

24 กุมภาพันธ์

อันดีอันเป็นแห่งชาติ

สกุ๊ปพิเศษ

พระราชสมัญญา “อัครศิลปิน”

ครูไทย

การปฏิวัติการศึกษาไทย
ในมุมมองของครู

ณ สยาม

ที่มาของชาติไทย

25 กุมภาพันธ์

วันวิทยุ กระจายเสียง แห่งชาติ

สวัสดีสมาชิกเพื่อนครู ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้อ่านทุกท่าน เดือนกุมภาพันธ์ เดือนแห่งความรัก อย่างที่เราทราบกันดี 14 กุมภาพันธ์ วันวาเลนไทน์วันแห่งความรัก ความรักเป็นสิ่งสวยงาม ก่อให้เกิดพลังด้านบวกเสมอ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาอย่างเรา ความรักของครูที่มีต่อศิษย์ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งและเป็นพลังสำคัญที่จะส่งให้ครูทุ่มเทแรงกายและแรงใจ ในการสอนสั่งและอบรมบ่มเพาะขัดเกลาศิษย์แต่ละคนให้เป็นคนดีและมีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้เป็นกำลังสำคัญของชาติเราต่อไป

24 กุมภาพันธ์ เป็นวันศิลปินแห่งชาติ เพื่อระลึกถึงวันคล้าย พระราชสมภพ 24 กุมภาพันธ์ 2310 ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 แห่งราชวงศ์จักรี ผู้เป็นพระปฐมบรมศิลปินแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ด้วยทรงพระปรีชาสามารถในศิลปกรรมด้านต่างๆ หลายสาขา ไม่ว่าจะเป็น ด้านกวีนิพนธ์ ด้านประติมากรรม และด้านดนตรี ด้วยพระปรีชาสามารถของ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในด้านวรรณกรรม ทรงได้รับการยกย่องจากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกสาขาวรรณกรรม และเพื่อเป็นการยกย่องศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงาน กระทรวงวัฒนธรรม ได้มอบรางวัลให้แก่ ศิลปินที่มีผลงานดีเด่นในด้านต่างๆ เพื่อเป็นการยกย่องและเชิดชูเกียรติศิลปิน อีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 พระมหากษัตริย์ไทยอีกหนึ่งพระองค์ที่ทรงพระปรีชาล้ำเลิศ ในงานศิลปะหลากหลายแขนง พระองค์ทรงมีคุณูปการต่อวงการศิลปะและ ศิลปินไทยมาโดยตลอด คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้น้อมเกล้าฯ ถวาย พระราชสมัญญา “อัครศิลปิน” ที่แปลตามศัพท์ว่า “ผู้มีศิลปะอันเลอเลิศ” หรือ “ผู้เป็นใหญ่ในศิลปิน” แต่พระองค์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2529 วารสาร วิทยากรยั้งจึงขอนำเสนอ พระราชสมัญญา “อัครศิลปิน” ไว้ในสัปดาห์พิเศษฉบับนี้

ทำยนี้ ขออวยพรให้เพื่อนครู ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และ ผู้อ่านทุกท่านมีสุขภาพแข็งแรง และมีความสุขในการทำงานกันทุกท่านนะคะ

(ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์)
บรรณาธิการ

ขอเชิญร่วมส่ง

บทความ | เรื่องสั้น | บทกวี

เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

เพื่อเผยแพร่ในวารสารวิทยากร โดยสามารถส่งผลงาน ได้ดังนี้

1. e-mail : withayajarn@gmail.com
2. ไปรษณีย์ : กองบรรณาธิการวารสารวิทยากร สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
128/1 ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
3. โทร. / โทรสาร : 0 2282 1308

ผลงานที่ส่งมานั้น **ต้องมีได้ลอกเลียน ดัด แปลงงานของผู้อื่น**
ผลงานที่ได้รับคัดเลือกเผยแพร่ จะได้รับค่าตอบแทนตามที่กองบรรณาธิการกำหนด

01 **ทบธรรมณาริกการ**

.....

04 **สกุ๊ปพิเศษ**

พระราชสมัญญา “อัครศิลปิน”

.....

10 **นิเทศการศึกษา**

ย้อนรอยอดีตศึกษานิเทศก์
เมื่อคราแรกเริ่ม อาจารย์นิรันดร์ นวมารค

.....

16 **โรงเรียนดี โครงการเด่น**

“ศาสตร์ของพระราชาสู่การพัฒนาโรงเรียนที่ยั่งยืน”
โรงเรียนวัดทำนบ

19 **เรียนรอบตัว**

กิจกรรม “มัดคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย
หัวใจคุณธรรม งามล้ำสถาบัน”
โรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์
จังหวัดสมุทรปราการ ตอนที่ 2

.....

25 **พุทธศาสนา**

วาทะของพระบรมครู เรื่อง
การล้างวาทะ เรื่องตบะ ตอนที่ 3

.....

28 **ประโยชน์สัญลักษณ์**

ประโยชน์สัญลักษณ์ที่ 69 หมอน

.....

31 **บริหารการศึกษา**

การแนะแนวในโรงเรียน

36 **วิชาการอ่านง่าย**

เดือนสาม : ฝนปรายข้าว

.....

40 **ครูเล่าเรื่อง**

ลมหายใจเพื่อนซอด้ก ตอนที่ 1

.....

45 **ครูไทย**

“การปฏิวัติการศึกษาไทยในมุมมองของครู” ตอนที่ 1

.....

49 **วิจัยน่ารู้**

.....

59 **หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม**

.....

65 **ประสบการณ์**

บันทึกถึงดวงดาว 89

.....

69 บทความพิเศษ

การบริหารจัดการแบบมืออาชีพ (Professional Management)

72 เรื่องสั้น

หมาในดั่งหญ้า

76 ฅนสยาม

ที่มาของชาติไทย ตอนที่ 1

83 เรื่องสั้น

ชีวิตความทุกข์ยากและการตายของพ่อใหญ่บุญมา

89 ธรรมชาติกีฬา

ท่าว่ายน้ำ 4 ท่าหลักๆ และเทคนิค ตอนที่ 1

92 พืชการออม

ออมในกองทุนให้คงเกษียณ

ฉบับมนุษย์เงินเดือน ลงทุน RMF ภาค 3

95 มุมสุขภาพ

ปรับชีวิตอย่างไรไม่ให้เครียด

98 วิชาการบันเทิง

แนะนำอีกครั้ง... 'รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว'

101 ตระเวนท่องเที่ยว

ลังกาอี... เกาะนี้มีตำนาน

108 ยำสามกรอบ

ความงาม – ความดี ที่ถูกซ่อนเร้น !

ที่ปรึกษา :

คณะกรรมการคณาจารย์

ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์

นายไพบุลย์ เสี่ยงก้อน

นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ

นายธีรภูมิ ทองโอบุษฐ์

นายดำรง พลโกษณ์

นายยุทธชัย อุตมา

ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการประจำ :

ศ.กิตติคุณสมุน อมรวิวัฒน์

รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รศ.ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์

รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง

รศ.ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล

รศ.ดร.กล้า ทองขาว

รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์

รศ.ดร.มนสิข สิริสมบุญรัตน์

ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์

ดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ

ดร.จักรพรรดิ วัฒนา

ดร.พลสันต์ โพธิ์ศรีทอง

บรรณาธิการ : ดร.สมศักดิ์ ตลประสิทธิ์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ :

นางราณี จินสุทธิ

รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ :

นายจันทร์ยงยุทธ บุญทอง

ประจำกองบรรณาธิการ :

นางภัทราวรรณ ประกอบใน

นางจิรภฎา ทองขาว

นางสาววินิตา รั้งสิวารักษ์

นางสาวธัญรัตน์ ศิริเมฆา

นางสาววรวรรณ พรพิพัฒน์

นายวัชรพล เหมือนงา

นายทรงชัย ชื่นล้วน

ประสานงานฝ่ายผลิต :

นางภัทราวรรณ ประกอบใน

นางจิรภฎา ทองขาว

ศิลปกรรม/รูปเล่ม/จัดพิมพ์ :

บริษัท ออนป้า จำกัด

111/1 อาคารนวมสร ถนนพระรามที่ 3

แขวงบางคอแหลม เขตบางคอแหลม

กรุงเทพมหานคร 10120

โทรศัพท์ 0 2689 1056

โทรสาร 0 2689 1081

www.onpa.co.th

พระราชสมัญญา “อัครศิลปิน”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ทรงคุณค่านับอเนกอนันต์ในหลากหลายด้าน ผลงานศิลปะที่ทรงสร้างสรรค์มีคุณูปการต่อวงการศิลปะของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

ความสนพระราชหฤทัยงานด้านศิลปะและการออกแบบในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงศึกษาค้นคว้ามาตั้งแต่ครั้งทรงเข้ารับการศึกษาวิชาชั้นต้นที่โรงเรียนเมียร์มอง (Miremont) เมืองโลซานในเดือนกันยายน พ.ศ. 2476 ซึ่งในครั้งนั้นพระองค์ได้ทรงศึกษาภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และอังกฤษ

ในด้านการศึกษาและศิลปะนั้นทรงมีพระอัจฉริยภาพจดจำการเรียนรู้ได้รวดเร็วเป็นพิเศษ ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล่าพระราชทานไว้ว่า

“

...สมัยที่ท่านอยู่ประถมที่สวิทเซอร์แลนด์นั้น เขามีวิธีการสอนเด็กยกตัวอย่างเช่น การวาดภาพให้เข้าใจเรื่องเส้น เรื่องฟอร์มของรูปนั้นมีแบบฝึกหัดอยู่อันหนึ่ง ครูจะวาดรูปวงกลม ทรงรี หรือรูปต่างๆ บนกระดาษ แล้วลบทิ้งแล้วให้เด็กๆ วาดตามเริ่มจากง่ายแล้วยากขึ้นๆ ทุกที เวลายากๆ ท่านบอกว่าบางทีเพื่อนทั้งชั้นทำไม่ได้ แต่ท่านทำได้เพราะมีนิสัยด้านนี้...

”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างสรรค์งานศิลปะทั้งในประเทศและในนานาชาติ ทรงเป็นชาวเอเชียบุคคลแรกที่สถาปนาการดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนา ซึ่งเป็นสถาบันการดนตรีและศิลปะที่มีชื่อเสียงของโลก ทูลเกล้าฯ ถวายประกาศนียบัตรให้ทรงดำรงตำแหน่งสมาชิกกิตติมศักดิ์ หมายเลข 21 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2507

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีอัจฉริยภาพทางศิลปะด้านต่างๆ ดังนี้

พระอัจฉริยภาพด้านศิลปะการถ่ายภาพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัย ศิลปะการถ่ายภาพมาตั้งแต่พระชนมายุ 8 พรรษา โดย สมเด็จพระบรมราชชนนี ทรงซื้อกล้องถ่ายภาพยี่ห้อ Coronet Midget พระราชทานให้ทรงศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากในยุคนั้น เทคโนโลยีของกล้องถ่ายภาพยังเป็นกล้องที่ไม่มีเครื่องวัดแสง การถ่ายภาพจึงต้องศึกษาเรียนรู้ด้วยพระองค์เองและต้องอาศัย ความรู้ความชำนาญจึงจะทำให้ภาพที่ถ่ายมีความสวยงาม ทั้งแสงและการจัดองค์ประกอบในการถ่ายภาพ

แม้ว่าในสมัยก่อนอุปกรณ์การถ่ายภาพต่างๆ ยังไม่ทันสมัยอย่างปัจจุบัน แต่พระองค์ก็ได้ทรงศึกษาและ ฝึกฝนถ่ายภาพด้วยพระองค์เอง จึงทรงมีความสามารถในการถ่ายภาพในระดับสูงทั้งกล้องถ่ายภาพนิ่ง และกล้อง ถ่ายภาพยนตร์โดยเริ่มมาตั้งแต่ทรงใช้ฟิล์มขนาด 35 มิลลิเมตร จนถึงขนาด 120 มิลลิเมตรและขนาดพิเศษ

ในขณะเดียวกันพระองค์ยังสนพระราชหฤทัย ในการล้างฟิล์ม อัดและขยายภาพทั้งประเภทขาวดำ และ ภาพสี โดยทรงจัดทำห้องมืด (Dark Room) ขึ้นในบริเวณ ชั้นล่างของตึกที่ทำการสถานีวิทยู อ.ส. พระราชวังดุสิต ด้วยพระราชประสงค์ที่จะทรง “สร้างภาพ” ให้เป็นศิลปะ ถูกต้อง และรวดเร็วด้วยพระองค์เอง พร้อมทั้งทรงคิดค้นหาเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการถ่ายภาพอยู่เสมอๆ จนทำให้ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ ของพระองค์เป็นผลงานศิลปะที่ทรงคุณค่ายิ่ง

ภาพที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชดำเนิน ไปสถานที่ต่างๆ โดยมีกล้องถ่ายภาพคล้องพระศออยู่ เพื่อทรงบันทึกภาพเหตุการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพถ่าย เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ นั้น นับเป็น คุณูปการที่สำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทยและพสกนิกร ชาวไทย

พระอัจฉริยภาพด้านจิตรกรรม

ผลงานจิตรกรรมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เริ่มปรากฏให้เห็นตั้งแต่การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 14 พุทธศักราช 2506 และครั้งต่อมา โดยพระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานภาพจิตรกรรมฝีพระหัตถ์เข้าร่วมแสดง ลักษณะผลงานที่พระองค์ทรงสร้างสรรค์ขึ้นมานั้น มีทั้งภาพคน ภาพหุ่นนิ่ง ภาพทิวทัศน์ รวมถึงภาพที่ทรงเป็นจินตนาการตามแนวความคิดของพระองค์

ต่อมาผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะได้จำแนกและตัดหมวดหมู่ภาพทั้งหมดของพระองค์ซึ่งมีทั้งสิ้นกว่า 100 ชิ้น เป็น 3 กลุ่ม คือ ภาพเหมือนจริง (Realistic) ภาพเอ็กซ์เพรสชันนิสต์ (Expressionism) และภาพนามธรรม (Abstractionism)

พระอัจฉริยภาพด้านประติมากรรม

ประติมากรรมเป็นสาขาหนึ่งของวิจิตรศิลป์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัยงานด้านประติมากรรม และได้ทรงงานด้านนี้หลายประเภท ทั้งการปั้น การหล่อ และการทำแม่พิมพ์

อาจารย์ไพฑูริย์ เมืองสมบุญรณ์ ข้าราชการบำนาญ กองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร ซึ่งเป็นผู้ถวายงานใกล้ชิดคิดว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีรับสั่งถึงการทำงานและเทคนิควิธีการทำแม่พิมพ์การปั้น และทรงเข้าพระทัยถึงกระบวนการและขั้นตอนงานด้านนี้เป็นอย่างดี โดยทรงศึกษาจากหนังสืองานด้านศิลปะ และทรงลงมือปฏิบัติด้วยพระองค์เอง

ผลงานประติมากรรมชิ้นแรกของพระองค์เป็นรูปปั้นผู้หญิงเปลือย นิ่งคุกเข่า ความสูง 9 นิ้ว ทรงปั้นด้วยดินน้ำมัน ชั้นที่ 2 เป็นรูปปั้นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ครั้งพระองค์ ความสูง 12 นิ้ว ทรงปั้นด้วยดินน้ำมันเช่นกัน ซึ่งต่อมา อาจารย์ไพฑูริย์ ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ทำแม่พิมพ์หล่อเป็นปูนปลาสเตอร์

นอกจากนี้พระองค์ยังสนพระราชหฤทัยในการสร้างพระพุทธรูปอีกด้วย ดังจะเห็นว่าเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2508 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระพุทธรูปปางประทานพร ภปร. และในเดือนสิงหาคมปีเดียวกันได้มีพระราชดำริในการสร้างพระพิมพ์ส่วนพระองค์โดยโปรดเกล้าฯ ให้แกะแม่พิมพ์ด้วยหินลับมีดโกน แล้วหล่อปูนปลาสเตอร์ ต่อจากนั้นทรงทำแม่พิมพ์ด้วยขี้ผึ้งจนสำเร็จเป็นองค์พระพิมพ์ที่พลกนิกรชาวไทยรู้จักกันดีภายใต้ชื่อพระราชทานว่า “หลวงพ่ोजิตรลดา”

พระอัจฉริยภาพด้านหัตถกรรม

เป็นที่ทราบกันดีว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สนพระราชหฤทัยในงานช่างมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์
ขณะที่ประทับอยู่ที่เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
พระองค์มีพระปรีชาสามารถเรื่องช่าง ดังจะเห็นจาก
ผลงานประดิษฐ์ต่างๆ ทั้งของเล่นเครื่องใช้จนถึงสิ่งประดิษฐ์
ขนาดใหญ่ คือพระองค์ทรงประดิษฐ์เรือใบลำแรก
สำเร็จเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2507 เป็นเรือใบประเภท
เอ็นเตอร์ไพรส์ (International Enterprise Class)
ชื่อ “เรือราชปะแตน” และลำต่อมาชื่อ “เรือเอจี้” ต่อมา
ทรงต่อเรือใบประเภทม็อธ (International Moth Class)
จำนวนหลายลำ โดยเฉพาะเรือที่ได้พระราชทาน
ชื่อเรือมด เรือซูเปอร์มด และเรือไมโครมด ได้ทรง
นำเข้าแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ 4 ณ ประเทศไทย
เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2510

พระอัจฉริยภาพด้านดนตรี

ภาพที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงดนตรีหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นแซกโซโฟน
คลาริเน็ต และทรัมเป็ต หรือแม้แต่กีตาร์ ที่นานๆ
จะได้เห็นก็ตามที่ นับเป็นภาพที่พสกนิกรของพระองค์
มีความปลื้มปิติ และชื่นชมในพระอัจฉริยภาพ
ด้านดนตรีของพระองค์เป็นอย่างมาก และยังได้เห็น
พระองค์ทรงดนตรีร่วมกับนักดนตรีระดับโลก
ไม่ว่าจะเป็นเบนนี่ กู๊ดแมน หรือ หลุยส์ อาร์ม็องดรอง
ก็ตาม เป็นภาพที่นับเป็นความภาคภูมิใจของ
คนไทยทั้งชาติที่ตราตรึงไม่รู้ลืม

ผลงานทั้งหมดบ่งบอกให้เห็นว่าพระองค์
มีอัจฉริยภาพด้านดนตรีโดยแท้

พระอัจฉริยภาพด้านคีตศิลป์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างสรรค์ผลงานเพลงพระราชนิพนธ์เพลงแสงเทียน เป็นเพลงแรก ขณะเจริญพระชนมพรรษา 19 พรรษา จากนั้น พระราชนิพนธ์เพลงไว้รวมทั้งสิ้น จำนวน 48 เพลง ในแต่ละช่วงลำดับเวลา ดังนี้

1. พ.ศ. 2489 – 2502 จำนวน 35 เพลง อาทิ เพลงแสงเทียน ยามเย็น สายฝน ไกลรุ่ง ชะตาชีวิต ดวงใจกับความรัก มาร์ชราชวัลลภ อาทิทย้อบแสง เทวาพาคู่ขวัญ ฯลฯ

2. พ.ศ. 2506 – 2509 จำนวน 7 เพลง อาทิ ยุงทอง ในดวงใจนิรันดร์ เตือนใจ ฯลฯ

3. พ.ศ. 2514 – 2519 จำนวน 3 เพลง ได้แก่ ความฝันอันสูงสุด เราสู้ และเรา - เหล่าราบ 21

4. พ.ศ. 2532 – 2538 จำนวน 3 เพลง ได้แก่ Blues for Unit รัก และเมนูไข่

พระอัจฉริยภาพด้านวรรณศิลป์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างสรรค์ผลงานด้านวรรณศิลป์โดย พระราชนิพนธ์ผลงานต่างๆ ให้อะไรหลายประเภท อาทิ บันทึกรประจำวัน พระราชนิพนธ์แปล พระราชชนิพนธ์ร้อยแก้ว วรรณกรรม ทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น

ผลงานซึ่งเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป อาทิ เรื่อง “ติโต” กวี “นายอินทร์ผู้ปิดทอง หลังพระ” กวี “พระมหาชนก” กวี ล้วน สะท้อนถึงพระอัจฉริยภาพด้านวรรณศิลป์ ของพระองค์โดยแท้

การถวายพระราชสมัญญา “อัครศิลปิน”

ด้วยพระอัจฉริยภาพด้านศิลปะอันหลากหลาย ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

การประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ปัจจุบัน คือ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม) เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2526 ได้พิจารณาเห็นว่าศิลปินไทยเป็นจำนวนมาก ได้สร้างสรรค์ผลงานไว้ให้แก่ประเทศชาติในสาขาต่างๆ ซึ่งมีทั้งดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์ นฤมิตศิลป์ และวรรณศิลป์ ทำให้ประเทศไทยได้รับการยกย่องสรรเสริญจากนานาประเทศว่าเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมและอารยธรรมสูงส่ง แต่ศิลปินที่ได้รับการสร้างสรรค์งานอันล้ำค่าเหล่านั้นนับวันจะถูกลืมโดยที่ไม่ได้มีการยกย่องประกาศเกียรติคุณ ดังนั้น คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ประชุมลงมติเห็นควรให้มีการประกาศเกียรติคุณของศิลปินที่ได้รับการยกย่อง เป็นที่ยอมรับกันทั่วประเทศให้เป็นศิลปินแห่งชาติ และเห็นพ้องว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นเลิศในศิลปะหลายสาขา เป็นต้นว่า ด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพถ่าย หัตถศิลป์ ดนตรี พระราชนิพนธ์ วรรณศิลป์ วาทยศิลป์ และภูมิสถาปัตยกรรม ทรงได้รับการยกย่องสคู่ดีในพระเกียรติคุณเป็นที่ประจักษ์ชัด บรรดาศิลปินต่างตระหนักในพระปรีชาสามารถอย่างหาที่เปรียบมิได้ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงเห็นชอบพร้อมกันเป็นเอกฉันท์ เห็นสมควรเทิดพระเกียรติให้เป็นที่ยกย่องแก่พสกนิกรและชาวโลก โดยขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญา “อัครศิลปิน” ผู้ทรงเป็นเลิศในศิลปะทั้งปวง และทรงมีคุณูปการได้ทรงอุปถัมภ์ศิลปินทั้งหลายมาตลอด

วันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2526 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้มีหนังสือถึงราชเลขาธิการขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญา “อัครศิลปิน” ราชเลขาธิการได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงยินดีรับ จากนั้นทรงพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาตินำศิลปินแห่งชาติ 4 สาขา เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 เวลา 15.30 น. พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสัมพันธ์ ทองสมัคร) ปฏิบัติราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในขณะนั้น กล่าวคำกราบบังคมทูลสดุดีพระเกียรติคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเข้าเฝ้าฯ น้อมเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญา “อัครศิลปิน” และน้อมเกล้าฯ ถวายโล่ “อัครศิลปิน” แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชสมัญญา “อัครศิลปิน” มีความหมายว่า “ผู้มีศิลปะอันเลิศ” ซึ่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ น้อมเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสที่พระองค์มีพระชนมพรรษา 5 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530 (น้อมเกล้าฯ ถวายเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529) ในพระอัจฉริยภาพอันสูงส่งในด้านศิลปะสาขาต่างๆ โดยเฉพาะในด้านหัตถกรรม ดนตรี วรรณศิลป์ ภาพถ่าย จิตรกรรมฝีพระหัตถ์ และประติมากรรม

ที่มา : สารานุกรมวิชาชีวิตครู เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2555. 11 – 16

ย้อนรอยอดีตศึกษานิเทศก์ เมื่อคราแรกเริ่ม

อาจารย์นิรันตร์ นวमारค

: ผู้เชี่ยวชาญทั้งการสอนภาษาไทยและการนิเทศการศึกษา

บันทึก “ย้อนรอยอดีตศึกษานิเทศก์ เมื่อคราแรกเริ่ม” ที่ผมจะนำมาเล่าในลำดับต่อไปนี้ คือ ท่าน **อาจารย์นิรันตร์ นวमारค** ซึ่งถือว่าท่านเป็นแบบอย่างของครูทั้งด้านความขยันหมั่นเพียร การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนอย่างจริงจัง ความแม่นยำและแน่นอนในเนื้อหาความรู้ที่สอนอย่างหาตัวจับยาก รวมทั้งมีลีลาการสอนที่ได้แรงบันดาลใจและแบบอย่างจากบรมครูชั้นยอด โดยท่านเอาใจใส่ต่อการสอน ทั้งด้านความรู้และด้านการประพฤติปฏิบัติตนอย่างจริงจัง

ที่จริงท่านตั้งใจแน่วแน่ที่จะเป็นครูภาษาไทยจนตลอดชีวิต ด้วยท่านเป็นครูที่รักภาษาไทย รักการสอนภาษาไทยเป็นชีวิตจิตใจ แต่ช่วงหนึ่งของชีวิตท่านต้องมาช่วยทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ให้กับกรมวิสามัญศึกษา เพราะในช่วงเริ่มก่อตั้งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญใหม่ๆ จำเป็นต้องสรรหาครูเก่ง ผู้บริหารเก่ง มาเป็นศึกษานิเทศก์เพื่อช่วยให้คำแนะนำการจัดการเรียนการสอนแก่ครู และครูที่ได้รับการสรรหามาเป็นศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ก็จะมาจากครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และอาจารย์นิรันดร์ก็เป็นครูสอนภาษาไทยชั้นเยี่ยมของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาด้วย ท่านจึงต้องมาช่วยงานนิเทศการศึกษาอยู่ระยะหนึ่ง แต่จิตวิญญาณของท่านยังฝังแน่นกับการเป็นครูภาษาไทยมาตลอดชีวิต จึงเชิญชวนท่านอ่านประวัติชีวิตและแบบอย่างความเป็นครูของท่านอาจารย์นิรันดร์ รวมทั้งจะได้ทราบบรรยากาศการเรียนการสอนและเหตุการณ์ในสมัยนั้นได้ด้วยครับ

อาจารย์นิรันดร์ นวมารค เกิดที่บ้านในตรอกบวรรังษี ถนนตะนาว จังหวัดพระนคร เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2458 เป็นบุตรคนที่ 2 ของนายพันตำรวจตรี หลวงสมัครโยธินการ (ขัน นวมารค) และนางสมัครโยธินการ (เจียร นวมารค) เมื่อเยาว์วัยเรียนหนังสือกับมารดาจนพออ่านออกจึงไปเข้าเรียนที่โรงเรียนใกล้บ้านชื่อ “ตรุณศึกษา” จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วไปเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนสตรีวิทยาจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของประโยคประถมศึกษาและเป็นชั้นสูงสุดที่อนุญาตให้นักเรียนชายเข้าเรียนได้ แล้วไปเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แผนกภาษาฝรั่งเศสที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล ถนนสามเสน ซึ่งขณะนั้นอาจารย์นิรันดร์ อายุได้ 8 - 9 ขวบ เมื่ออาจารย์นิรันดร์เรียนถึงชั้น 5 ได้เรียนภาษาไทยกับมหาพู่ อาจารย์นิรันดร์เกิดศรัทธาในการสอนและวิธีสอนภาษาไทยของมหาพู่มาก ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้อาจารย์นิรันดร์รักภาษาไทยและเป็นครูสอนภาษาไทยมาตลอดชีวิต ตั้งข้อความตอนหนึ่งที่อาจารย์นิรันดร์เขียนเล่าในบทความเรื่อง ผมต้องสอนภาษาไทย ซึ่งพิมพ์อยู่ในหนังสืองานพระราชทานเพลิงศพ ตอนหนึ่งว่า

“

..มาถึงขั้นห้านี้สิครับ ผมได้ครูภาษาไทยคนหนึ่งชื่อ พู่ เป็นมหาพู่แต่เดิม... ท่านมหาพู่สอนภาษาไทยทั้งไวยากรณ์และกวีนิพนธ์ นี่เรียกแบบโบราณนะครับ ก่อนสอน ท่านมหาจะต้องเขียน โคลง กลอน ฉันท์ บนกระดานก่อนสักบทสองบท โดยคิดแต่งขึ้น สดๆ ผมยังจำทำท่านมหาได้ ท่านนุ่งผ้าพื้นโจงกระเบน เสื้อราชประแตน ยืนบนม้าหน้ากระดานดำ จับชอล์กเหมือนจับปากกาดินสอ จดแล้วยก จดแล้วยก สักสองทีก็เขียนลงวรรคหนึ่ง ทำอย่างนี้ทุกทีที่เข้าสอน ผมไม่ทราบว่าท่านมหาพู่จะท่องมาก่อนหรือเปล่า แต่ออกจะนับถือความเป็นกวีอยู่เต็มหัวใจ และเริ่มเอาอย่างท่านตั้งแต่นั้นมา...

”

เมื่ออาจารย์นิรันดร์เรียนถึงชั้น 7 ก็ต้องการสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 ของกระทรวงฯ จึงไปเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนสุนทรภาศิตของขุนสุนทรภาศิต (ถนนอม เกยานนท์) ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับสนามกีฬาแห่งชาติในปัจจุบัน สามารถสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 แผนกวิทยาศาสตร์ได้จากนั้นได้ไปสมัครสอบเข้าเรียนแพทย์ แต่เมื่อทราบว่ามีผลสอบ วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

ที่เรียนมาเป็นคนละแบบกับของกระทรวงฯ จึงได้กลับไปเข้าเรียนชั้น 8 แผนกภาษาอังกฤษ
ที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียลอีกปีหนึ่ง ซึ่งในตอนนั้นขุนสุนทรภาศิตได้มาเป็นครูสอนวิชาภาษาไทย
ชั้น 8 ทั้งแผนกภาษาอังกฤษและแผนกภาษาฝรั่งเศสที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียลแล้ว อาจารย์นิรันดร์
เห็นว่าการสอนภาษาไทยน่าสนุกเพราะขุนสุนทรภาศิตสอนสนุกมาก ถึงสิ้นปีอาจารย์นิรันดร์
สอบได้ทั้งชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 แผนกภาษาและสอบได้ชั้น 8 แผนกภาษาอังกฤษของ โรงเรียน
เซนต์คาเบรียลด้วย จึงได้ไปเรียนต่อที่คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ดังข้อความอีกตอนหนึ่งที่อาจารย์นิรันดร์เขียนเล่าไว้ใน บทความเรื่องเดิมว่า

๘

...ผมก็มาจินตนาการว่า เราก็คงมีประกาศนียบัตร ม.8 ตั้งสัปดาห์ เข้าเรียน
อักษรศาสตร์ดีกว่าเรื่องมันก็ง่ายแล้วที่จะเป็นครูสอนภาษาไทย ยังครบยัง
ความจรรโลงใจ มีอีก คือได้เห็นอาจารย์ท่านกองทัพอายุ อาจารย์รอง อาจารย์
เจ้าคุณอุปทิศ อาจารย์เจ้าคุณอนุมานฯ อาจารย์เหล่านี้ท่านเลคเชอร์เรื่อย ไม่เห็นดู
หนังสือหนังสืออะไร บางทีก็มีกระดาษแผ่นเล็กๆ บันทึกข้อความไว้นิดหน่อย
ช่วยความจำ ผมก็เลยเอาบ้างแล้วก็เมื่ออยู่ โรงเรียนฝรั่งนั้น บรรดามาสเตอร์ บราเดอร์
ทั้งหลายก็ช่วยเขียนให้กองงานเรียบร้อย สาหัสจนจะทำอะไรก็กองงานได้เสมอ
เลยกองงานอะไรต่ออะไรเรื่อยมา...

๙

อาจารย์นิรันดร์เรียนสำเร็จได้รับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต (อ.บ.) ใน พ.ศ. 2483
และเรียนต่อประโยคครูมัธยม (ป.ม.) อีก 1 ปี สำเร็จเมื่อ พ.ศ. 2484 พอดีเกิดสงคราม
มหาเอเชียบูรพา ทุกกระทรวงปิดรับไม่บรรจุตำแหน่งใหม่ เว้นแต่กระทรวงศึกษาธิการ
เพียงแห่งเดียว อาจารย์นิรันดร์จึงไปสมัครเป็นครู หมอนหลวงปิ่น มาลากุล ผู้อำนวยการโรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำอาจารย์นิรันดร์ได้จึงให้เป็นครูลูกจ้าง
ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาระยะหนึ่ง จนมีตำแหน่งว่างจึงได้บรรจุเข้ารับราชการ อาจารย์นิรันดร์
เล่าถึงการสอนหนังสือครั้งแรกๆ ไว้ในบทความเรื่องเดิมว่า

๑๐

...ผมก็จัดเอาบรรดากิริยาท่าทางอริยาศยาเท่าที่ผมพอจะจำได้จากอาจารย์
ทุกท่านที่ผมเคยเรียนกับท่านมา นำออกใช้ตั้งแต่ชั่วโมงแรกที่ผมสอนเลย ผมสอน
ประวัติวรรณคดีโดยมีกระดาษเล็ก เขียนตัวเลข พ.ศ. และชื่อบุคคลไว้สองสามชื่อ
แล้วผมก็ว่าเรื่อยไปช้าๆ พอให้นักเรียนจดกัน ทำอย่างนี้สักเดือนหนึ่งต่อไปก็พูดเร็วๆ
อย่างเลคเชอร์นักเรียนก็จดกัน ผมบอกว่าเป็นฝึกไว้ไปเรียนต่อในมหาวิทยาลัย
นักเรียนเขาก็เห็นดีด้วย... เวลาสอนเวสสันดร ตะเลงพ่าย ผมก็เรียนมาตั้งแต่
ชั้นเจ็ดชั้นแปดจนจำได้เกือบหมดแล้ว พอมาสอนผมก็ดูหนังสือบ้างไม่ดูบ้าง แต่พอ
นักเรียนอ่านผิดผมก็ท้วงกันที่ไม่ปล่อยให้ผิด แม้แต่ตัวควบกล้ำ ตัว s a นักเรียน
หาว่าผมเข้มงวดเกินไป ผมก็ยอมรับโดยดี แต่ก็ยังไม่ยอมลดให้...

๑๑

พ.ศ. 2487 สงครามที่ความรุนแรงขึ้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาจึงต้องย้ายไปอยู่ที่ จังหวัดเพชรบูรณ์ อาจารย์นิรันดร์ต้องย้ายตามไปด้วย ขณะเดินทาง หนังสือตำราต่างๆ ของอาจารย์นิรันดร์ถูกน้ำมันเครื่องรถบรรทุกหกกรดเสียหาย อาจารย์นิรันดร์จึงสอน โดยไม่มีตำราเนื่องจากจำได้ทั้งหมด จนสงครามสงบใน พ.ศ. 2488 จึงได้ย้ายกลับมาอยู่ที่เดิม

วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2490 กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งให้จัดตั้งแผนกฝึกหัดครู มัธยมขึ้นในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาอีกแห่งหนึ่ง (เรียกกันย่อๆ ในภายหลังว่า ฝค.ตอ.) หม่อมเจ้าวงษ์มณีปิยชยางกูร ทรงดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนก อาจารย์นิรันดร์ได้รับมอบหมาย ให้มาสอนวิชาภาษาไทยที่แผนกนี้ด้วย และสอน ตลอดมาจนแผนกฝึกหัดครูมัธยมโรงเรียน เตรียมอุดมศึกษากฎฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน เมื่อ พ.ศ. 2497 และ ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน เมื่อ พ.ศ. 2517 โดยที่ยังสอนวิชาภาษาไทย ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาด้วย และเมื่ออาจารย์สอนวิชาฝรั่งเศสของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ได้ทุนไปศึกษาต่อ อาจารย์นิรันดร์ก็ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาภาษาฝรั่งเศส อีกวิชาหนึ่ง

อาจารย์นิรันดร์มีความเชี่ยวชาญในการสอนวิชาภาษาไทยมาก เวลาสอนหลัก ภาษาไทยก็จะใช้หลักวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วย เช่น สอนให้สั้น กระชับ และจำได้ง่าย เป็นต้น เวลาสอนแต่งคำประพันธ์ก็จะแต่งคำประพันธ์เป็นคำถามง่ายๆ แล้ว ให้นักเรียนแต่งตอบ ดังข้อความอีกตอนหนึ่งที่อาจารย์นิรันดร์เขียนเล่าไว้ในบทความความเดิมว่า

๑๑

ผมสอนหลักภาษาไทยโดยเอาหลักวิทยาศาสตร์เข้าจับ คือพยายามทำคำอธิบาย ให้ตรงเป้า สั้น กระชับ ให้ท่องได้น้อยที่สุด จำได้ง่ายที่สุด เช่น คำนิยามเรื่องคำกรุ ผมให้นักเรียนจดไว้ว่า คำกรุ คือ คำทุกคำที่มีเสียงตัวสะกดและคำที่ผสมกับ สระเสียงยาวใน แม่ ก.กา รวมทั้งสระอำ ไอ โอ เอ เห็นไหมครับผมตัดปัญหาเรื่อง มาตราตัวสะกดแม่อะไรๆ หมดเลย นักเรียนเขาก็พอใจ หรืออย่างคำนิยาม คำตาย คือ คำที่มีเสียงตัวสะกด ในแม่ก ก แม่กด แม่กบ แล้วคำที่ผสมกับสระเสียงสั้น ในแม่ ก.กา ยกเว้นสระ อำ ไอ โอ เอ แต่ถ้านักเรียนตอบเอาเรื่องตัวสะกดมาไว้หลัง ข้อความยกเว้นในสระเสียงสั้นละก็ผมไม่ยอม และชี้แจงว่าถ้าเอาคำที่มีเสียงตัวสะกด มาไว้หลังข้อความยกเว้น มันก็กลายเป็นยกเว้นไปหมด แล้วก็เลยพูดถึง การผูกประโยชน์ในการเรียงความต่อไปเลยเวลาผมสอนแต่งคำประพันธ์ ผมก็ทำ คล้ายแบบครูฟูของผม ผมสั่งงานเป็นคำประพันธ์ชนิดที่คำสั่งสอนและจะให้ทำ การบ้าน พอตอนตรวจผมก็แต่งติชมลงเป็น คำประพันธ์... ผมสอนพวก ว.ศ. ปทุมวัน ผมก็ทำอย่างนี้อีก นักเรียนไม่เบื่อ ดึกกว่าให้คะแนน บางทีผมก็แต่งคำถามง่ายๆ เป็นคำประพันธ์ให้นักเรียนตอบ บางทีครึ้มๆ ก็ให้นักเรียนแต่งคำถามเป็นคำประพันธ์ ผมจะตอบเป็นคำประพันธ์อย่างเดียวกัน ทีนี้ใครๆ ก็อยากจะถามให้ครูตอบ แยกกันแต่งออกมาเขียนถามที่กระดานดำ ครูตอบแทบไม่ทัน...

๑๑

พอกรมวิสามัญศึกษาตั้งให้มีหน่วยศึกษานิเทศก์ และให้มีศึกษานิเทศก์ขึ้น อาจารย์นิรันดร์ก็ได้รับแต่งตั้งเป็นศึกษานิเทศก์พิเศษของกรมวิสามัญศึกษาด้วย ตอนออกไปปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาอาจารย์นิรันดร์ได้เขียนตำราให้ครู โดยเฉพาะคู่มือครู การสอนแต่งคำประพันธ์ และต้องออกไปนิเทศการสอนตามโรงเรียนในจังหวัดต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในส่วนภูมิภาคได้มีการแบ่งการนิเทศเป็นสายๆ ตามภาคการศึกษา (ต่อมาเรียกเขตการศึกษา) ทั้ง 12 ภาคการศึกษาทั่วประเทศ

ระหว่างออกไปนิเทศในจังหวัดต่างๆ อาจารย์นิรันดร์ก็จะแต่งบทกลอนเอาไว้ ตัวอย่างบทกลอนหนึ่งที่ท่านเขียน แม้จะเป็นการเขียนเพื่อความครื้นเครงสนุกสนาน แต่ก็สะท้อนให้เห็นชีวิตการทำงานของศึกษานิเทศก์ในยุคนั้นได้เป็นอย่างดี

“

เป็นศึกษานิเทศก์พิเศษแสน
กึ่งภาคต้นภาคปลายหมายนิยม
ถึงหน้าร้อนเราเสี่ยงไปเชียงใหม่
ไปอุดร อุบล ยธธาณี
นอนรถไฟไปสบายก็หลายหน
ถ้าแค่เพชร ประจวบ รวบเวลา
ได้ไปชมชนบทแสนสดสวย
ได้นำเอาปัญหามาว่าวอน

ต้องวางแผนงานเฉพาะให้เหมาะสม
ให้ครูชมว่าเขาได้อะไรดี
หนาวลงไปไต่ปลายว่าเต็มที
ตามที่มีกำลังตั้งงบบมา
ไปรยยนต์ตู้ไอ้ โตโยต้า
ใช้รถยนต์หลายคราพากันจร
ได้ไปช่วยเพื่อนครูรัฐทางสอน
ให้กรมร้อนใจช่วยด้วยใจจริง

”

จะเห็นได้ว่าการทำงานของศึกษานิเทศก์แต่ไหนแต่ไรมา ล้วนทำหน้าที่เป็นตัวกลาง เชื่อมโยงนโยบายของกรมไปสู่การปฏิบัติที่โรงเรียน โดยมีแผนเป็นตัวนำ ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่ ก็มีการอบรม ผลิตสื่อ วิจัย และนิเทศติดตามผล แล้วก็สรุปรายงานกรม ซึ่งก็เหมาะกับบริบทในยุคนั้นๆ ที่มีความจำกัดของจำนวนศึกษานิเทศก์

หันกลับมาคุยเรื่องบทบาทการเป็นครูผู้สอนของอาจารย์นิรันดร์ต่อ นอกจากจะสอนวิชาความรู้แล้ว อาจารย์นิรันดร์ยังสอนจรรยา มารยาทให้นักเรียนเป็นคนดีด้วย ดังที่อาจารย์นิรันดร์เขียนเอาไว้ใน บทความเรื่อง เราก็คิษย์อาจารย์ พิมพ์ลงในหนังสืองานพระราชทานเพลิงศพ ตอนหนึ่งว่า

“ข้อสำคัญครูต้องอบรมจริยาด้วย ครูจะสอนแต่วิชาอย่างเดียวเห็นจะไม่ได้เป็นครูของชาติ เป็นได้แค่ผู้สอนเพราะไม่ได้ทำอะไร ได้แต่บอกว่าอะไรเป็นอย่างไร แต่ถ้าเป็นครูต้องทำงานหนักกว่านั้นเยอะ ต้องสอนวิชาการแล้วต้องสอนใจคนให้ดีขึ้นละเอียดยิ่งด้วย... ถ้าสอนวิชาให้ลูกศิษย์เอาวิชาไปทำชั่วเอาไปเบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน ผู้สอนวิชานั้นก็ไม่น่าเรียกว่าครู เพราะไม่บอกวิธีใช้วิชาในทางชอบให้ศิษย์”

อาจารย์นรินทร์มีผลงานเป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นบทความเผยแพร่ตามวารสารต่างๆ และเผยแพร่ทางวิทยุศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งที่เป็นบทร้อยกรอง บทอาศิรวาท และทั้งที่เป็นตำราทางภาษาไทย นอกจากนี้ยังเป็นกรรมการอีกหลายคณะ เช่น กรรมการจัดทำหนังสือเรียน และคู่มือครูวิชาภาษาไทย วิชาบังคับ มัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการที่ปรึกษาจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณสารวิจักษ์ อนุกรรมการเฉพาะกิจจัดทำหนังสือราชาศัพท์ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นต้น

อาจารย์นรินทร์ได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าตึก 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร และยังคงสอนหนังสือไปด้วย จนกระทั่งเกษียณอายุราชการเมื่อ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2518 รวมเวลาที่สอนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาได้ 35 ปี

หลังเกษียณอายุราชการแล้ว อาจารย์นรินทร์ยังได้รับเชิญไปสอนตามสถาบันการศึกษาหลายแห่ง โดยเฉพาะที่โรงเรียนจิตรลดา ได้ถวายเป็นความรู้ทางภาษาไทย แต่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา อาจารย์นรินทร์สอนหนังสือที่โรงเรียนจิตรลดา จนอายุได้ 83 ปี จนเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2541 อาจารย์นรินทร์เริ่มมีอาการอ่อนเพลียจึงเข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลเอกชน ความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 จึงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายมารับการรักษาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และเป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ จนกระทั่งถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็งหลอดอาหาร เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2541 สิริอายุได้ 83 ปี

โรงเรียนดี โครงการเด่น

ดร.วิทยา ศรีชมภู

“ศาสตร์ของพระราชาสู่ การพัฒนาโรงเรียนที่ยั่งยืน” โรงเรียนวัดท่าบ่อ

สวัสดีครับ ท่านผู้อ่านที่รัก โรงเรียนดีโครงการเด่นฉบับนี้ เสนอนวัตกรรม “ศาสตร์ของพระราชาสู่การพัฒนาโรงเรียนที่ยั่งยืน” ของโรงเรียนวัดท่าบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยสภาพปัญหาก่อนการพัฒนาจากการติดตามงานทุกด้านพบว่า ปัจจัยที่ทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จ เกิดจากบุคคลและวิธีการ ซึ่งบุคคลประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือเรื่องนั้นๆ ส่วนวิธีการ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ อย่างละเอียด ในการดำเนินงาน รวมถึงวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สื่อต่างๆ ในการดำเนินงาน

จากการติดตามการทำงาน พบงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีปัญหาทั้งสุขภาพร่างกาย การเรียน เริ่มตั้งแต่นักเรียนไม่ได้รับประทานอาหารเช้ามาโรงเรียน นักเรียนขาดเรียนบ่อย มาเรียนแต่ไม่ส่งการบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก การติดตามของครูที่ดูแลเด็กไม่ต่อเนื่อง ทำให้การแก้ไขของนักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ หรือบางเรื่องครูดำเนินการอย่างต่อเนื่องก็ยังไม่สำเร็จ ผู้บริหารใช้วิธีการเดิมๆ ในการแก้ไขก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจนักเรียน เพราะมีอาชีพรับจ้าง ไปแต่เช้ากลับดึก บางครั้งก็ไม่ประกอบอาหารเช้าให้ลูกหลานได้รับประทานในช่วงเช้า เด็กบางคนเป็นลม บางคนปวดท้องในช่วงเช้า จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงได้เชิญศาสตร์ของพระราชาสู่ (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9) มาเป็นแนวคิดในการดำเนินงานทุกงาน เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนา

01

ประชุมสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการดำเนินงาน ว่ากิจกรรมทุกอย่าง ทุกคนต้องมีความเข้าใจที่ตรงกันและเข้าถึง คือจะต้องรู้รายละเอียด ทั้งวิธีการอย่างละเอียด และสามารถแก้ไข พัฒนาปรับปรุงให้งานทุกอย่างประสบผลสำเร็จ เรียกว่ามีการพัฒนา

02

วางแผนการดำเนินงาน ในการทำงานต้องมีการวางแผนงานร่วมกันว่า แต่ละกิจกรรมมีการดำเนินงานอย่างไร ใครทำหน้าที่อะไร และต้องปฏิบัติตน อย่างไม่ดีในการดำเนินงานนั้นๆ ทุกอย่างจะต้องสร้างความเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

03

ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ โดยใช้วิธีการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ควบคู่ กับการดำเนินงานทุกขั้นตอน มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ

04

จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และอธิบายถึงงานที่ตนเองทำจนประสบผลสำเร็จ หรือมีปัญหาสิ่งใดที่ ตนต้องแก้ไข แล้วนำข้อเสนอแนะไปทดลองปฏิบัติต่อไป

05

นำเสนอผลงานที่ได้ปรับปรุงแก้ไขมาเสนอว่าได้ผลประการใดบ้าง และ ทุกขั้นตอนต้องสร้างความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ทุกกิจกรรม อย่างต่อเนื่อง

06

ชื่นชมความสำเร็จที่เกิดขึ้นร่วมกัน

จุดเด่นของนวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา อยู่ที่ พระราชดำรัสของ**พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9** ที่ว่า **“เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”** ถือเป็นหัวใจของการทำงาน เพื่อรับใช้เบื้องพระยุคลบาทในฐานะเป็นข้าราชการ ข้าพเจ้า จึงตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อแสดงถึง ความจงรักภักดี แสดงความอาลัยอย่างหาที่สุดมิได้ต่อพระองค์ สำหรับแนวคิดที่นำมาใช้ก็คือ

เข้าใจ หมายถึง ความเข้าใจแจ่มชัด ในประเด็น จุดมุ่งหมายทิศทางของงานที่ทำ เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรว่าแต่ละคนมีลักษณะเช่นไร เข้าใจนักเรียนแต่ละคนว่าเขารู้สึกและต้องการอย่างไร อย่างถูกต้องและชัดเจน การบริหารจัดการของโรงเรียน ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องและบุคลากรก็ต้องเข้าใจวิธีการทำงานของผู้บริหารอย่างลึกซึ้ง แต่ละคนมีความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน ทุกคนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกัน ครูผู้สอนก็ต้องเข้าใจเด็กนักเรียนที่ตนเองรับผิดชอบว่า นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันเนื่องจากสภาพแวดล้อม การเลี้ยงดู ระดับสติปัญญา ความสนใจ ความชอบของนักเรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน

เข้าถึง หมายถึง การเข้าถึงปัจจัย เช่น องค์ความรู้ หลักคิดทฤษฎี แนวทางทรัพยากรการบริหารต่างๆ ของงานที่กำลังทำ เข้าถึงบุคคล เช่น ครูเข้าถึงเด็กนักเรียน รู้รายละเอียดความต้องการ เข้าใจสภาพที่นักเรียนเป็น ว่าเกิดขึ้นได้เพราะอะไรเป็นต้นเหตุ โดยครูใช้ความรักความเมตตาที่มีอย่างจริงใจมอบให้กับนักเรียน ผู้บริหารและแสดงออกถึงความจริงใจ ความช่วยเหลือ เมตตา อาหารให้กับทุกคน รู้สภาพ มีการพูดคุยแบบเปิดเผยไม่ปิดบังอำพรางให้ความเชื่อใจ และรู้สึกสุขใจ เมื่ออยู่ใกล้ นักเรียนมีความสุขใจ เข้าถึงงานที่กำลังทำว่ามีสิ่งใดที่ต้องการใช้มาน้อยเพื่อให้เหมาะสมกับงาน สิ่งใดเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดูแลเป็นพิเศษ เพื่อให้งานนั้นๆ สำเร็จอย่างมีคุณภาพ และมีสิ่งใดที่อาจเป็นปัญหาหรืออุปสรรค ถ้าหากควบคุมหรือดูแลไม่ดีพอ สิ่งใดเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้งานประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็วและมีคุณภาพมากขึ้น ทุกคนต้องเข้าถึงในงานที่ตนเองได้รับมอบหมาย

มีการร่วมกันประชุมปรึกษาถึงปัญหา แนวทางที่เกิดขึ้น ช่วยกันคิดหาแนวทางแก้ไข แล้วนำไปปฏิบัติเพื่อทดสอบว่าวิธีการแก้ไวนั้น แก้ไขปัญหาได้หรือเปล่า หรือมีสิ่งใดบกพร่องที่ต้องปรับปรุงให้งานหรือกิจกรรมที่ทำนั้นประสบผลสำเร็จ เป็นการเข้าถึงในกิจกรรมของงานและเข้าถึงตัวบุคคลผู้ปฏิบัติ

พัฒนา หมายถึง เมื่อได้ทราบข้อมูลก็นำสิ่งที่เป็นปัญหา หรือข้อบกพร่องมาพัฒนาปรับปรุงทั้งวิธีการ กิจกรรม เพื่อให้งานนั้นๆ ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนพัฒนาตนเองทางด้านความรู้ ให้สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากการได้นำหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาใช้ในการบริหารงาน ทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จด้วยการให้ทุกคนมีส่วนร่วม ทุกคนทำงานอย่างมีความสุข มีความเข้าใจที่ตรงกัน และช่วยกันพัฒนานักเรียนของตนเองในความรับผิดชอบให้มีคุณภาพ ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน บนพื้นฐานความเข้าใจ เข้าถึงในตัวนักเรียนของครูกิจกรรมต่างๆ มีความราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าระดับประเทศ ทุกสาระวิชา นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 อ่านหนังสือออกทุกคน

อ่านบทความข้างต้นแล้วรู้สึกภูมิใจที่ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติและศาสตร์ของพระราชบัญญัตินี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกที่ ทุกองค์กร เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงจนกลายเป็นนวัตกรรมได้อย่างน่าประทับใจ

^/!\^ ขอขอบคุณครับ

เรียนรอบตัว

ธนินท์รัฐ กฤษณีจันทักท์ ศิริวิศาลสุวรรณ

กิจกรรม

“มีคคุณเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรมงามล้ำสถาบัน” โรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

(ตอนที่ 2)

การใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ Sourcing (กระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งต่างๆ) ด้วยครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม “มีคคุณเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรมงามล้ำสถาบัน” มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครูลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้โดยตรง แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม สร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Education Facilitator) ส่วนผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์ตรง (Active Learning) โดยผู้เรียนมีการใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ Sourcing (กระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งต่างๆ) ในประเด็นการศึกษา “ความสำคัญของสถานที่เชิงประวัติศาสตร์องค์พระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ” ทั้งนี้ผู้เรียนได้มีกระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งต่างๆ โดยจำแนกแหล่งที่มาของข้อมูล (Source of Data) ดังนี้

คุณป้า
สาหร่าย

คุณครู
ปราโมท คงอ้วน

ครูให้ผู้เรียนไปศึกษาจากสถานที่จริง คือ องค์พระสมุทรเจดีย์ แล้วให้สำรวจสิ่งต่างๆ ที่อยู่บริเวณโดยรอบ ถ้าผู้เรียนเกิดความสงสัยสามารถสอบถามหรือสัมภาษณ์ “คุณป้าสาหร่าย” ผู้ดูแลองค์พระสมุทรเจดีย์ หรือปราชญ์ชาวบ้าน และคุณครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ “คุณครูปราโมท คงอ้วน” ของโรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งการรวบรวมข้อมูลในชั้นปฐมนิเทศอย่างแท้จริง

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

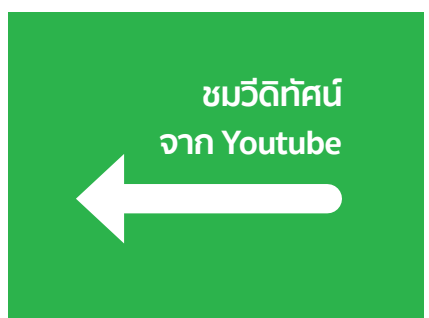
เป็นข้อมูลที่ใช้หรือหน่วยงานที่ใช้เป็นผู้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การทดลอง หรือการสังเกตการณ์ ข้อมูลปฐมภูมิเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดตรงตามที่ใช้ต้องการ แต่มักจะเสียเวลาในการจัดหาและมีค่าใช้จ่ายสูง

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นข้อมูลที่ผู้ใช้ไม่ได้เก็บรวบรวมเอง แต่มีผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่นๆ ทำการเก็บรวบรวมไว้แล้ว เช่น จากรายงานที่พิมพ์แล้ว หรือยังไม่ได้พิมพ์ของหน่วยงานของรัฐบาล สมาคม บริษัท สำนักงานวิจัย นักวิจัย วารสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น การนำเอาข้อมูลเหล่านี้มาใช้เป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย แต่ในบางครั้งข้อมูลอาจจะไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้หรือมีรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์ นอกจากนี้ในบางครั้ง ข้อมูลนั้นอาจมีความผิดพลาดและผู้ใช้มักจะไม่ทราบข้อผิดพลาดดังกล่าว ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการสรุปผล ดังนั้น ผู้ที่จะนำข้อมูลทุติยภูมิมาใช้ควรระมัดระวังและตรวจสอบคุณภาพข้อมูลก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์

ชมวีดิทัศน์จาก Youtube

ถ้าผู้เรียนยังเกิดความสงสัย ไม่สามารถสรุปข้อมูลได้หรือยังได้ข้อมูลในขั้นปฐมภูมิไม่ครบถ้วน ผู้เรียนสามารถสืบค้นเพื่อรวบรวมข้อมูลขั้นทุติยภูมิต่อไปได้แก่การสืบค้นรวบรวมข้อมูลผ่านทางสื่อสารสนเทศออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ Youtube เป็นต้น ห้องสมุด หนังสือประวัติศาสตร์เอกสารองค์พระสมุทระเจดีย์ของเทศบาลที่ใช้ในการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว แผ่นโฆษณาข้อมูลสถานที่สำคัญขององค์พระสมุทระเจดีย์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งการรวบรวมข้อมูลในขั้นทุติยภูมิอย่างแท้จริง

Contextualizing

01

ครูผู้สอนอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน (ครูจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา หรือผู้สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ หรือจัดประสบการณ์เรียนรู้เท่านั้น)

ผู้เรียนแยกแยะ/จำแนก แหล่งข้อมูล
ชั้นปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูล
ชั้นทุติยภูมิ

02

03

ผู้เรียนร่วมกันเปรียบเทียบเนื้อหาและข้อมูลที่ได้
จากหลักฐานนั้นๆ กับหลักฐานเอกสารอื่นๆ

ผู้เรียนร่วมกันสรุปข้อมูลสารสนเทศ
ที่ได้หลังจากการเปรียบเทียบ
ในขั้นที่ 3

04

05

ผู้เรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและ
ความเหมาะสมของข้อมูลสารสนเทศ

ผู้เรียนร่วมกันตรวจสอบลำดับ
ขั้นตอนของฐานการเรียนรู้
ในข้อมูลสารสนเทศ

06

07

ผู้เรียนสนทนากลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์
ซึ่งกันและกันในเรื่องข้อมูลสารสนเทศครั้งสุดท้าย

ข้อมูลสารสนเทศหลังจากการตรวจสอบความถูกต้องและเตรียมพร้อมเผยแพร่ในการจัดกิจกรรม
“มัลติเทคส์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรม งามล้ำสถาบัน”

แผนภาพ : แสดง 7 ขั้นตอนการใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ Contextualizing

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ โดยใช้กระบวนการค้นทางปัญญา 6T Model (Think, Talk, Turn, Teach, Thai Skills and Technology)

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง “มัคคุเทศก์น้อยแสนสนุก”
ของโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในกิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทยฯ”
เวลา 15 ชั่วโมง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6
โรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ สังกัด สพป. สมุทรปราการ เขต 1
ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม นายณินทร์รัฐ กฤษณ์จันทร์ ศิริวิศาลสุวรรณ ตำแหน่ง ครู คศ.1

บูรณาการมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- ท 1.1 ป. 6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
- ท 2.1 ป. 6/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม
- ท 2.1 ป. 6/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
- ท 2.1 ป. 6/6 เขียนจดหมายส่วนตัว
- ท 3.1 ป. 6/1 พูดย่อแสดงความรู้ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู
- ท 3.1 ป. 6/2 ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

- ค 5.1 ป. 6/2 เขียนแผนภูมิแท่งเปรียบเทียบและกราฟเส้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม

- ส 1.1 ป. 6/5 ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนาพร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
- ส 1.2 ป. 6/1 อธิบายความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในศาสนสถานและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม
- ส 2.1 ป. 6/3 แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
- ส 4.1 ป. 6/2 นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวในอดีต

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ศ 1.1 ป. 6/7 สร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพแผนผัง และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดหรือเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ง 3.1 ป. 6/2 ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูล

ง 3.1 ป. 6/5 ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการหรืองานที่ทำในชีวิตประจำวันอย่างมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ต 3.1 ป. 6/1 ค้นคว้ารวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูดการเขียน

บูรณาการพัฒนาตามหลัก 4 H

Head

(กิจกรรมพัฒนาสมอง)

- ความรู้เรื่องมรดกเทศก์และสถานที่สำคัญขององค์พระสมุทรเจดีย์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

Hand

(กิจกรรมพัฒนากิจกรรมปฏิบัติ)

- ผลิตชิ้นงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีผสมผสานทักษะทางประวัติศาสตร์

Heart

(กิจกรรมพัฒนาจิตใจ)

- เกิดความรัก/ความภูมิใจในการเป็นมรดกเทศก์น้อยของโรงเรียน

Health

(กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ)

- เตรียมพร้อมร่างกายให้สมบูรณ์เพื่อเป็นมรดกเทศก์น้อยของโรงเรียน

วัตถุประสงค์

K

Knowledge

- ผู้เรียนสามารถอธิบายแนะนำเขียนเรื่องราว สถานที่สำคัญต่างๆ ขององค์พระสมุทรเจดีย์ได้

P

Process

- ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีผสมผสานทักษะทางประวัติศาสตร์ในการผลิตชิ้นงานต่างๆ ที่มีคุณภาพได้

A

Attitude

- ผู้เรียนมีความรักความชอบความรับผิดชอบ จิตอาสาในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนๆ

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

“**มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทยฯ**” คือ กิจกรรมหนึ่งในโครงการ “**ลดเวลา เพิ่มเวลา**” ของโรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่พัฒนาตามหลัก 4 H (พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา) ได้อย่างครบถ้วน ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนาน พร้อมทั้งได้รับความรู้อย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะอาดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Education Facilitator) ส่วนผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์ตรง (Active Learning) ใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐาน ทำให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการทัศนทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี

อีกหนึ่งกิจกรรม “**มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทยฯ**” ผู้เรียนจะได้เปลี่ยนบทบาทใหม่จากนักเรียนให้กลายเป็นมัคคุเทศก์ประจำท้องถิ่นผู้มีประสบการณ์ และสามารถอธิบาย แนะนำ นำทาง สร้างความเข้าใจ ให้กับผู้ที่มาเยี่ยมชม ทัศนศึกษา ในสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์คือ องค์พระสมุทรเจดีย์ (ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสมุทรปราการ) ทั้งนี้กิจกรรมดังกล่าวยังสร้างแรงบันดาลใจและอาชีพเสริมให้กับผู้เรียนอีกด้วย

บูรณาการสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร	• ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ และความเข้าใจ ของตนเองได้
ความสามารถในการคิด	• รู้จักคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ได้
ความสามารถในการแก้ปัญหา	• ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	• เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมได้
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	• รู้จักเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์

บูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

รักชาติ ศาสนา กษัตริย์	ซื่อสัตย์สุจริต	มีวินัย	ใฝ่เรียนรู้
อยู่อย่างพอเพียง	มุ่งมั่นในการทำงาน	รักความเป็นไทย	มีจิตสาธารณะ

(อ่านต่อฉบับหน้า)

แต่คุณครู

ตอนที่ 46

วาทะพระบรมครู เรื่อง

การล้างวาทะ เรื่องตบะ

(ตอนที่ 3)

“ไม่ญาณเลย ภายนี้จักนอนทับแผ่นดิน ภายนี้เมื่อปราศจากวิญญาน อันเขาทิ้งแล้ว ก็เหมือนก่อนไม่อันไร้ประโยชน์” พบกันฉบับนี้ ขึ้นต้น หรืออารัมภบทด้วยพุทธภาษิตเรื่องภายนี้เหมือนก่อนไม่ เนื่องจาก ภายนี้ประกอบด้วย อายุ ใส่อุ่น และวิญญาน จึงมีการเคลื่อนไหว ทำนั่นทำนี่ได้ได้อยู่ แต่เมื่ออายุสิ้น ใส่อุ่นดับ วิญญานออกจาก ร่างภายนี้ก็ไร้ประโยชน์ ก่อนไม่ด้วยซ้ำไป ยังมีสาระในการหุงต้ม เมื่อนำไปสู่ เรื่องการล้างวาทะ เรื่องตบะ ตอนที่ 3 ตอนสุดท้าย ดังต่อไปนี้

พระพุทธองค์จึงตรัสถามอุบาลีคฤหบดีว่า คฤหบดี เธอจะเข้าใจความข้อนี้อย่างไร คือ นิครนถ์ในที่นี้ เป็นผู้สำรวจด้วยความสำรวจ 4 ประการ คือ

1. ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ให้ผู้อื่นฆ่าสัตว์ ไม่ยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นฆ่า
2. ไม่ถือเอาของที่ผู้อื่นไม่ให้ ไม่ให้ผู้อื่นถือเอาของที่เขาไม่ให้ ไม่ยินดีในเมื่อเห็นผู้อื่นถือเอาของที่เขาไม่ให้
3. ไม่กล่าวเท็จ ไม่ให้ผู้อื่นกล่าวเท็จ ไม่ยินดีต่อการที่ผู้อื่นกล่าวเท็จ
4. ไม่หวังกามคุณ 5 ไม่ให้ผู้อื่นหวังในกามคุณ 5 ไม่ยินดีต่อผู้หวังกามคุณ 5 ซึ่งมีอยู่

เป็นผู้ห้ามฆ่าเข่นทั้งปวง เป็นผู้ประกอบด้วยการห้ามบาปทั้งปวง เป็นผู้กำจัดการห้ามบาปทั้งปวง เป็นผู้ถูกต้องด้วยการห้ามบาปทั้งปวงที่มีอยู่ เมื่อเขาเดินไปเดินมาเขาก็ทำสัตว์เล็กๆ เป็นอันมาก ให้ถึงซึ่งความตาย เราขอถามเธอว่า นิครนถ์นาฏบุตรบัญญัติวิบากอะไรว่ามีแก่นิครนถ์คนนี้ บาลีคฤหบดีทูลว่า นิครนถ์นาฏบุตรไม่บัญญัติการกระทำอันไม่มีเจตนาว่ามีโทษมาก ดูก่อนคฤหบดี ถ้ามีเจตนาแล้ว ถ้ามีเจตนาก็มีโทษมาก พระพุทธเจ้าข้า ดูก่อนคฤหบดี นิครนถ์นาฏบุตรบัญญัติเจตนาไว้ในอะไร บัญญัติไว้ในมโนหัตถะ พระพุทธเจ้าข้า จึงตรัสว่าคฤหบดี เธอจงจำคำนี้ไว้ให้ดี เราเห็นว่าคำปลายกับคำตัน หรือคำตันกับคำปลายของเธอไม่สมกัน

นี่แน่ะ คฤหบดี เมืองนาลันทานี้เป็นเมืองกว้างขวาง มีผู้คนเกลื่อนกล่นหรืออย่างไรอย่างนั้นพระพุทธเจ้าข้า ถ้ามีบุรุษถือมีดดาบมา กล่าวว่า คนในเมืองนาลันทามีเท่าไร เราจักฆ่าให้หมด ในขณะเดียวด้วยมีดดาบเล่มนี้ เธอนึกดูที่บุรุษนั้นจักฆ่าคนในเมืองนาลันทานี้ได้ในขณะเดียวหรือไม่ ข้าแต่พระพุทธองค์ ออย่าว่าแต่บุรุษคนเดียวเลย ให้บุรุษตั้ง 10 คน 20 คน 30 คน 40 คน 50 คน ก็ไม่อาจฆ่าคนในเมืองนาลันทานี้ได้ในขณะเดียว

นี่แน่ะ คฤหบดี ถ้ามีสมณะหรือพราหมณ์ผู้มีฤทธิ์ผู้มีอำนาจในจิตต์ มากล่าวว่า เราจักทำเมืองนาลันทานี้ให้เป็นซี้ถ้าไปด้วยการประทุษร้ายด้วยใจดวงเดียว เธอนึกดูที่ว่สมณะหรือพราหมณ์ผู้นั้นจักทำได้หรือไม่ ออย่าว่าแต่เมืองนาลันทาเมืองเดียวนี่เลย ให้ 10 เมือง 20 เมือง 30 เมือง 40 เมือง 50 เมือง สมณะพราหมณ์ผู้มีฤทธิ์ ผู้ชำนาญทางจิตต์ ก็อาจทำให้เป็นซี้ถ้าด้วยความประทุษร้ายทางใจดวงเดียวได้ คฤหบดีเธอต้องจำไว้ให้ดี ต่อกนี้ถึงคำพูดของเธอให้ดี เราเห็นว่าคำปลายกับคำตัน หรือคำตันกับคำปลายของเธอไม่สมกัน คือเธอได้กล่าวไว้ว่า จักตั้งอยู่ในความจริง จักยืนตามเดิม

นี่แน่ะ คฤหบดี เธอเคยได้ฟังมาหรือไม่ว่า พระราชาทัณฑกั พระราชากาลิงคะ พระราชาเมชณะ พระราชามาตังคะ ไม่มีแว่นแคว้นบ้านเมืองพิณาศไป เคยได้ยินได้ฟังพระพุทธเจ้าข้า คฤหบดี แว่นแคว้นบ้านเมืองของพระราชาทัณฑกั พระราชากาลิงคะ พระราชาเมชณะ พระราชามาตังคะ จิบหายไปนั้น เพราะใคร เธอได้ยินมาว่าอย่างไร ข้าพระองค์ได้ยินมาว่า เพราะความประทุษร้ายทางใจของพระฤาษี คฤหบดี เธอจงนึกถึงคำเดิมของเธอไว้ให้ดี เราเห็นว่าคำปลายกับคำตัน หรือคำตันกับคำปลายของเธอไม่สมกัน คือ เธอว่าจักยืนคำเดิมไว้

อุบาลีคฤหบดีได้กราบทูลขึ้นว่า ข้าแต่พระพุทธองค์ เพียงแต่อุปมาต้นเท่านั้น ข้าพระองค์ก็ตั้งใจอยู่แล้ว ว่าแต่ข้าพระองค์ประสงค์จะฟังปัญหาปฏิภาณอันวิจิตรของพระพุทธองค์ให้มาก ข้าพระองค์เข้าใจว่า พระพุทธองค์เป็นผู้ที่เราควรกระทำให้เป็นข้าศึก แต่การที่พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงให้ข้าพระองค์ฟังแล้วนี้ เป็นการดียิ่ง ข้าพระองค์ขอนับถือพระพุทธองค์ กับพระธรรมและภิกษุสงฆ์เป็นที่พึ่งตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

พระพุทธองค์จึงตรัสว่า คุณหญิง เธอจงใคร่ครวญ ให้ดี การใคร่ครวญย่อมเป็นการดีสำหรับผู้มีความรู้เช่นกับเธอ อุบาสิกาคุณหญิงได้กราบทูลขึ้นว่า การที่พระพุทธองค์ได้ ตักเตือนข้าพระองค์อย่างนี้ ยิ่งทำให้ข้าพระองค์เคารพนับถือ พระพุทธองค์มากขึ้น พวกเดียรถีย์ได้เข้าพระองค์เป็นสาวกก็ ยกธงขึ้นเที่ยวป่าวร้องทั่วเมืองนาลันทาว่า อุบาสิกาคุณหญิงของเรา เป็นสาวกของเรา แต่พระพุทธองค์ได้ทรงเตือน ข้าพระองค์ว่า ให้ตักเตือนให้ดีเสียก่อน เพราะการตักเตือน ย่อมเป็นการดีสำหรับผู้มีความรู้เช่นเธอ ข้าพระองค์ขอนับถือ พระพุทธองค์ พระธรรมและพระภิกษุสงฆ์จนตลอดชีวิตของ ข้าพระองค์

ดูก่อนคุณหญิง ตระกูลของเธอได้เป็นบ่อข้าวบ่อน้ำ ของพวกนิครนถ์มานานแล้ว เธอควรให้ข้าวให้น้ำแก่พวก นิครนถ์ที่มาถึงบ้านของตนตามเคย ข้าแต่พระพุทธองค์ การที่ตรัสอย่างนี้ก็ทำให้ข้าพระองค์เลื่อมใสนับถือยิ่งขึ้น ข้าพระองค์เคยได้ยินคำว่า ควรให้ทานแก่เราผู้เดียว ไม่ควร ให้แก่ผู้อื่น ควรให้แก่สาวกของเราผู้เดียว ไม่ควรให้แก่ผู้อื่น ควรให้แก่เราผู้เดียวมีผลมาก การให้ทานผู้อื่นไม่มีผลมาก การให้แก่สาวกของเรามีผลมาก การให้แก่สาวกของ ผู้อื่นไม่มีผลมาก

ข้าพระองค์ก็นึกจริงตามเขาว่า มาเดี๋ยวนี้จึงรู้ว่า ไม่จริง เพราะพระพุทธองค์ได้ทรงชักนำให้ข้าพระองค์ให้ทาน แก่พวกนิครนถ์อีก ก็แต่ว่าข้าพระองค์จักดูแต่เวลาที่ สมควร ข้าพระองค์ขอนับถือพระพุทธองค์ กับพระธรรมและ พระภิกษุสงฆ์ จนตลอดชีวิตพระพุทธเจ้าข้า

พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงอนุพุทธานุภาพ 5 และอริยสัจ 4 ให้อุบาสิกาคุณหญิงฟัง เมื่ออุบาสิกาคุณหญิงฟังแล้ว ก็ได้สำเร็จ เป็นพระโสดาบัน แล้วทูลลากลับบ้าน เมื่อมาถึงบ้านแล้ว ได้สั่งนายประตุไว้ว่า นับแต่นั้นนี้เป็นต้นไป จงห้ามอย่าให้พวก นิครนถ์และนิคณนี้เข้าบ้านของเรา จงให้หยุดอยู่ที่ประตูบ้าน เท่านั้น ให้เข้าไปแต่ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา ที่เป็น สาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าเท่านั้น เธอจง

บอกว่า นับแต่นั้นนี้เป็นต้นไป อุบาสิกาคุณหญิงได้เป็นสาวกของ พระพุทธองค์แล้ว ถ้าพวกนิครนถ์ต้องการอาหารก็จงหยุด อยู่ตรงที่ประตูนี้ จักมีผู้นำอาหารมาให้ นายประตุก็รับคำสั่ง ของอุบาสิกาคุณหญิง

เป็นอันว่าจบเรื่องการได้วาทะกับอุบาสิกาคุณหญิง แต่เพียงเท่านี้ ส่วนเนื้อความในพระสูตรยังมีเหลืออยู่มาก แต่ไม่เกี่ยวข้องกับการได้วาทะ จึงไม่นำมาแสดง ณ ที่นี้ ขอให้ ท่านผู้อ่านหรือท่านผู้ฟังจงเข้าใจและจำไว้ว่า การที่พระพุทธองค์ ทรงได้วาทะกับอุบาสิกาคุณหญิงนี้ เท่ากับเป็นการได้วาทะ กับนิครนถ์นาฏบุตร ผู้ที่มหาชนถือว่าเป็นศาสดาใหญ่ ในสมัยนั้น เพราะว่าวาทะนั้นเป็นวาทะของนิครนถ์นาฏบุตร

ในวาทะนั้นได้ใจความว่า นิครนถ์นาฏบุตรเห็นว่า และบัญญัติว่า กายทัณทะ คือ การทำบาปทางกาย มีโทษ มากกว่าการทำบาปทางวาจา และทางใจ ซึ่งนับว่าเป็น ความเห็นผิด เป็นการบัญญัติผิดโดยแท้ ที่ถูกต้องนั้น การทำบาปทางใจมีโทษมากกว่าทางกาย และทางวาจา เพราะวาทะ เมื่อใจเห็นผิดจนเป็นนิยตมิจฉาทิฏฐิแล้ว ย่อมมีโทษมา อย่างยิ่ง ไม่มีโทษอย่างอื่นที่จะเท่ากันนิยตมิจฉาทิฏฐิ อันได้แก่ ความเห็นผิดที่แน่นอนจนไม่ว่า บาปบุญไม่มี แต่เมื่อ พระพุทธองค์จะทรงล้างวาทะอันนั้น จึงได้ทรงยกเอาเรื่อง นิครนถ์ตายเพราะไม่ได้กินน้ำเย็น และเรื่องนิครนถ์ สวรรค์ด้วยความสำรวมในนยาม 4 ขึ้นมาแสดงให้อุบาสิกาคุณหญิง ได้ฟัง ดังที่แสดงมาแล้วนั้น สุดท้ายอุบาสิกาคุณหญิงก็หมด ความเคารพนับถือพวกนิครนถ์ ด้วยเห็นว่าความคิดความเห็น ของพวกนิครนถ์ผิดทั้งนั้น

จากกันฉบับนี้ จากกันด้วยพุทธภาสิต เรื่อง จิตอันระคะไม่ซึมซาบที่ว่า ปัญญาย่อมไม่บริบูรณ์แก่ผู้มีจิต ไม่มั่นคง ไม่รู้แจ้งซึ่งพระสัจธรรม มีความเลื่อมใสเลื่อนลอย ภัย คือ ความกลัว ย่อมไม่มีแก่ผู้มีจิตอันระคะไม่ซึมซาบ มีจิต อันโทสะกระทบไม่ได้ ละบุญละบาปได้แล้ว ตื่นอยู่ในธรรม ทุกเมื่อ

ประโยคสัญลักษณ์ที่ 69

“ช่วยแนะนำตัวหน่อยครับ” ชายมาดเข้มขริมวัยประมาณ 45 ปี แต่ตัวเรียวร้อยเอ๋ยบอกเขาด้วยน้ำเสียงที่ไม่ค่อยเป็นมิตร คล้ายจงใจให้มีระยะห่างระหว่างการพูดคุย ซึ่งในสถานการณ์แบบนี้เขาก็พอเข้าใจได้

“ผมชื่อ นิमित วิจิตรวัชร เพ็ญจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาดครับ”

นิमित แนะนำตัวแบบสั้นกระชับที่สุดให้ชายมาดเข้มขริมคนนั้นที่เป็นหัวหน้าแผนกบุคคลของบริษัทักษ์ใหญ่ระดับประเทศแห่งนี้

ชายมาดเข้มขริมหัวหน้าแผนกบุคคลที่กำลังนั่งสัมภาษณ์นิमितด้วยท่าทีที่แสนจะกดดัน วางเอกสารที่ใช้ในการสมัครงานทั้งหมดของเขาราบลงบนโต๊ะ เพ็งมองผ่านเลนส์แว่นแล้วถามต่อ

“ตอนเรียนคุณเป็นยังไง”

“ก็ไม่ได้หิวหิวมากครับ ผมก็ใช้ชีวิตและเรียนตามปกติเหมือนที่คนอื่นเขาเรียนกัน ผลการเรียนก็น่าพอใจถึงจะไม่ได้เกียรตินิยมนะครับ อีกอย่างที่ผมคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ ถ้าผมได้เข้าทำงานที่นั่นคือ ผมค่อนข้างมีโอกาสได้ทำกิจกรรมกับทางมหาลัยและกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ภายในมหาลัยเยอะ ซึ่งกิจกรรมพวกนี้สอนผมให้รู้จักการวางแผนในการทำงาน การทำงานร่วมกับคนอื่น การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และสามารถประเมินสถานการณ์และผลการทำงานในแต่ละช่วง

ได้รับ รวมทั้งช่วงที่ได้ออกไปฝึกงานในการเรียนปีสุดท้าย ก็ทำให้ผมได้สัมผัสกับการทำงานจริงๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ผมสามารถเอามาปรับใช้ในการทำงานได้ครับ”

“อืม...” หัวหน้าแผนกบุคคลขยับกรอบแว่น ละสายตาจากการฟังคำตอบ หยิบปีกเอกสารสมัครงานของเขา ขึ้นมาแล้วเฟื่องมอง

“คุณคิดว่าทำไมเราต้องรับคุณเข้าทำงาน”

“เพราะผมมั่นใจว่าผมจะสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี จากความรู้ที่ผมได้ร่ำเรียนมาบวกกับประสบการณ์การทำงานที่หลากหลายในมหาลัย และการฝึกงานในปีสุดท้าย อีกทั้งผมยังเป็นคนชอบงานที่ทำ หายมันเหมือนเราได้พัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา...”

“พอๆ” ชายมาดขรึมยกมือขึ้นปรามเป็นการเบรคคำตอบเขาไว้แค่นั้น

“คำตอบของคุณนี่มันโคตรจะตามสูตรเลย ก็คนอื่นๆ มาสมัครก็ตอบกันประมาณเนี่ย จำมาจากอินเทอร์เน็ตกันหรือไง”

นิมิตหน้าเฉือน

เพราะมันจริง!

ในห้วงเวลาแห่งความเสียบงันอันแสนกระอักกระอ่วน หัวหน้าแผนกบุคคลพลิกดูเอกสารสมัครงานของนิมิตแล้วสะดุดกับอะไรบางอย่าง เขาเริ่มพูดต่อ

“พนักงานสัมภาษณ์รอบแรกเขาหมายเหตู่ไว้ในใบสมัครคุณด้วยนะ...”

ในช่วงเวลาไม่กี่วินาทีที่ชายมาดขรึมเว้นจังหวะพูดนั้น นิมิตพยายามย้อนระลึกว่าในการสัมภาษณ์รอบแรก เขาผลอหลุดพูดอะไรที่ไม่เข้าท่าออกไปหรือเปล่า ถึงขนาดพนักงานสัมภาษณ์รอบแรกต้องจดเป็นหมายเหตุเอาไว้

“คุณเป็นคนนอนไม่ใช้หมอน?”

นิมิตโล่ง...

“โอ...นี่กว่าเรื่องอะไร” เขาคิด

“ใช่ครับ ผมนอนไม่หนุนหมอน” เขาตอบ

“ทำไม? มันไปยุ่งไปมาอย่างไรคุณถึงนอนโดยไม่หนุนหมอน ผมว่ามันแปลกนะ”

“นอนหนุนหมอนสิครับแปลก คือผมคิดว่าหมอนมันไม่ได้จำเป็นสำหรับการนอนของเราเลยนะครับ”

“ทำไม? ทำไมไม่จำเป็น นอนหนุนหมอนนอนมันก็สบายดีออก”

“มันสบายครับ ผมไม่เถียงเลย แต่ว่ามันตั้งแต่เด็กแล้วครับที่ผมพบว่าจริงๆ ถึงไม่หนุนหมอนคนเรานั้นก็นอนได้ หลับได้นี่นา แล้วเราจะเอาหมอนมาให้มันเกะกะชีวิตทำไม ไม่มีหมอนเราจะนอนที่ไหนก็ได้ ผมเลยไม่ยึดติดกับการนอนหนุนหมอนและไม่เคยนอนหนุนหมอนอีกเลย ตั้งแต่คิดเรื่องนี้ได้ เพราะผมเห็นว่าแม้ไม่มีหมอนเราก็นอนหลับได้ และก็ไม่ได้เป็นการนอนหลับที่ทรมาณหรือยุ่งยากด้วย นอนหนุนหมอนบางทีตกหมอนก็คอเคล็ด คอปวดก้นไปสองสามวันหมอนแข็งไป นุ่มไปก็มีปัญหาอีก”

หัวหน้าแผนกบุคคลหัวเราะเบาๆ

“แล้วคุณมาสมัครงานในตำแหน่งพนักงานการตลาดของบริษัทผู้ผลิตหมอนรายใหญ่ที่สุดในประเทศเนี่ยนะ มันไม่ดูซัดๆ ไปหน่อยหรือ”

...

...

...

...

...

หลังจากวันนั้น นิมิตยังคงตระเวนสมัครงาน ตะลอนพาดพิงไปถูกสัมภาษณ์ในบริษัทต่างๆ ที่เปิดรับสมัครพนักงานการตลาดอีกหลายครั้ง

แล้ววันหนึ่ง เขาก็ได้รับโทรศัพท์จากแผนกบุคคลของบริษัทผู้ผลิตหมอนรายใหญ่ที่สุดในประเทศ...

บริษัทนั้นรับนิมิตเข้าทำงาน!

...

วันแรกของการทำงานของพนักงานการตลาดคนใหม่ที่ชื่อ นิมิต เขายังคงงงๆ อยู่ว่าได้เข้ามาทำงานที่นี่ได้อย่างไร คนที่นอนหลับสบายได้โดยไม่คิดว่าหมอนมีความจำเป็นอันใดกับชีวิตกลายเป็นคนที่ต้องคิดหาวิธีให้หมอนของบริษัทนี้ขายได้มากขึ้น

“ที่นี่เขารับคุณเข้าทำงาน...” หัวหน้าแผนกบุคคล

ที่เคยวางมาดเข้มขรึมพุดกับเขาระหว่างการประชุมนี้เทศด้วยท่าทีที่
เปลี่ยนไปราวกับคนละคน ยิ้มกว้างเป็นมิตร น้ำเสียงเป็นกันเอง

“เพราะคุณนอนไม่หนุนหมอน”

“ห๊ะ?” นิमितง

“บริษัทผลิตหมอนรับคนไม่ใช่หมอนเข้าทำงาน ตอนโทร
มาบอกว่ารับเข้าทำงานผมยังงงๆ อยู่เลยว่าจริงหรือเปล่า”

“ไม่ต้องงงหรอก นั่นแหละเหตุผลหลักเลยที่ทำให้
คุณได้งาน”

สีหน้าของนิमितคงยังถูกฉาบไปด้วยความฉงน หัวหน้า
แผนกบุคคลจึงสรุปให้เข้าใจง่าย ๆ

“ก็ในฐานะพนักงานการตลาด ถ้าคุณคิดออกมาได้ว่า
อะไรที่จะทำให้คุณเปลี่ยนใจหันมาใช้หมอนหนุนนอนได้ หรือทำให้
คุณคิดว่าหมอนนี้แหม่งโคตรเป็นของจำเป็นสำหรับชีวิตคุณ มันจะ
เป็นแผนการตลาดที่ดีที่สุดที่เราเคยมีมาเลย!”

...

การแนะแนว ในโรงเรียน

โรงเรียนเป็นสถานที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียน การให้วิชาอย่างเดียวนั้นไม่พอ ต้องมีการบริการอย่างอื่นประกอบไปด้วย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตรงตามเป้าหมาย ได้รับความรู้นำไปปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไปในอนาคต ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับเด็กนักเรียนพบปัญหาและข้อวิตกกังวลของนักเรียนอยู่หลายประการ เป็นต้นว่า การปรับตัวให้เข้ากับการศึกษาเล่าเรียนและโรงเรียน การกำหนดแผนการเล่าเรียนและงานอาชีพ ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้ จึงสมควรจัดบริการที่สำคัญขึ้น บริการนั้นก็คือ “**บริการแนะแนว**” ถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือเด็กให้รู้จักตนเอง และขจัดปัญหาต่างๆ ให้หลุดพ้นไปจากตัวนักเรียนเอง และอยู่ในโลกของสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัธยาศัย

จุดประสงค์ของการแนะนำ หลายคนคิดว่าผู้ทำการแนะนำได้กระทำการที่ลึกลับน่ามหัศจรรย์อย่างยิ่ง แต่ตรงกันข้ามหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ การแนะนำให้คำปรึกษาเป็นบริการที่ครูผู้ทำการสอนสามารถจะปฏิบัติได้ และส่วนมากก็ได้ปฏิบัติกันอยู่แล้ว การแนะนำเป็นสิ่งที่ครูประจำชั้นและผู้บริหารทุกคนได้ปฏิบัติกันเป็นประจำ เมื่อครูพยายามเข้าใจเด็กและช่วยเหลือให้คำแนะนำ ส่วนการให้คำปรึกษาในเรื่องพิเศษนั้น จำเป็นต้องเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญและมีทักษะในเรื่องนี้โดยเฉพาะ จุดมุ่งหมายของการแนะนำจึงพอสรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
2. เพื่อป้องกัน มิให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้น
3. เพื่อแก้ไข ขจัดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไปหรือทุเลาเบาบางลง

ประเภทของการแนะนำที่สำคัญ มีดังนี้

1. การแนะนำอาชีพ
2. การแนะนำการศึกษา
3. การแนะนำเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. การแนะนำเกี่ยวกับความประพฤติศีลธรรม จรรยา และทางสังคม
5. การแนะนำทางสุขภาพและอนามัย
6. การแนะนำส่วนตัว

หลักของการแนะนำมีกระบวนการใหญ่อยู่ดังนี้ การแนะนำเป็นงานให้บริการ เป็นการศึกษา อันมีขอบเขตกว้างขวางมาก และถ้ากล่าวโดยทั่วไป อาจจะเข้าใจลำบาก เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น เราอาจจะพิจารณาตุ๊กกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแนะนำ กิจกรรมต่อไปนี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแนะนำในโรงเรียน อันจะถือเป็นตัวอย่าง กระบวนการหลักๆ มีดังนี้

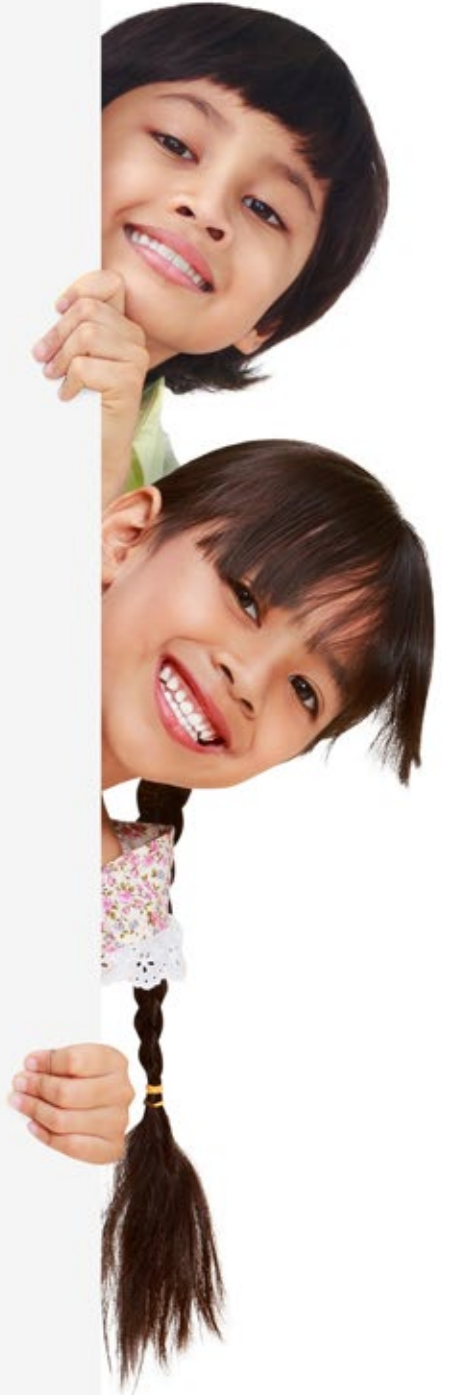
1. ครูประจำชั้น
2. การบริการสุขภาพ
3. การให้การอบรมประจำการแก่ครูทำงานเกี่ยวกับการแนะนำ
4. กิจกรรมนักเรียน
5. การช่วยเหลือนักเรียนอาจทำเป็นรายตัวหรือเป็นหมู่คณะ
6. ผู้ทำการแนะนำจะต้องยอมรับว่า แต่ละคนมีความแตกต่างกันโดยสภาพ ฉะนั้นเมื่อจะช่วยเหลือก็ต้องรู้จักสภาพของเด็กแต่ละคนให้ดีเสียก่อน
7. การจะรู้จักเด็กให้ดีนั้น ต้องรู้จักประวัติ ความประพฤติ อุปนิสัยใจคอของเด็ก
8. การที่รู้จักคุณสมบัติดังกล่าวแล้วต้องใช้วิธีการหลายอย่าง เช่น การใช้แบบทดสอบ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรมต่างๆ และอื่นๆ

9. ความรู้ที่ได้มานี้ ก็นำมาประมวลไว้ในเอกสารแบบต่างๆ ซึ่งเรียกกันว่า ระเบียบสะสม สำหรับใช้เป็นเครื่องมือของผู้แนะแนว
10. เมื่อโรงเรียนรู้จักนักเรียนดีพอแล้ว ก็ต้องดำเนินการต่อไปเพื่อให้รู้แน่ว่านักเรียนแต่ละคนยังขาดอะไร และยังต้องการอะไร แล้วก็เริ่มโครงการแนะแนวของโรงเรียน
11. ตามหลักมือยู่ว่านักเรียนทุกคนย่อมต้องการให้โรงเรียนช่วยตนเองอยู่แล้ว
12. การปฐมนิเทศเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการแนะแนว และเป็นการทำให้นักเรียนได้รู้จักโรงเรียนดีขึ้น สามารถวางตัวต่อไปได้ถูกต้อง
13. การดำเนินการแนะแนวเป็นการเพิ่มภาวะ เพิ่มปัญหาให้นักเรียนอย่างไม่ต้องสงสัย แต่อย่าลืมว่าการแนะแนวนั้นเองจะช่วยลดปัญหาของโรงเรียนลงได้ ฉะนั้นการแนะแนวจึงเป็นที่นิยมกันในวงการศึกษา แต่มีข้อที่พึงพิจารณาด้วยว่า ถ้าโรงเรียนใด จะทำการแนะแนวก็ต้องจัดรูปและดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักการแนะแนวเสียก่อน เช่น เปลี่ยนแปลงหลักสูตรการเรียนการสอน การปกครอง เปลี่ยนทัศนคติของ คณะครู ผู้ปกครอง ตลอดจนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาของโรงเรียน

หลักมูลฐานของการแนะแนวบางประการ

1. ปัญหาหนึ่งๆ ที่เกิดขึ้นไม่อาจแก้ไขโดยตรงได้ แต่แก้ไขโดยทางอ้อมได้
2. เด็กที่มีปัญหาเกิดขึ้นนั้น ทางที่ดีควรจะไปหาคนที่เขาไว้ใจและมีความเห็นอกเห็นใจตน แล้วก็สามารถบอกความลับของตนให้แก่ผู้นั้นได้อย่างเปิดเผย
3. ปัญหาหนึ่งๆ ที่เกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นอีกนั้น ย่อมไม่สามารถที่จะแก้ไขให้หมดไปได้ทันทีทันใด ย่อมต้องค่อยเป็นค่อยไป หรือว่าอาจต้องใช้ความพยายามกันตลอดชีวิตของคนที่มีปัญหานั้นก็ได้ ดังเช่นปัญหาที่เกี่ยวกับรูปร่างของคน เมื่อได้ให้คำแนะนำไปแล้ว เจ้าตัวยังไม่พอใจ ผู้ให้คำแนะนำก็ต้องหาวิธีใหม่ๆ มาใช้กับผู้มีปัญหานั้นอีก แล้วก็ทำดังนี้เรื่อยๆ จนกว่าเขาจะพอใจ
4. การให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหานั้นๆ นั้น มีความจำเป็นจะต้องหาข้อมูลของผู้มีปัญหาให้มากขึ้นเท่าที่จะทำได้ ข้อมูลที่มีอยู่เดิมนั้นอาจจะไม่เป็นการเพียงพอ ถ้าทำได้ดังนี้ การให้คำแนะนำอาจจะทำได้ง่ายขึ้น
5. ถ้าการให้คำแนะนำเป็นของสำคัญและเด็กต้องมาติดต่อขอคำแนะนำจากผู้ให้การแนะแนวอยู่เสมอแล้ว ทางที่ดีบุคคลทั้งสองจะต้องให้ความสนิทสนมกันอย่างเต็มที่ มีความลับเท่าใดก็บอกกันได้เท่านั้น การให้คำแนะนำจะทำได้ง่ายมากเพราะความลับของปัญหาย่อมเปิดเผยออกมาเองโดยปริยายด้วยการให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและไม่มีอะไรอำพรางอยู่

การตั้งบริการแนะแนวในโรงเรียน มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ดูสภาพในโรงเรียนว่าเป็นอย่างไร เช่น ผู้บริหารให้การสนับสนุนหรือไม่ คณะครูเห็นด้วยหรือไม่ มีเงินสำหรับดำเนินการเรื่องนี้มากน้อยแค่ไหน เพียงไร
2. ประชุมชี้แจงให้ครูและนักเรียนเข้าใจว่าจะทำอะไร มีความมุ่งหมายและจะได้รับประโยชน์จากบริการนี้อย่างไร
3. มีผู้รับผิดชอบในโครงการแนะแนว ถ้าครูที่ทำการแนะแนวไม่มีความรู้ก็ส่งไปอบรม
4. ควรจะสำรวจนักเรียนดูก่อนว่ามีปัญหาอะไรบ้าง ปัญหาอะไรมากที่สุด
5. จัดบริการด้านต่างๆ ให้สืบเนื่องกันไป
6. มีการประเมินผลงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว

1. หัวหน้าการแนะแนว
2. ครูแนะแนวการอาชีพ
3. ผู้บริหารโรงเรียน
4. ครูผู้ปกครอง
5. ครูทำหน้าที่บรรณารักษ์
6. ครูทำหน้าที่พยาบาลประจำโรงเรียน
7. ครูทั่วไป
8. ครูที่ปรึกษากิจกรรมต่างๆ

ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวจะต้องให้ความร่วมมือกันจริงๆ การแนะแนวจึงจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

บริการแนะแนวเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการให้การศึกษาก่อนวัยเรียน และครูทุกคนมีหน้าที่จะต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่นักเรียนในห้องเรียนของตน ครูจะต้องระลึกว่าความรับผิดชอบที่สำคัญที่สุดในการสอน คือการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน การจัดให้มีครูแนะแนวขึ้นก็เพื่อดำเนินงานนี้ ครูจะต้องทำงานทุ่มเทชีวิตจิตใจไม่แต่เพียงเพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียนเท่านั้น แต่เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม ครูจะต้องเอาใจใส่ในการพัฒนาทางอารมณ์ สังคม ร่างกาย ศีลธรรม และประเพณีของนักเรียน เหล่านี้ เป็นความรับผิดชอบของครู และผู้ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษา ท่านคนเดียวเท่านั้นที่ตัดสินใจว่าท่านจะต้องทำอะไรบ้าง ท่านจะเป็นครูแบบใด และจะสนองความต้องการของนักเรียนของท่านอย่างไรให้ดีที่สุด

ความล้มเหลวของการแนะแนว แม้ว่ากิจกรรมการแนะแนว จะเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนก็ตาม แต่กิจกรรมนี้ก็มีเพียงบางโรงเรียน และบางโรงเรียนที่มีการแนะแนวก็ได้รับผลสำเร็จน้อยเต็มที่ สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้การบริการแนะแนวล้มเหลวและเกิดการสูญเปล่าก็คือ

1. สถานที่ ควรเป็นสถานที่เงียบสงบหรือแยกออกเป็นอาคารต่างหาก มีห้องมืดซิด แต่ตามความเป็นจริงแล้วมักจะเป็นห้องๆ หนึ่งของอาคารเรียน และมีเสียงเด็กนักเรียนเอ็ดอึ้งเสมอ จึงทำให้ไม่เหมาะในการให้การปรึกษาหรือผู้มีปัญหาที่ดูจะไม่มีความปลอดภัยในการที่จะเปิดเผยความลับของตน

2. อาจารย์แนะแนวอาจเป็นบุคคลที่นักเรียนไม่ศรัทธา ไม่วางใจในการที่จะเปิดเผยความลับของตน ทั้งนี้เนื่องจากภาระทำการและการแสดงออกของผู้ให้การแนะแนว การตั้งบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียนก็ไม่ได้ผล

3. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการแนะแนว ในการออกแบบสอบถามเพื่อที่จะสำรวจปัญหาของเด็กนักเรียนเพื่อสรุปเป็นข้อมูลต่างๆ บางครั้งเราก็มักไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง เนื่องจากนักเรียนถือเป็นเรื่องไม่จริงจัง การตอบแบบสอบถามก็ทำไปแบบเสียไม่ได้ หรือมีฉะนั้น ผู้ออกแบบสอบถามก็ให้โอกาสในการพิจารณาและตัดสินใจน้อยเต็มที่

4. ขาดเงิน หากกิจกรรมการแนะแนวขาดเงินทุนแล้วก็มักจะไม่รอด ไม่มีผลงาน หมดกำลังใจในการทำงาน โรงเรียนส่วนใหญ่มักประสบปัญหานี้เสมอ การแนะแนวจึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร

5. ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน เห็นว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญเป็นส่วนย่อยของโรงเรียน และถ้าดูแบบเผินๆ แล้ว ก็เป็นกิจกรรมที่ไม่เกิดคุณค่าเท่าใดนัก ดังนั้นจึงมีไม่น้อยที่บริการด้านนี้หยุดชะงักลงเพราะผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน

6. ปัญหาต่างๆ ที่นักเรียนประสบและผู้ให้การบริการแนะแนวแก้ไขปัญหาไม่ได้หรือแก้ไขได้แต่ก็ได้ผลน้อย เช่น ปัญหาการเงิน ปัญหาครอบครัว ปัญหาทางเพศ ฯลฯ ผู้ให้บริการอาจทำไปโดยหน้าที่และไม่ติดตามผล ไม่ตั้งใจทำงานอย่างแท้จริง

ปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว เป็นเพียงความคิดเห็นส่วนตัวจากบุคคลที่เคยผ่านและใช้บริการด้านนี้มาแล้ว อาจไม่เป็นความจริงโดยส่วนรวมอยู่บ้าง แต่อย่างน้อยก็เป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง ฉะนั้นจึงเห็นว่าปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการพิจารณาและปรับปรุง เนื่องจากเด็กเป็นส่วนสำคัญของประเทศชาติในอนาคต จึงสมควรหรือยังที่โรงเรียนต่างๆ จะหันมาสนใจและศึกษาเกี่ยวกับการแนะแนวอย่างจริงจังเสียที่ ความสูญเปล่าก็จะไม่เกิดขึ้นเหมือนที่แล้วมา

เดือนสาม : ฝนปรายข้าว

ย่างเดือนสามหลังจากน้ำท่วมประจำปีรอบลุ่มทะเลสาบน้ำก็ค่อยๆ งดลงเรื่อยๆ กระทั่งแห้งขอด ข้าวในนาชูรวงเดิมเต่งจวนจะเหลืองอร่ามเต็มท้องทุ่ง ค่อนรุ่งเช้าบางวันจะมีฝนตกพรำๆ โปรงปรายเติมความชุ่มชื้นให้ข้าวในนา ได้รับน้ำฟ้าพอลมพัดขึ้น เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเอื้ออาทรต่อต้นข้าว ในขณะที่น้ำแห้งขอด ซึ่งเรียกกันว่า “ฝนปรายข้าว” พอให้ต้นข้าวยืนทอดรวงอย่างสมบูรณ์จนกระทั่งถึงเวลาเก็บเกี่ยว และต้นเดือนสามเป็นช่วงเวลาที่ข้าวเหนียวในนาชูรวงดำแกมม่วงเริ่มดีเมาเป็นช่วงเวลาเหมาะสมเมื่อใกล้คืนเพ็ญ บุญมาขมบูชา แสงจันทร์สอดส่องท่ามกลางฟ้าโปร่งเหมาะสำหรับการทิ่ม (ตำ) ข้าวเมาเป็นเมื่อเย็นๆ วันหนึ่งแม่ตั้งใจเลือกเก็บข้าวเหนียวดีเมาจำนวน 5 เสียง มาตั้งทิ้งไว้แล้วบอกว่านวดข้าวเหนียว คึนนี้จะได้ตำข้าวเมา พี่ๆ น้องทุกคนพากันตั้งใจช่วยกันนวดจนเสร็จใส่กระสอบตั้งทิ้งไว้รอแม่มาฝัดข้าวแยกเมล็ดสีออกจากเมล็ดดี

การทำนารอบลุ่มทะเลสาบสงขลา ชาวนาส่วนมากได้แบ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกข้าวเจ้าเป็นหลัก แต่ละสายพันธุ์เน้นความเหมาะสมของพื้นที่ เช่น นาที่ลุ่ม นาที่ดอน และลักษณะของสายพันธุ์ข้าวที่ให้น้ำหนักเพื่อไว้จำหน่าย หรือกินในครอบครัว เช่น ข้าวช่อของจังหวัด เป็นข้าวหนักใช้ระยะเวลาในการปลูกเป็นเวลานานมีน้ำหนักมาก หุงขึ้นหม้อเหมาะสำหรับครอบครัวที่เป็นครอบครัวใหญ่ อิ่มท้องนานเหมาะสำหรับการใช้แรงงาน มีการปลูกข้าวเหนียวขาวข้าวเหนียวดำไว้เพื่อใช้ทำขนมไว้กิน หรือใช้ในการประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ เช่น ทำขนมโค ขนมแดง ขนมขาวไว้ไหว้เจ้าเรือนเมื่ออย่างเดือนหก

ส่วนพ่อกำลังง่วนกับงานที่โรงเตาน้ำตาลขณะที่ยืนมากแล้ว พ่อขึ้นตาลโตนดบริเวณใกล้บ้านจำนวน 10 ต้นเป็นงานอดิเรก และเคี้ยวน้ำตาลเป็นน้ำผึ้งโตนดเก็บไว้ขายอยู่เป็นประจำยกเว้นหน้าฝนต้องหยุดสักช่วงหนึ่งพ่อเป็นรายได้เสริมของครอบครัว ขณะพ่อเทาน้ำตาลจากกระบอกลงผ่านกระชอนขนาดใหญ่จนกระทั่งค้อนกระทะ เริ่มติดไปเคี้ยวน้ำตาล และข้างเตาไฟก่อนเส้าจากหินสามก้อนเรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมเตรียมคั่วข้าวเหนียวทิมข้าวเม่า..เสียงครางข้าวเหนียวเมื่อร้อนจนได้ที่เป็นสัญญาณบอกถึงความพอเหมาะที่ตำข้าวเม่า เสียงครกตำข้าวเม่าภายใต้แสงจันทร์เริ่มสุกสว่างโผล่ไฟนยอดลานข้างบ้านเป็นความสุขใจของชีวิตในอดีต เมื่อได้ข้าวเม่าหลักจากเล็อกกากออกฝัดจนสะอาด

ข้าวเม่าส่งกลิ่นหอม ก็เป็นเวลาที่น่าตาลโตนดกำลังเดือดใช้น้ำตาลลวกกระบอกลง เป็นการทำความสะอาดกระบอกลงก่อนนำไปใช้ในวันพຽง ตักกรดในงานข้าวเม่าทั้งหอมหวานอร่อย เป็นขนมของคนรอบลุ่มทะเลสาบ

แน่นอนว่า..งานสำคัญที่เริ่มขึ้นในวันพຽงคือการรื้อเลี้ยงข้าวจากลอมข้าวซึ่งเป็นข้าวค้างปีและนวดให้หมดพร้อมเก็บไว้กินสักกระยะหนึ่งที่เหลือขายให้กับโรงสีในตลาดตัวอำเภอที่ไกลออกไป การขายข้าวเปลือกที่เหลือก่อนข้าวใหม่จะสุกถือเป็นรายได้สำคัญของครอบครัว เป็นเงินเก็บและสิ่งสมใจในแต่ละปี ซึ่งแม่ก็จะนำเงินเหล่านี้รวมกับเงินที่มาจากขายน้ำผึ้งของพ่อซื้อที่ดินที่แบ่งขายในตัวอำเภอ และที่ดินเหล่านี้ก็กลายเป็นเงินส่งเสียให้ลูกๆ เรียน จนกระทั่งเมื่อโตขึ้นที่ดินที่ซื้อสะสมไว้ค่อยๆ หมดไปพร้อมกับปริญญาของลูกแต่ละคน

ทุกปีเป็นเช่นนี้ ก่อนที่ข้าวใหม่จะสุก มีข้าวที่เหลืออยู่ในลอมข้าวตามความอุดมสมบูรณ์ของฝนฟ้าและนาในแต่ละปีจะต้องนวดรื้อลอมข้าวใหม่เปลี่ยนเชื้อจากต้นเก็กซึ่งจะมีความคงทนมากกว่าเชื้อกระจุคเหมาะสำหรับปຽงเลี้ยงข้าวในฤดูเก็บเกี่ยวที่จะถึงในไม่ช้านี้ เชื้อเหล่านี้ได้เตรียมसानไว้เรียบร้อยในยามว่างหลังฤดูเก็บเกี่ยวตั้งแต่ก่อนน้ำท่วม ซึ่งเป็นน้ำในทะเลสาบลดลงสามารถหาตัดต้นเก็กได้สะดวก

“

คุณภาพของครู ในการจัดการเรียนการสอน

”

วันนี้การขับเคลื่อนทางการศึกษาผลิตนโยบาย แยกหน่อเป็นโครงการต่างๆ มีมากขึ้นจนกระทั่งกลุ่มเต็มโรงเรียน หากนำป้ายชื่อโครงการที่โรงเรียนดำเนินการอยู่น่าจะติดได้รอบรั้วโรงเรียนจนไม่มีที่เหลือพอให้ติดอีกแล้ว ในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมา ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญทางการศึกษา โดยเชื่อว่าการศึกษาคือ การสร้างชาติ สร้างชาติด้วยการศึกษา ทั้งมุ่งส่งเสริมพัฒนาในทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง แม้กระทั่งนโยบายทางการเมืองให้ความสำคัญยึดการศึกษาเป็นรัฐสวัสดิการที่รัฐต้องจัดให้อย่างเสมอภาค จนกระทั่งระยะต่อมาในยุคสมัยทางการเมืองต่างแข่งขันผลิตนโยบายเพื่อยึดพื้นที่ทางการเมืองด้วยข้อเสนอทางการศึกษา แข่งขันด้วยรูปลักษณ์ต่างๆ จนกลายเป็นสารพัดงานกลุ่มไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ต้องดำเนินการเหมือนกัน ต้องรายงานผลการปฏิบัติหรือรอรับการประเมินเป็นระยะ แม้กระทั่งโครงการที่ทำข้อตกลงกับกระทรวงต่างๆ ต้องดำเนินการและรอรับการประเมิน เช่นเดียวกันจากหน่วยงานต่างๆ เข้ามาประเมินโรงเรียน

ในขณะที่สังคมต่างคาดหวัง ให้ความสำคัญกับคุณภาพทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพผู้เรียน หรือผลสะท้อนจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของผลการทดสอบในระดับต่างๆ ตั้งแต่การทดสอบระดับชาติ หรือการวัดคุณภาพในระดับนานาชาติที่มีผลสัมฤทธิ์ตกต่ำจนน่าตกใจ และเป็นที่ยุติวิพากษ์วิจารณ์ถึง “คุณภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน” ที่สะท้อนผลไม่พอฟอกใจตามความคาดหวังของสังคมแม้กระทั่งกระบวนการการผลิตครูที่ผลิตครูที่เป็นความหวังแต่ก็คล้ายกับละลายลงแม่น้ำที่เอื่อยนิ่งไม่สามารถตอบโจทย์เรื่องคุณภาพได้ จนต้องผลิตนวัตกรรมนโยบายใหม่เพื่อเพิ่มคุณภาพทางการศึกษาโดยการใช้คู่มือทางการศึกษาและปรับวิธีโครงสร้างทางการศึกษานานาใหญ่ โดยหวังตอบโจทย์คุณภาพ และสร้างคุณภาพของคนให้ก้าวพ้นกับดักจากรายได้ปานกลางไปสู่รายได้ที่สูงขึ้นต่อการผลิตในระบบใหม่ที่รองรับพลวัตโลกในอนาคต

ทุกคนหวังอย่างนั้น..หวังการปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างคุณภาพอันเป็นเป้าหมายสำคัญ แต่ทว่าท่ามกลางแนวทางปฏิรูปกลับทับถมด้วยสารพัดงานโครงการ จนยากที่จะก้าวไปข้างหน้า ในวิธีการพัฒนาระบบงานการศึกษา

คือ ความสามารถในการทำงานประจำและรายงานผลตามกำหนด โดยมีต้องวางแผนทำอะไรแปลกใหม่เพราะโรงเรียนคือหน่วยย่อยที่ต้องทำตามนโยบายยิ่งมีการเปลี่ยนแปลงการเมือง ยิ่งเพิ่มแนวทางการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

เพียงระยะเวลาสามวันลอมข้าวก็ว่างเปล่า.. ข้าวค้างปีถูกนวดด้วยวัวจนหมดเกลี้ยงฟองข้าวถูกถมทับใต้โคนต้นมะม่วง ชมพู ข้างบ้านจนเต็ม ข้าวเปลือกถูกนำไปตากแดดลานหญ้า ถึงตอนบ่ายจึงมีงานโปรยข้าวท่ามกลางลมว่าวเริ่มพัดโชย พัดแยกข้าวเม็ดดีและลีบออกจากกันก่อนนำข้าวบรรจุกระสอบป่านเก็บไว้ขายต่อไป

อีกเดือนกว่าๆ ลอมข้าวว่างเปล่ารองรับเสียงข้าวใหม่ที่ทยอยขนย้ายจากในนา มาจัดเสียงข้าวในแต่ละคืนก่อนจะเป็นลอมข้าวใหญ่โต เมื่อหลังสงกรานต์ผ่านไป การปล่อยให้เสียงข้าวเก่าถูกทับถมกับเสียงข้าวใหม่ จะทำให้ข้าวเก่าเมื่อสีเป็นข้าวสารก็จะกลายเป็นข้าวแดงที่เสื่อมคุณภาพไม่เหมาะที่บริโภคและราคาถูก ส่งผลเสียให้กับชาวนาผู้ผลิตต่อไป

- 4 Amanda is married but she _____ a ring
5. I _____ much about politics. I'm not interested in it.
6. It's not an expensive hotel. It _____ much to stay there.
7. Brian lives near us but we _____ him very often.

ลมหายใจ เพื่อนชอล์ก

(ตอนที่ 1)

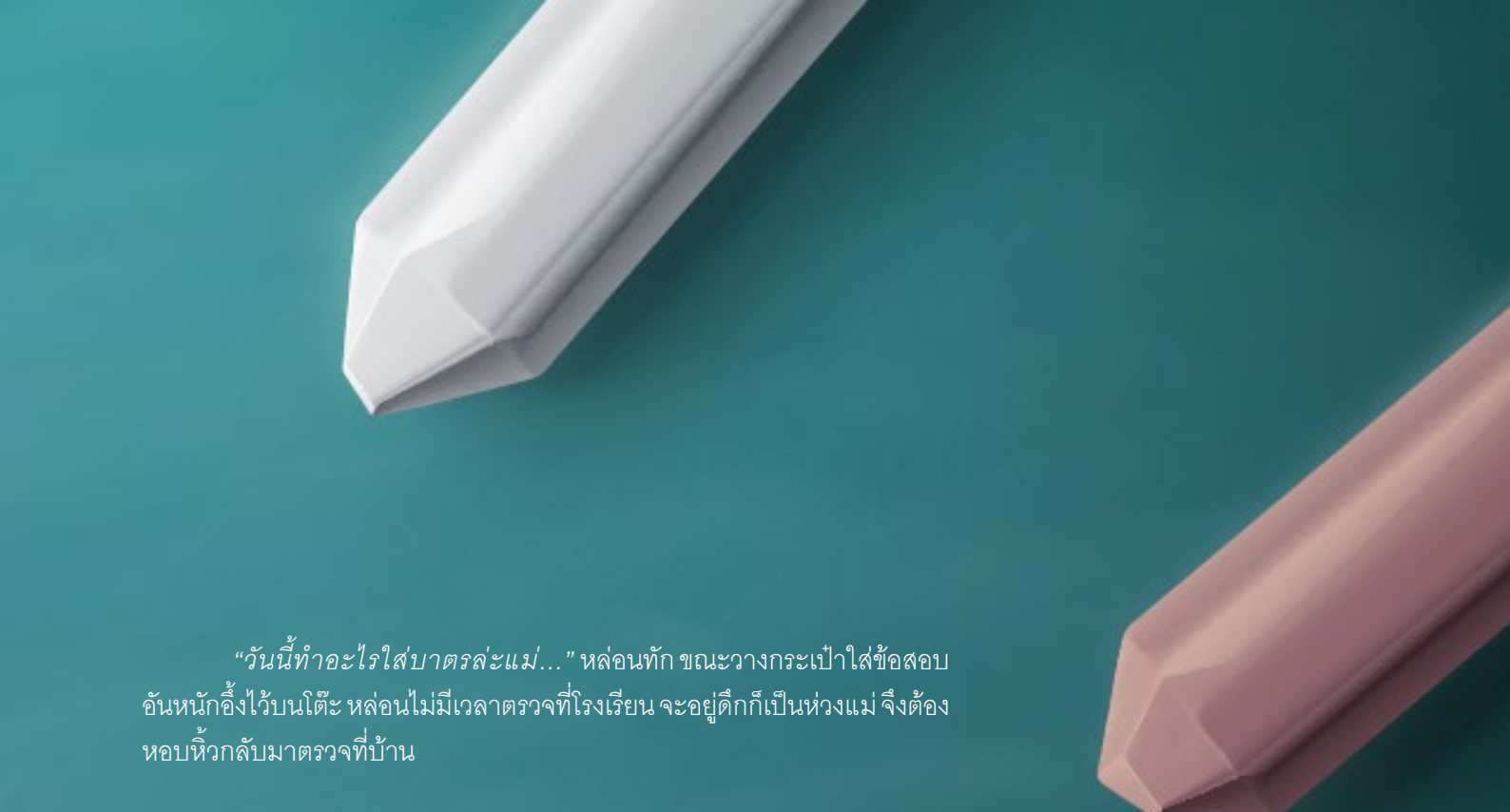
เมื่อนาฬิกาที่โต๊ะหัวเตียงบอกเวลาสี่สี่สิบนาที
รุจิรู้สึกตัวตื่นขึ้นมันเป็นไปเองโดยธรรมชาติ หล่อน
ตื่นนอนเวลานี้มาแล้วยี่สิบกว่าปีแล้ว

เก็บที่นอนเสร็จ หล่อนก็เข้าห้องน้ำอาบน้ำ ก่อนจะเปิดตู้เสื้อผ้า
หยิบเสื้อเชิ้ตติดระบายลูกไม้กับกระโปรงสีด้าออกมาแต่งตัว

ตอนที่เรียนจบใหม่ๆ หล่อนก็ยังชอบแต่งตัวตามแฟชั่น หล่อนเคย
อยู่ในแก๊งของสาวเปรี้ยวที่แต่งหน้าทำผมไปมหาวิทยาลัยทุกวัน แต่เมื่อ
ก้าวเท้าเข้าสู่อาชีพครู อาชีพที่หล่อนรักและใฝ่ฝันอยากจะเป็นมาตั้งแต่เด็ก
ความเป็นครูก็หล่อหลอมรูปแบบของตัวหล่อนไปเรื่อยๆ ปีแล้วปีเล่า
ที่ลูกศิษย์รุ่นต่างๆ ผ่านเข้ามาในชั้นเรียนของหล่อน แล้วจบการศึกษา
ออกไป มาถึงวันนี้รุจิคิดว่าตัวเองมีความเป็นครูตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า

สาวใหญ่สะพายกระเป๋าหนังสือดำใบใหญ่ที่ใช้มานานปี แล้วหยิบ
กระเป๋าพลาสติกซึ่งใส่ข้อสอบเด็กที่หล่อนเอากลับมาตรวจที่บ้านขึ้นมาถือไว้
รุจิออกจากห้องแล้วแวะไปที่ครัว แม่ของหล่อนเดินไปเดินมาอยู่หน้าเตา
เพื่อเตรียมอาหารไว้ใส่บาตรพระ

ปีนี้แม่ของหล่อนอายุย่างเข้าเจ็ดสิบเจ็ดแล้ว แต่ยังแข็งแรง
กระฉับกระเฉง หล่อนอยู่กับแม่เพียงลำพังแค่สองคน เพราะพ่อเสียชีวิต
ไปเป็นสิบปีแล้ว

“วันนี้ทำอะไรใส่บาตรล่ะแม่...” หล่อนทัก ขณะวางกระเป๋าใส่ข้อสอบอันหนักอึ้งไว้บนโต๊ะ หล่อนไม่มีเวลาตรวจที่โรงเรียน จะอยู่ดีก็เป็นห่วงแม่ จึงต้องหยิบหิ้วกลับมาตรวจที่บ้าน

“ผัดสายบัว กับแกงจืดตำลึง แม่ทำเยอะเลย เอาไปกินที่โรงเรียนด้วยไหมล่ะ ผัดสายบัวอร่อยนะ”

“ก็ดี...แม่ จะได้ไม่ต้องออกไปกินที่โรงอาหาร วันนี้ நடเด็กมาสอบตอนเที่ยงด้วย อ้อ...แล้วตอนเย็นหนูจะกลับช้าหน่อยนะ நடเด็กมาเรียนพิเศษ”

หล่อนสอนวิชาภาษาไทย วิชาที่ไม่น่าจะยากแต่กลับมีนักเรียนมากมายที่ไม่เข้าใจการใช้ภาษาไทย หลังจากผลสอบเก็บคะแนนออกมาแล้ว หล่อนก็เห็นว่านักเรียนหลายคนทีเดียวที่ต้องเรียกมาสอนพิเศษเพิ่มเติม

“สมัยนี้ใครๆ เขาก็สอนพิเศษเอาเงินเด็กกันทั้งนั้น มีแต่แกนี่แหละมานั่งเฉยๆ ปล่อยให้พวกเด็กๆ มันมาเรียนพิเศษ เงินทองก็ไม่ได้ ทั้งเหนื่อยทั้งเสียเวลาแต่ก็ดีแล้วล่ะ ถือเสียว่าเอาบุญ เพราะครูคือผู้ให้”

แม่หล่อนพูดขณะตักผัดสายบัวที่เหลือจากตักเตรียมถวายพระแล้ว มาใส่ถุงพลาสติกให้

รุจียิ้มกับคำพูดของแม่ แล้วก็รู้สึกแปลกๆ อยู่ในใจ หล่อนเคยกลับบ้านค่ำอยู่บ่อยๆ แต่ไม่รู้ทำไมวันนี้ถึงได้นึกห่วงแม่ขึ้นมา เมื่อรับถุงสายบัวมาใส่กระเป๋าพลาสติกแล้ว หล่อนก็บอกกับแม่

“แม่ปิดประตูหน้าต่างต่างดีจ้ะ สะ เวลาเข้าห้องน้ำก็เดินระวังๆ ด้วยหนูคงกลับไม่เกินทุ่มหนึ่ง”

ผู้เป็นแม่เงยหน้าขึ้นมองอย่างฉวน ที่ลูกสาวพูดอะไรแปลก

“โอ๊ย...ไม่ต้องเป็นห่วงหรอก ฉันอยู่ของฉันได้ ไปเถอะ...ดีห่ากว่าแล้ว”

“งั้นหนูไปก่อนนะ...แม่” รุจียกมือไหว้ลาแม่ที่โบกมือไล่

เมื่อก้าวออกจากบ้านฟ้ายังไม่สว่างดี บ้านของหล่อนเป็นบ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ อยู่กันมาตั้งแต่สมัยตายาย บ้านส่วนใหญ่ในซอยนี้เป็นบ้านที่ปลูกบนที่ดินของตัวเอง อยู่กันมาหลายสิบปี มีซอยแยกมากมายกว่าจะไปถึงถนนใหญ่ด้านหน้า

จากบ้านของหล่อนใช้เวลาเดินไม่ถึงห้านาทีก็ถึงถนนใหญ่ แต่เกือบยี่สิบกว่าปีมาแล้วที่รุจีไม่เคยเดินเส้นทางนั้นเลย หล่อนเลือกใช้อีกเส้นทางหนึ่ง ซึ่งไกลกว่าเกือบเท่าตัว เพราะหล่อนไม่อาจทำใจเดินผ่านบ้านหลังนั้นมาได้

บ้านตึกหลังนั้นสร้างมาได้ยี่สิบกว่าปีแล้ว แต่ก็ยังนับว่าใหม่มาก เมื่อเทียบกับบ้านหลังอื่นๆ เป็นตึกสองชั้นทาสีขาว ด้านหน้ามีระเบียงแล่นยาวทำด้วยไม้ พร้อมกับซุ้มเก้าอี้สำหรับนั่งเล่นรับลม เหนือซุ้มเคยปลูกเถากุหลาบสีขาว แต่เดี๋ยวนี้ไม่รู้ว่าพวกมันตายไปหมดหรือยัง เพราะไม่เคยผ่านไปเลย

เจ้าของบ้านเคยเป็นอดีตพนักงานต้อนรับบนสายการบิน ภรรยาก็มีอาชีพเดียวกัน แต่ด้วยวัยที่มากขึ้น ไม่รู้เหมือนกันว่าตอนนี้ทั้งสองคนเป็นอย่างไรบ้าง เพราะทั้งอาชีพสจ๊วตและแอร์โฮสเตสคงไม่เอื้อให้กับคนในวัยใกล้ห้าสิบ

แต่วันนี้...อะไรบางอย่างคลอใจให้รุจีเดินตรงไปในซอยที่ไม่เคยย่างเท้าเหยียบมานานแสนนาน ยิ่งเดินเข้าใกล้ หัวใจของหล่อนก็เริ่มเต้นแรง ตั้งแต่วันนั้น หล่อนไม่เคยติดต่อกับเขา ไม่เคยอยากรู้สารทุกข์สุกดิบของเขา ทั้งที่บ้านอยู่ห่างกันไปแค่ไม่กี่หลัง มีครั้งเดียวที่แม่เคยบอกว่าทั้งสองมีลูกชายด้วยกันหนึ่งคน ปานนี้คงโตเป็นหนุ่มแล้ว

ลมแรงพัดมาวูบใหญ่ ทำให้ใบของต้นจามจุรีใหญ่ที่ปลูกอยู่สองข้างทาง หล่นปลิวผ่านแสงสีนวลของเสาไฟฟ้าริมทางลงมาเป็นสาย เป็นภาพที่สวยงาม ทำให้จิตใจของรุจีรู้สึกสงบเยือกเย็นอย่างประหลาด จนเดินมาหยุดอยู่หน้าตึกสีขาวนั้น โดยไม่รู้ตัว

ทั้งบ้านยังคงปิดไฟมืด มีเพียงไฟโคมที่หน้าบ้านและที่รั้ว ทั้งครอบครัว
ยังหลับใหลกับความเย็นสบายของรุ่งอรุณที่คนอย่างรุจีไม่ได้สัมผัสมานานแล้ว

หล่อนไม่อยากจะคิดว่าเพราะอาชีพครูนี้เอง ที่ทำให้เขาเบื่อหน่ายหล่อน
ทั้งที่เพิ่งจะแต่งงานกันได้ไม่ถึงสองปี คนรอบข้างหลายคนชอบบอกกับหล่อนแบบนั้น

สัจจตถ์หล่อนคงรู้สึกว่ไปกันไม่ได้กับคุณครูที่นับวัน ภาวหน้าที
ความรับผิดชอบมากขึ้นเรื่อยๆ ความพิถีพิถันเอาใจใส่ตัวเองก็น้อยลง เพราะมัวแต่เอาเวลา
ไปทุ่มให้กับเด็กนักเรียน กลับบ้านก็ต้องเอาการบ้านของนักเรียนกลับมาตรวจ เขาก็
ต้องรีบตื่นแต่เช้าเพื่อไปยื่นคุมเด็กเข้าแถวเคารพธงชาติ

ตัวเขาเองไม่เคยบอกว่าเบื่อหล่อน แต่วันหนึ่งที่เขากลับจากบินเขาก็มาบอกว่า
เขามีคนใหม่แล้ว และขอหย่าขาดจากเธอ รุจีเพิ่งรู้ว่ายุ่งเสียจนไม่มีเวลาจะมา
ใส่ใจความเปลี่ยนแปลงของสามีด้วยซ้ำ จนเขาต้องเข้ามาบอกหล่อนเอง

รุจีไม่โทษใคร และไม่โทษอาชีพครูของตัวเองด้วย หล่อนยอมหย่าให้เขา และ
ย้ายกลับมาอยู่บ้านแม่ ปล่อยให้เรื้อนหอของหล่อนให้สามีอยู่กับภรรยาใหม่ที่เป็น
แอร์โฮสเตสสายการบินเดียวกัน และหล่อนก็ไม่เคยเดินผ่านซอยนี้อีกเลย
อาจารย์ภาษาไทยทอดถอนใจให้กับสายลมก่อนจะก้าวเดินผ่านจากหน้าบ้านหลังนั้น

ตลอดระยะเวลาที่สิบหกปีที่สอนหนังสือมา รุจีรู้สึกว่าทุกนาทีที่หล่อนมอบให้
กับนักเรียนมีค่าและมีประโยชน์มากมาย จนหล่อนไม่อาจตัดใจละทิ้งไปได้ คนเป็นครู
ไม่ได้เป็นแค่ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่เด็กเท่านั้น

ครูเป็นทั้งผู้ช่วยเหลือนักเรียนในยามยาก ให้กำลังใจ และกระตือรือร้นช่วยเหลือ
ให้นักเรียนผ่านปัญหาอันเลวร้ายในช่วงวิกฤติของชีวิตได้ด้วย

หล่อนนึกถึงนักเรียนชายในชั้นของตัวเองคนหนึ่ง เป็นเด็กเงียบๆ ไม่ช่างพูด
จนหล่อนไม่คิดว่าเขาจะมีปัญหาอะไร แต่แล้ววันหนึ่งขณะเดินผ่านสนามบาสเกตบอล
ของโรงเรียน หล่อนก็เห็นเขานั่งซุกตัวอยู่ข้างแป้นชู้ตลูกบาส มือกุมแขนข้างหนึ่ง
ที่มีกระดูกโผล่ออกมาตรงข้อศอก

ตอนแรกรุจิจัดคิดว่าตัวเองตาฟาด เพราะเด็กนั่งเฉย สีหน้าไม่มีแวว
ความเจ็บปวดเลย

จนเมื่อเข้าไปดูใกล้ๆ ถึงได้เห็นเด็กน่าจะแขนหักจริงๆ หล่อนจึงรีบพาส่ง
โรงพยาบาล เด็กคนนั้นไม่รู้ร้องโอดครวญเลยสักคำจนหล่อนประหลาดใจ นอกจากนี้
หมอบอกว่าเด็กคนนี้เคยกระดูกหักมาก่อน ครั้นนี้จนกระดูกห่างจากกันเกือบหนึ่งนิ้ว
หมอดึงกับบอกน่าแปลกที่เด็กคนนี้ทนอาการปวดอยู่ได้อย่างไร น่าสงสารมาก
เขาจึงบอกว่าเคยล้มแล้วเมื่อฟุตบอลกีฬาสี่หลายเดือนก่อน วันนี้มาล้มซ้ำอีก กระดูก
จึงได้หักเผล่ออกมา เขาคงไม่รู้จะบอกใคร จึงได้แต่ทนนั่งอยู่อย่างนั้น เมื่อรุจิตาม
เรื่องครอบครัว เขาก็บอกว่าพ่อแม่เลิกกัน เขาอยู่กับพ่อซึ่งเป็นคนขับแท็กซี่และ
แม่เลี้ยงที่แพลตฟอร์มเคหะ ส่วนแม่อาศัยอยู่ศาลเจ้าเป็นแม่ครัวไม่มีรายได้

รุจิตีไรศัพทหาทั้งพ่อและแม่ ได้รับคำตอบว่าไม่สามารถมาดูแลลูกได้ทั้งคู่
รุจิจึงเข้าใจว่าทำไมเขาจึงต้องทนความเจ็บปวด

รุจิต้องช่วยเรียไรเงินจากบรรดาอาจารย์และเพื่อนๆ นำมาจ่ายค่ารักษา
พยาบาลให้ จนถึงวันที่จะออกจากโรงพยาบาล พ่อเด็กก็ไม่ยอมมารับ รุจิต้องรับเด็ก
ไปส่งให้ที่แพลตฟอร์ม เมื่อไปถึงแพลตฟอร์มก็เห็นพ่อเด็กยืนแปร่งพันอยู่หน้าห้อง ส่วนแม่เลี้ยง
ก็นั่งกินข้าวเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ภาพนั้น คือ คำอธิบายทั้งหมดว่า ทำไมเด็ก
ถึงได้ทนเจ็บโดยไม่พูดไม่ร้องไห้ เพราะเขารู้ว่าไม่มีประโยชน์อะไรที่จะร้องโอดครวญ
ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะบอกพ่อ นอกจากต้องทนเจ็บให้ได้

นอกจากนั้นก็ยังมีเด็กอีกหลายคนที่ครอบครัวยากจน ไม่มีเงินกินข้าวกลางวัน
ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลก รุจิจึงเคยช่วยออกเงินค่าอาหารกลางวัน โดยให้เด็กไปรับประทาน
ที่ร้านอาหารในโรงอาหาร แล้วหล่อนจะไปจ่ายเงินให้เป็นรายเดือน เด็กแบบนี้
มีมากมายจนรุจิจำไม่ได้ว่าช่วยไปแล้วกี่คน รุจิจึงไม่เคยบอกให้ใครรู้

รุจิจึงหยุดยืนที่ริมฟุตบาทเมื่อเดินมาถึงปากซอย เพื่อรอข้ามถนนไปขึ้น
รถประจำทางที่ฝั่งตรงข้าม ถนนสี่เลนที่รถวิ่งสวนกันได้ ขวักไขว้ไปด้วยยานพาหนะ
ที่ยังเปิดไฟหน้าเพราะไฟยังไม่สว่างดี รถฝั่งหล่อนเริ่มขาดระยะ รุจิจึงรีบเดินข้ามไป
หยุดรออยู่กลางถนน เพื่อจะรอข้ามรถที่วิ่งสวนมาอย่างไม่ขาดสาย กระเป๋าอันหนักอึ้ง
ในมือทำให้หล่อนวิ่งได้ไม่เร็วนัก จึงต้องรอให้รถว่างจริงๆ

(อ่านต่อฉบับหน้า)

“การปฏิวัติการศึกษาไทย ในมุมมองของครู”

(ตอนที่ 1)

ในมุมมองของผู้เขียนผู้เป็นครูธรรมดาคนหนึ่ง การศึกษาไทยกว่า 40 – 50 ปีมานี้ยึดปรัชญาการศึกษาทฤษฎีการบริหารการศึกษาและเทคนิคการสอนของชาติตะวันตกโดยให้ความสำคัญกับการศึกษาไทยจากนักศึกษาไทยจากครูไทยค่อนข้างน้อย **“ถึงเวลาแล้วที่ชาติไทยต้องปฏิวัติการศึกษา”** ด้วยความรู้ความเข้าใจความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการปฏิวัติการศึกษาไทย จากข้อเสนอบางประการจากผู้เขียน อาจมีผู้สรุปว่าไร้ประโยชน์ เพราะนายวีระเป็นเพียงมหาบัณฑิตไทยเท่านั้นเอง แต่ถ้าคนไทยใจกว้างลองพิจารณาวิเคราะห์สาระที่เป็นความคิดรวบยอดต่อไปนี้ ผู้เขียนมั่นใจว่าน่าจะมีผู้ที่เห็นด้วยบ้างเป็นแน่

ปฏิวัติการศึกษาไทยโดยเพิ่มความสนใจที่สร้างประชาชนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพทางใจ นำความรู้ให้ประพุดติดีประพุดติชอบตามหลักคุณธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ คือ มีปัญญาทางธรรมนำปัญญาทางโลกเท่าๆ เป็นการปฏิวัติการศึกษาไทยแบบถอยหลังเข้าคลองให้ปัญญาทางธรรมนำชีวิตรัตความเป็นอยู่ชีวิตการทำงานโดยชอบ มีอาชีพสุจริตเลี้ยงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ได้ เป็นผู้บำเพ็ญเพื่อส่วนรวมและปฏิบัติหน้าที่ทำความดีตอบแทนบุญคุณประเทศชาติศึกษาคนดี เป็นตัวอย่าง เป็นบทเรียนเลียนแบบปฏิบัติตามในยุคหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เป็นปลัดกระทรวงฯ และเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาฯ การศึกษาไทยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การบริหารการศึกษา การพัฒนาการศึกษาในแคว้นนี้ในส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง เยาวชนและประชาชนมีศีลธรรมประพุดติธรรม วัฒนธรรม ประกอบอาชีพสุจริต แสดงถึงความเสมอภาคทางการศึกษาของคนในชาติคุณภาพการศึกษาไทยในส่วนภูมิภาคใกล้เคียงกับการศึกษาไทยในส่วนกลางเพราะท่านสนับสนุนการศึกษาผู้ใหญ่เป็นพิเศษ (การศึกษาผู้ใหญ่ในเวลานั้น คือ การศึกษาตลอดชีวิตในทัศนะของผู้เขียน) ไม่ได้แยกการศึกษาออกเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เช่นทุกวันนี้ ทั้งยังสอนสอนครูให้ครูให้ตระหนักถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์ไทย หน้าที่ของพลเมืองดี การร่วมมือกันบำรุงรักษาโบราณวัตถุสถาน (ท่านรัฐมนตรีใช้คำนี้ซึ่งครอบคลุมโบราณสถานวัตถุปูชนียสถานศิลปวัตถุ) การดำรงตนการใช้ชีวิตประจำวันในแนววัฒนธรรมการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องและเป็นอย่างเดียวกับการครองตนแบบประชาธิปไตย หรือวัฒนธรรมประชาธิปไตยทั้งให้ร่วมกันรักษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคง ท่านถ่ายทอดความคิดสู่ครูให้สอนเยาวชนให้รักดีให้เป็นตัวอย่างของเยาวชนรุ่นใหม่ทำหน้าที่รักษาสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น ให้แม่น้ำลำคลองสะอาด ไม่ให้ตัดไม้ทำลายป่าเท่ากับ **ท่านปฏิบัติภารกิจหลักของกระทรวงศึกษาครบถ้วนทั้งด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม โดยเพิ่มภารกิจด้านการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในชีวิตจิตใจของคนไทยและให้รักสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นอีกด้วย** ซึ่งมีหลักฐานปรากฏในงานประพันธ์ของท่าน

ท่านผู้อ่านทราบดีว่าปัจจุบันนักเรียน นิสิต นักศึกษาเมื่อเรียนจบระดับประกาศนียบัตรระดับปริญญาตรีแล้วจำนวนหนึ่งเป็นคนเห็นแก่ตัว ประพุดติมิชอบ ด้อยคุณภาพทางจิตใจ ไม่มีโอกาสประกอบอาชีพสุจริต ขาดแคลนแรงงานคุณภาพ และคนว่างงานมากเพราะอะไร เพราะสถานศึกษามุ่งสอนวิชาไม่ได้มุ่งสอนชีวิตให้ใช้ชีวิตในทางที่ดีที่ชอบไม่ชี้แนะให้เตือนตนเองสอนตนเอง แต่สนับสนุนให้เก่งวิชาโดยการให้ลูกหลานลูกศิษย์กวัดวิชาให้ได้ชื่อว่าเรียนเก่งแต่ความประพุดติเป็นรองไม่คิดว่าจะมีความสำคัญมากอย่างคนสมัยก่อนคิดกันเป็นเหตุผู้เรียนจำนวนไม่น้อยนอกเวลาเรียนในห้องหรือเมื่อพบครูในชุมชน หลบได้เป็นหลบเลี่ยง ได้เป็นเลี้ยงไม่อยากคำนับ ไม่ต้องการยกมือไหว้ลับหลังถึงกับบางคนล้อเลียนเรียกครูว่า “จารย์” รวากับจะเปรียบครูเหมือนเป็นจวนสังกะสี ครูบางคนพอใจสอนวิชามากกว่าสอนชีวิตแนวสอนศิษย์ด้วยตัวอย่างที่คู่ควรกับความเป็นครูเกือบจะกล่าวได้ว่า “พอกันระหว่างศิษย์กับครู” (เป็นจำนวนส่วนน้อยทั้งศิษย์ทั้งครูแต่ก็ไม่ควรจะมี) **การปฏิวัติการศึกษาไทยควรย้อนสู่ยุคหม่อมหลวงปิ่น** ท่านให้เกียรติครู ยกย่องครู และให้คุณค่าของความเป็นครูยิ่งนัก เพราะครูยุคนั้นสอนวิชาชีวิตสอนชีวิตสอนด้วยการปฏิบัติในหน้าที่ของครูและแสดงความเป็นครูด้วยความผูกพันที่แน่นแฟ้นสุจริตจริงใจระหว่างครูกับลูกศิษย์เมตตา ลูกศิษย์สอนลูกศิษย์ด้วยตัวอย่างสมกับความเป็นครูไทยโดยแท้ **ครั้งถึงยุคดร.ก๋อ เป็นอธิบดีกรมวิสามัญศึกษา/อธิบดีกรมสามัญศึกษา/รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ/รัฐมนตรีว่าการฯ** ท่านก็สืบทอด **ภารกิจหลัก 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา** ด้วยการวางพื้นฐานการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อปวงชน เช่น การศึกษาด้วยตนเอง ด้วยการอ่าน **ด้านศาสนา** ให้ครู ให้ผู้เรียนเข้าถึงศาสนาด้วยการปฏิบัติบูชา เช่น การฟังตนเองและให้รู้จักผิดชอบชั่วดีด้วยตัวของตัวเอง **ด้านวัฒนธรรม** ท่านมุ่งมั่นสร้างทั้งครูทั้งผู้เรียนทุกระดับให้เป็นผู้มีวัฒนธรรมทางใจทางกายพร้อมกันในเวลาเดียวกัน เช่น วัฒนธรรมการแสดงน้ำใจและวัฒนธรรมการบำเพ็ญประโยชน์ **ด้านประชาธิปไตย** ท่านพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยในแนวให้ครูให้นักเรียนรู้จักหน้าที่รักษาที่ปฏิบัติหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบให้มีวินัยในการใช้ชีวิต/วินัยการทำงาน การประกอบอาชีพ และให้เคารพกฎหมาย ในเวลาเดียวกัน **ท่านสร้างคนคุณภาพ** ให้เป็นมนุษย์ให้มีใจสูงใจงาม

ผ่านพี่น้องร่วมชาติทุกครั้งปฏิบัติราชการในส่วนภูมิภาค ให้เสียสละเพื่อการศึกษาของชาติให้การศึกษาเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ให้เป็นภารกิจสำคัญของกระทรวงอีกภารกิจหนึ่ง เมื่อถึงยุค **ดร.สิปนนท์** ท่านสร้างวัฒนธรรมการดำเนินชีวิต/วัฒนธรรมการทำงาน ท่านใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือประสานสัมพันธ์กับการศึกษาทั่วไป การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ด้วยการส่งเสริมการสร้างคนให้มีเหตุผลมากขึ้น ให้สร้างเหตุดีเพื่อให้เกิดผลดี แนะนำให้งดสร้างเหตุเลวเพื่อป้องกันชีวิตไม่ให้อันตรายรับผลเป็นความผิด ความเลว ความชั่ว เพราะท่านถือว่าหลักสำคัญของศาสนากับหลักการทางวิทยาศาสตร์สอดคล้องกันในเรื่องของเหตุผล เหตุ ผล การวิเคราะห์ การเปรียบเทียบ การทดลอง การพิสูจน์ความจริงและความจริงเท่ากันว่างานด้านศาสนาทำให้คุณค่าเกี่ยวกับการประพฤติของครูของนักเรียน นักศึกษาของประชาชนมากที่สุด ส่วนสมัยรัฐมนตรีชวน ท่านรัฐมนตรีให้ความสำคัญกับการสร้างคนคุณภาพผ่านการศึกษาดูดชีวิตที่มีศาสนาและวัฒนธรรมรองรับ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากเพราะเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงของการศึกษาไทยที่สัมพันธ์กับภารกิจหลักของกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกับยุครัฐมนตรีหม่อมหลวงปิ่น ทั้งนี้ เพราะรัฐมนตรีทั้งสองมีความเห็นตรงกันที่จะต้องดำรงภารกิจหลักของกระทรวงนี้ให้มั่นคงต่อไปในแนวการสร้างงานสร้างอาชีพสุจริตให้มากพอให้รองรับการสร้างคนคุณภาพเพื่อการพัฒนาประเทศ สำหรับรัฐมนตรี

มารุต ท่านพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิตสู่ส่วนภูมิภาคอย่างต่อเนื่องโดยตระหนักถึงความจำเป็นความเหมาะสมที่มหาวิทยาลัย พึงควรให้การสนับสนุนอย่างเข้มแข็ง เริ่มจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงก่อนแสดงว่าท่านรัฐมนตรีเพิ่มความสำคัญของการศึกษาดูดชีวิตให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อการสร้างคนคุณภาพนั่นเอง ในปี พ.ศ. 2531 รัฐมนตรีพลเอกมานะ ทั้งๆที่ท่านเป็นนักการทหาร แต่ท่านสนใจการศึกษามากและตระหนักถึงภารกิจหลักอันเป็นหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างโดยตรงด้วยเครื่องมือ ประสานคือ การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การศึกษาดูดชีวิตก้าวหน้าน่ามั่นคงยิ่งขึ้นในส่วนภูมิภาคอย่างเห็นได้ชัดด้วยการปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีตามนโยบายที่ท่านวางไว้

จะเห็นได้ว่าถ้าปัจจุบันชาติไทยปฏิวัติการศึกษาไทย โดยให้การศึกษาผสมผสานกับศาสนาวัฒนธรรม ประชาธิปไตย และสิ่งแวดล้อม อย่างกลมกลืนตาม 5 ภารกิจหลักของกระทรวงศึกษาฯ อย่างจริงจังจริงใจ อย่างต่อเนื่อง เพื่อการสร้างคนคุณภาพตั้งแต่ยุครัฐมนตรียุคหม่อมหลวงปิ่นสืบทอดจนถึงยุครัฐมนตรีพลเอกมานะรวม 6 สมัย “อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิวัติการศึกษาไทยที่สมสมัยเมื่อมิได้วัดด้วยกาลเวลาที่ผ่านมากกว่า 50 ปีว่าเป็น การปฏิวัติการศึกษาไทยในลักษณะของการถอยหลังเข้าคลองก็เป็นได้” เพราะเรื่องของ

— “ —

คุณภาพทางจิตใจสำคัญที่สุด
ที่ทำให้ชีวิตไทยมีคุณภาพมีคุณภาพ
มีคุณค่าอย่างแท้จริงเสมอไป

— ” —

“เราไม่คิดปฏิวัติการศึกษาไทยในยุคคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยรัฐบาลปัจจุบันในมุมมองของผู้เขียนครุธรรมดาคณบดีหรือ เราจะปฏิวัติการศึกษาไทยกันเรื่องอะไร อย่างไรและเมื่อใดจึงจะควรหรือไม่ควรโปรดพิจารณา”

เราแยกงานด้านศาสนาและงานวัฒนธรรมออกไปจากกระทรวงศึกษาฯ แล้วตั้งกระทรวงวัฒนธรรมขึ้น เราไม่ลืมว่าการศึกษา คือ การถ่ายทอดวัฒนธรรมและวัฒนธรรมต้องมีศาสนาเป็นพื้นฐานตลอดไป ควรหรือจะแยกภารกิจหลักของกระทรวงศึกษาฯ ออกจากกัน เป็นเหตุหนึ่งหรือไม่ใช่ที่ทำให้งานการสร้างคนคุณภาพไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ถ้าหากเราปฏิวัติการศึกษาไทยโดยให้ความสำคัญกับการสร้างคนคุณภาพพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิตตามภูมิปัญญาไทยผ่านการจัดการส่งเสริมการบริหารให้การศึกษา

ตลอดชีวิตเข้มแข็งและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น โดยเพิ่ม “สำนักเสริมสร้างความมั่นคงของวัฒนธรรมและศาสนา” (ให้มีระดับความสำคัญและเป็นหน่วยงานหลักระดับสูงที่มีความจำเป็นสำหรับประเทศชาติเท่าๆ กับสำนักงบประมาณ) ในโครงสร้างของกระทรวงศึกษาฯ ในปัจจุบัน และรัฐบาลควรคิดทบทวนการปรับกระทรวงวัฒนธรรมให้เป็น “ทบวงวัฒนธรรมและศาสนา” ในสังกัดกระทรวงศึกษาฯ ด้วยหรือไม่ ถ้าเป็นไปได้การศึกษาไทยจะมีความมั่นคงยิ่งขึ้นจริงไหมและการศึกษาไทยสามารถเป็นพลังของการปฏิรูปประเทศในทุกด้าน เพื่อความสำเร็จของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนให้ในทุกด้านเพื่อความสำเร็จของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนให้ตรงกับความปลอดภัยของปวงชาวไทยได้เร็วขึ้นไหม “สมควรจะพิจารณาไหม”

นอกจากนี้นักการศึกษาไทยโดยความร่วมมือของครูอาวุโสผู้มีปัญญาที่มีประสบการณ์สูงด้านการศึกษาตลอดชีวิตร่วมกันสร้าง “ปรัชญาการศึกษาไทย” สร้าง “ทฤษฎีบริหารการศึกษา” ที่เหมาะสมกับเยาวชนประชาชนชาวไทยสร้าง “ทฤษฎีบริหารการศึกษา” ที่เหมาะสมกับเยาวชนชาวไทย สร้าง “วิธีสอน” รองรับปรัชญาการศึกษาไทยและทฤษฎีบริหารการศึกษา สร้าง “วิธีศึกษา” เพื่อยกระดับจากวิธีเรียน/วิธีเรียนรู้ให้ได้รับความรู้เป็นวิธีศึกษาแบบผสมผสานให้คนในชาติของเราเกิดปัญญาทางธรรมนำปัญญาทางโลกตามความเหมาะสมของระดับการศึกษาแล้วให้แสวงหาปัญญาเพิ่มประสบการณ์ด้วยตนเองจาก “สังคมแห่งการศึกษาตลอดชีวิต” นอกสถานศึกษา ลดชั่วโมงเรียนในห้องเรียนลง ส่งเสริมให้มีหนังสืออ่านประกอบที่มีคุณภาพประเภทต่างๆ รองรับการผลิตสร้างผู้เรียนให้มีนิสัยรักการอ่านเป็นนิสัยถาวรและฝึกการคิดเชิงระบบให้รักการคิดเพื่อจะได้คิดเป็นและเป็นนักคิดโดยให้ความสำคัญกับระบบการแนะแนว (แนะแนวการศึกษา แนะแนวอาชีพ และแนะแนวส่วนตัว) และการนิเทศชีวิตเพิ่มมากขึ้น

การสรุปผลการวิจัย/การอภิปรายผลการวิจัย

34. ถาม : ควรมีลำดับการนำเสนอผลการวิจัยอย่างไร จึงจะเป็นระบบ กระชับ และเข้าใจง่าย

ตอบ : ผลการวิจัย ควรแบ่งเป็นหัวข้อย่อย นำเสนอทีละส่วน ตามลำดับ

1) ถ้ามีข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ ระดับผลการเรียน รวมทั้งบริบทของการเรียนการสอน ก็ควรนำเสนอก่อน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจภูมิหลังของนักเรียนหรือธรรมชาติของการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยบางท่านเลือกที่จะนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและบริบทของการเรียนการสอนไปไว้ในวิธีวิจัย

2) นำเสนอผล (ข้อค้นพบ) แต่ละประเด็น ตามลำดับของวัตถุประสงค์หรือคำถามวิจัย และจากภาพกว้างไปสู่ระดับลึก โดยมีหัวข้อย่อยกำกับให้ชัดเจน เพื่อให้การนำเสนอเป็นระบบ ผู้อ่านติดตามได้ง่าย

35. ถาม : ในรายงานการวิจัยขนาดสั้น ซึ่งมีเนื้อที่การเขียนอย่างจำกัด จะนำเสนอผลอย่างไรจึงจะไม่ดูตื้นเขินเกินไป

ตอบ : ผลการวิจัยคือส่วนสำคัญที่สุดของรายงานการวิจัย เพราะเป็นส่วนที่ตอบโจทย์วิจัย ในกรณีที่เป็นรายงานขนาดสั้น เช่น บทความที่ลงพิมพ์ในวารสาร หรือรายงานสรุปที่ลงพิมพ์ในรายงานการประชุมวิชาการ ซึ่งจำกัดความยาวประมาณ 10 - 12 หน้า มีคำแนะนำดังนี้

1. ต้องจัดสรรเนื้อที่สำหรับส่วนผลการวิจัยให้มากพอ ไม่ต่ำกว่า 1 ใน 4 ของเนื้อที่รายงานทั้งหมด กล่าวคือ ถ้ารายงานมีความยาว 12 หน้า ควรเป็นผลการวิจัยประมาณ 3 - 4 หน้า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรายละเอียดของเนื้อหาในงานวิจัยเรื่องนั้นๆ

2. การนำเสนอผลแต่ละประเด็น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ส่วนการบรรยายข้อมูล หรือการแปลผล กับ 2) ส่วนแสดงข้อมูล (ในรูปตาราง แผนภูมิ ภาพ หรืออื่นๆ)

3. จุดอ่อนที่พบบ่อย และข้อควรแก้ไข มีดังนี้

ผลการวิจัยสังเขปเกินไป ไม่แสดงข้อมูลประกอบ

ที่ถูก ควรบรรยายผลพร้อมกับแสดงข้อมูลในรูปตารางหรือแผนภูมิ เพื่อแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน หากเนื้อที่ไม่พอในการเขียน ควรลดรายละเอียดที่ไม่จำเป็นในส่วนอื่นของรายงาน เช่น ในวิธีวิจัย ควรตัดรายละเอียดสูตรทางสถิติและวิธีคำนวณ หรือรายละเอียดที่เป็นขั้นตอนปกติทั่วไปของการเก็บข้อมูล เช่น “ผู้วิจัยส่งจดหมายขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล...” เป็นต้น

- ผู้วิจัยเขียนบรรยายข้อมูลทุกอย่างตามที่ปรากฏในตารางหนึ่งๆ เสมือนเป็นการอ่านตัวเลขในตาราง
- ที่ถูก หลีกเลี่ยงการอ่านตาราง ควรบรรยายแนวโน้มของข้อมูล (เช่น ส่วนใหญ่ ส่วนน้อย พิจารณาจากคำร้อยละ) โดยมีคำสถิติประกอบการบรรยายเท่าที่จำเป็น และให้ตารางทำหน้าที่เสนอรายละเอียดที่สมบูรณ์ของข้อมูลสำหรับผู้อ่าน
- ผู้วิจัยนำเสนอตารางข้อมูลที่ไม่จำเป็น เช่น ข้อมูลดิบของคะแนนที่ยังไม่ได้จัดกระทำทางสถิติวิเคราะห์
- ที่ถูก ข้อมูลดิบที่อาจเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านควรใส่ไว้ในภาคผนวกสำหรับรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ แต่ไม่ควรใส่ในรายงานฉบับสั้น ยกเว้น กรณีที่เป็นการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก (ต่ำกว่า 10 คน) ซึ่งผู้วิจัยมุ่งพัฒนาเป็นรายคน
- ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะผลสุดท้ายเท่านั้น เช่น สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้วย t - test แต่ไม่แสดงรายละเอียดของคะแนน
- ที่ถูก ควรฉายภาพรายละเอียดของผลการวิจัยหลัก เช่น แสดงช่วงชั้นการกระจายของคะแนน คะแนนสูง - ต่ำ ร้อยละของจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ หรือแสดงข้อมูลจำแนกตามกลุ่มนักเรียน เช่น หญิง - ชาย เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพว่าการวิจัยนั้น ส่งผลต่อนักเรียนส่วนใหญ่ - ส่วนน้อย หรือ ต่อกลุ่มต่างๆ ในห้องเรียนนั้นอย่างไร
- งานวิจัยที่ศึกษากับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อย เช่น 5 - 6 คน (Small N) ผู้วิจัยนำเสนอผลการทดสอบด้วยอนุมานสถิติที่ใช้ทดสอบแบบกลุ่ม เช่น t - test
- ที่ถูก ควรนำเสนอเป็นข้อมูลเฉพาะราย เช่น อาจแสดงด้วยแผนภูมิ (Graph) แสดงพัฒนาการเฉพาะรายในแต่ละด้าน ซึ่งอาจแยกแผนภูมิสำหรับนักเรียนแต่ละราย หรือรวมทุกรายใน 1 แผนภูมิ แต่แสดงต่างเส้น Graph ซึ่งผู้วิจัย

บรรยายเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนหรือระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยไม่จำเป็นต้องทดสอบทางสถิติ (แต่ถ้าผู้วิจัยต้องการทดสอบทางสถิติ ก็ต้องเลือกใช้สถิติทดสอบประเภทที่ใช้กับกลุ่มขนาดเล็ก) อนึ่ง การศึกษากับนักเรียนจำนวนน้อย ควรเสริมด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ผลวิจัยลุ่มลึกมากขึ้น

- ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลอย่างเดียวกัน ทั้งในรูปตารางและในรูปแผนภูมิ
- ที่ถูก สำหรับข้อมูลเดียวกัน ผู้วิจัยต้องเลือกว่าจะนำเสนอด้วยตารางหรือแผนภูมิ จึงจะมีประสิทธิภาพสูงสุด การนำเสนอซ้ำซ้อนไม่เกิดประโยชน์ ทั้งยังเป็นการเปลืองเนื้อที่ของรายงานวิจัยโดยใช่เหตุ

ตัวอย่างที่ 1

การบรรยายและการแสดงข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และจิตวิทยาาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.98, 82.55 และ 94.51 ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	จำนวน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	แปลผล
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	49	50	44.49	1.95	88.98	ดีมาก
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	49	80	66.04	5.69	82.55	ดีมาก
จิตวิทยาาสตร์	49	60	56.71	1.42	94.51	ดีมาก

จากเกณฑ์การผ่านร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ พบว่านักเรียนทั้งหมดในกลุ่มทดลองมีผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจิตวิทยาาสตร์ ส่วนในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีนักเรียนร้อยละ 81.63 ที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้คะแนนผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์

ผลการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	คะแนนเกณฑ์ (80%)	$\bar{X}$	S.D.	จำนวนที่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละที่ผ่านเกณฑ์
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	50	40	44.49	1.95	49	100.00
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	80	64	66.04	5.69	40	81.63
จิตวิทยาศาสตร์	60	48	56.71	1.42	49	100.00

ที่มา: ปรับจากแก่นจันทร์ ทอนศรี (2552). การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันที่มีการบูรณาการเทคนิคการประเมินในชั้นเรียนตามแนวคิดของแองเจลาโดและครอส. รายงานการวิจัยนำเสนอในการประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ครั้งที่ 6. มิถุนายน 2553.

36. ถาม : ในกรณีที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลลักษณะนี้มักจะมีรายละเอียดมาก ควรนำเสนอผลอย่างไร จึงจะกระชับสำหรับรายงานขนาดสั้น

ตอบ : ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นข้อมูลประเภทถ้อยคำที่ได้จากการสัมภาษณ์พูดคุย จากการสังเกตพฤติกรรม จากบันทึกของครูหรือของนักเรียน หรือจากการวิเคราะห์เอกสาร เป็นข้อมูลที่น่าเสนอได้ยากกว่าข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งตรงไปตรงมาตามตัวเลข

การนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพในงานวิจัยทางการศึกษา มี 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 งานวิจัยนั้นเป็นการศึกษาด้วยวิธีวิทยาเชิงคุณภาพทั้งเรื่องมักเป็นกรณีศึกษาเชิงลึกเฉพาะกรณี เช่น นักเรียน 1 คน นักเรียน 1 กลุ่ม ห้องเรียน 1 ห้อง

กรณีที่ 2 งานวิจัยนั้นใช้วิธีวิทยาเชิงปริมาณ เช่น การทดลอง การสำรวจ ซึ่งแสดงผลด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก (คะแนนจากแบบทดสอบ เป็นต้น) แต่มีข้อมูลเชิงคุณภาพมาช่วยเสริมให้ลุ่มลึกมากขึ้น (เช่น ตัวอย่างคำพูดที่เป็นความคิดเห็นของนักเรียน)

งานวิจัยทางการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จะเป็นกรณีที่ 2 กล่าวคือ ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพมาช่วยเสริมข้อมูลเชิงปริมาณ

☞ **ในกรณีที่ 1** ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพทั้งเรื่อง จุดอ่อนที่พบในการเขียนรายงานและข้อควรแก้ไข มีดังนี้

- ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะข้อสรุปเป็นประเด็นๆ ที่ตนเองตีความไว้ แต่ไม่แสดงข้อมูลประกอบ เปรียบได้กับกรณีข้อมูลเชิงปริมาณที่ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะส่วนบรรยายแต่ขาดการแสดงผลข้อมูลตัวเลขประกอบ
- ที่ถูก ควรนำเสนอข้อมูลจริงประกอบ เช่น ยกตัวอย่างคำพูดของนักเรียน หรือ ตัวอย่างจากบันทึกของนักเรียน
- ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพละเอียดเกินไป เช่น ยกคำพูดของผู้ให้ข้อมูลมาประกอบมากเกินไปทำให้ผลวิจัยเยิ่นเย้อ ขาดจุดเน้น ไม่มีสาระสำคัญที่สกัดมาจากข้อมูลนั้น เปรียบได้กับกรณีข้อมูลเชิงปริมาณที่แสดงตัวเลขไว้ในตาราง แต่ขาดการบรรยาย/แปลผล
- ที่ถูก ผู้วิจัยต้องแสดงให้เห็นความหมายของข้อมูลเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ส่วนที่เป็นประเด็นซึ่งผ่านการตีความแล้ว ขณะเดียวกันต้องแสดงตัวอย่างข้อมูลจริงเป็นหลักฐานประกอบการตีความ

☞ **ในกรณีที่ 2** ซึ่งเป็นการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพเสริมเพื่อเติมเต็มผลการวิจัยเชิงปริมาณให้มีมิติที่ลุ่มลึกมากขึ้น จุดอ่อนในการนำเสนอและข้อควรแก้ไข มีดังนี้

- ผู้วิจัยเขียนไว้ในวิธีวิจัย ว่าทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต การสนทนากลุ่ม แต่ในผลวิจัยไม่นำเสนอข้อมูลเหล่านี้ ปรากฏเฉพาะข้อมูลเชิงปริมาณที่ตอบสนองมูติฐานเท่านั้น
- ที่ถูก กรณีเช่นนี้ ต้องนำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเน้นข้อมูลเชิงปริมาณก่อน จากนั้นขยายความด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ แสดงให้เห็นประเด็นที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ รวมถึงประเด็นบางแง่มุมที่ไม่ปรากฏในข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนในนักเรียนกลุ่มทดลอง ครูอาจจะพบว่าวิธีการสอนที่ทดลองใช้นั้น ไม่ได้ผลเท่าที่ควรสำหรับนักเรียนบางคน ซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสังเกต จะช่วยให้เห็นภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นได้

ตัวอย่างที่ 3

การนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกต

จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่แบ่ง โดยคละความสามารถ พบว่า ทุกกลุ่มทำงานร่วมกันได้ดี ในแต่ละกลุ่มการทำงานจะนำโดยนักเรียนที่มีความสามารถสูง นักเรียนที่มีความสามารถต่ำมักจะไม่ค่อยให้ความคิดเห็น แต่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานดีพอควร

จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในแต่ละกลุ่ม พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถสูงเกือบทุกกลุ่มไม่ชอบการทำงานกลุ่มมากนัก โดยให้เหตุผลว่า “ทำให้งานช้า” หรือ “เหนื่อยในการประสานงาน” และมีความเห็นว่า การทำงานกลุ่มในเวลาเรียนจะดีกว่าทำนอกเวลาเรียน เพราะเพื่อนจะช่วยกันมากกว่า โดยเฉพาะถ้าเป็นงานภาคปฏิบัติ ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถต่ำไม่แสดงความคิดเห็นเชิงลบหรือเชิงบวกกับการทำงานกลุ่มมากนัก

ตัวอย่างที่ 4

การนำเสนอประเด็นจากการสนทนากลุ่มกับนักเรียน

- **นักเรียนเข้าเรียนเข้าห้องสมุดบ้างหรือไม่ไปทำอะไร**
ค้นคว้าวิชาต่างๆ เช่น สังคม ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ (เมื่อให้ยกตัวอย่างงานที่เข้าไปค้นคว้า นักเรียนบอกว่า “กฎหมาย”) นักเรียนบอกว่ามีข้อมูลหรือหนังสือพอเพียงในห้องสมุด โครงการที่เคยทำมาก่อน ได้แก่ โครงการอะไรบ้างนักเรียน ป. 5 ยังไม่เคยทำ ส่วน ป. 6 ทำน้ำยาล้างจานหน่อไม้้อัดขวด โดยมีหน้าที่ช่วยทำหรือผสมสูตรตามที่ครูเตรียมสูตรและอุปกรณ์ไว้ให้
- **เคยทำน้ำหมักชีวภาพไหม ทำอย่างไร**
เคยทำตอนอยู่ ป.4 นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการทำได้ เช่น ตัวอย่างของส่วนผสมมาจาก คาวเรือง ตะไคร้ สับปะรด ฟักทอง เข้าสู่สภกรณและนำไปใช้ สามารถนำกลับไปทำที่บ้านได้ด้วยตนเอง ตัวอย่างนักเรียนที่นำความรู้ไปทำที่บ้าน ได้แก่ ชูชู ซึ่งประยุกต์ใช้ลูกกล้วยดิบทำน้ำหมักชีวภาพ ส่วน บิ๊ก ใช้ฟักทอง
- **โครงการฝึกอาชีพ อย่างเช่นตัดผม ได้ฝึกกันทุกคนไหม**
ได้ฝึก โดยเริ่มฝึกจาก ป.5 แล้วคัดเลือกเด็กไปสอน เช่น ป.6 มีเพียง 2 คนที่ตัดผมเป็น และจะฝึกคนต่อไปเรื่อยๆ ถ้าโรงเรียนมีการฝึกอาชีพอื่นๆ ใ้ก็จะมาเรียน
- **ช่วยกันทำงานอะไรบ้างที่โรงเรียน**
มีเวรทำกับข้าว ผู้ปกครองช่วยทำกับข้าว โดยมีกฎว่าหากผู้ปกครองคนใดไม่ว่างต้องเสียเงินจ้างคนอื่นมาแทน ซึ่งมีบางครั้งที่ไม่มีคนมาแทนเด็กๆ และครูจะช่วยกันทำเอง แต่ที่เด็กทำกันเป็นประจำคือ เวรทำความสะอาดและเวรตัดกนม เมื่อถามว่าเบือทำบ้างไหม ตอบว่า “ไม่” อยู่บ้านก็ทำอยู่แล้ว เช่น “ไข่ลูกเขย” “ผัดเผ็ดหมู” “ผัดผักบั้ง”

- มีช่วงไหนบ้างที่กินข้าวไม่ได้เก็บจากแปลงเกษตร และเอาอาหารที่ไหนมาทำแทน
ไม่เคยขาด มีกินทั้งปี เช่น คะน้า ผักบุ้ง มีไข่กินทั้งปี ในส่วนของหน่อไม้กินไม่บ่อย ครูให้อาหน่อไม้จากบ้านมาคนละ 2 กิโลกรัม เอามาคองเก็บไว้กิน นอกจากหน่อไม้ที่เอามาจากบ้านแล้วนักเรียนต้องเอา ถ่าน ผืน ไม้กวาด มาจากบ้าน ให้ใช้ของตามธรรมชาติที่มี
- พ่อแม่มาช่วยทำงานอะไรบ้างที่โรงเรียน
ส่วนใหญ่จะมาช่วยทำงานพัฒนาโรงเรียนเดือนละครั้ง เช่น ถางหญ้า แปลงเกษตรก็มีผู้ปกครองมาช่วยทำ เข้ามาช่วยสอนปลูกถั่ว ขุดแปลง (ก่อนสมเด็จพระเทพฯ เสด็จ)
- ทำแปลงเกษตรเองได้ไหม ทำอย่างไร
“ทุกคนก็ทำเองได้” “ต้องดีดินให้แตก” นักเรียนตอบกระบวนการเตรียมดิน ปลูกผักได้ถูกต้องทุกคน รวมถึงการดูแลรักษา และเรื่องของ โรคแมลง ที่มีอยู่เป็นประจำ เช่น คะน้าที่มีแมลงกัดกิน ก็ทำน้ำหมักมาใส่ตอนที่ผักโตได้ 2 อาทิตย์ ใส่ 2 ครั้ง ผักที่ฉีดแล้วไม่มีกลิ่นน้ำหมัก เป็นต้น
- ครูไปเยี่ยมบ้านบ่อยไหม ไปทำอะไร
ไปเป็นประจำ ไปทุกคน ไม่มีเรื่องอะไรก็เข้าไปพูดคุยด้วย ซึ่งบางทีจะเป็นการไปแจ้งข่าวต่างๆ การพัฒนาต่างๆ เข้าไปเยี่ยมพ่อแม่และเด็ก

37. ถาม : จะอภิปรายผลการวิจัยอย่างไรให้กระชับ และไม่ซ้ำกับการนำเสนอผล

ตอบ : การอภิปราย คือ การหยิบยกเอาสาระสำคัญของข้อค้นพบ จากงานวิจัยมาอธิบายในเชิงเหตุผล (ที่ได้ผลตามวัตถุประสงค์เพราะ... ที่ไม่ได้ผลตามคาดเพราะ...) โดยแสดงความเชื่อมโยงกับทฤษฎีหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้ข้อสังเกตที่พบจากการวิจัย

จุดอ่อนที่พบในการอภิปราย และข้อควรปรับปรุงได้แก่

- ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยกล่าวถึงผลทุกประเด็นรวมถึงมีตัวเลขประกอบซ้ำกับที่เสนอไว้ในส่วนผล
- ที่ถูก ไม่ต้องกล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานหรือรายละเอียดปลีกย่อยซ้ำอีก ควรนำเฉพาะข้อสรุปซึ่งเป็นประเด็นหลักที่ตอบ โจทย์การวิจัยเท่านั้นมาอภิปราย อีกทั้งควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับข้อสรุปที่ไม่เป็นไปตามคาดหรือที่ขัดแย้งกับงานวิจัยอื่นๆ ซึ่งแม้ว่าจะเป็นผลที่ไม่พึงประสงค์ แต่ก็มีความสำคัญ เพราะอาจเป็นแง่มุมใหม่ๆ ที่คาดไม่ถึง

ในการวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้วิจัยบางท่านเน้นการอภิปราย โดยเชื่อมโยงกับทฤษฎีหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ไม่แสดงการสะท้อนคิดของตนเองหรือผู้เกี่ยวข้อง

การสะท้อนคิด (Reflection) เป็นส่วนสำคัญสำหรับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการวิจัย ประเภท “ทำไป คิดไป ปรับไป” สำหรับครู การสะท้อนคิดเป็นการทบทวน ตรึกตรอง ในสิ่งที่ได้ทดลองปฏิบัติในการเรียนการสอน พิจารณาว่า สิ่งใดที่ทำแล้วได้ผลน่าพอใจเพียงใด มีสิ่งใดที่ยังบกพร่องอยู่ ควรปรับเปลี่ยนอย่างไร นอกจากครูผู้วิจัยจะสะท้อนตนเองแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น เพื่อนครู ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ร่วมสะท้อนด้วย

ผู้วิจัยอภิปรายผล โดยใช้ข้อสังเกตหรือประสบการณ์ของตนเองเท่านั้น ไม่เชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิด หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของครูส่วนใหญ่ไม่ยึดโยงกับองค์ความรู้ใหญ่ ซึ่ง ได้แก่ ทฤษฎี - แนวคิด และงานวิจัยต่างๆ ข้อค้นพบจากงานวิจัยของครูเป็นส่วนหนึ่งขององค์ความรู้เชิงปฏิบัติ ที่เรียกว่า Practical knowledge ในแง่นี้ การอภิปรายจากข้อสังเกตที่ผู้วิจัยพบในงานของตนก็ถือว่ามิประโยชน์ แต่อย่างไรก็ดี งานวิจัยทุกชนิดคือการต่อยอดความรู้ จะเป็ความรู้ระดับทฤษฎีหรือความรู้ระดับปฏิบัติก็ตาม ดังนั้น การอภิปรายผลการวิจัยที่สมบูรณ์จึงควรเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ ทั้งในเชิงสอดคล้องหรือขัดแย้งกับองค์ความรู้อื่นได้แก่ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าไว้เป็นฐานคิดการวิจัยของตน

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมายการวิเคราะห์ข้อมูล

38. ถาม : ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันอย่างไร
รู้สึกสับสนไม่แน่ใจว่ากลุ่มที่ศึกษาเป็นประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

ตอบ : ประชากร (Population) หรือประชากรเป้าหมาย คือ กลุ่มของสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจว่าคุณสมบัติของสิ่งนั้นมาศึกษา เช่น ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมโครงการคอมพิวเตอร์ คำถามการวิจัยมีดังนี้

การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมโครงงานคอมพิวเตอร์มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือไม่

จากคำถามของการวิจัยจะเห็นว่ากลุ่มที่ต้องการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังนั้น ประชากรที่ศึกษา คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ในการวิจัยอาจศึกษาคุณสมบัติที่สนใจจากประชากรที่มีทั้งหมดก็ได้ เช่น ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัย (นามสมมุติ) ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมโครงงานคอมพิวเตอร์ ซึ่งมี 2 ห้อง ผู้วิจัยอาจทดลองสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัยทั้ง 2 ห้อง โดยใช้ชุดกิจกรรมโครงงานคอมพิวเตอร์ แล้วศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนว่าได้ผลเป็นอย่างไร หรือผู้วิจัยอาจทดลองสอนโดยชุดกิจกรรมโครงงานคอมพิวเตอร์กับนักเรียนห้องใดห้องหนึ่ง กรณีศึกษาข้อมูล 1 ห้องเรียนจาก 2 ห้องเรียน เป็นการศึกษาข้อมูลจากบางส่วนของประชากร

จากประเด็นคำถามที่ว่า “รู้สึกสับสน ไม่แน่ใจว่ากลุ่มที่ศึกษาเป็นประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง” นั้น การหาคำตอบคงต้องพิจารณาว่าในการวิจัยกำหนดประชากรไว้อย่างไร ประชากรมีขอบเขตกว้างแคบแค่ไหน แล้วจึงพิจารณาต่อว่า กลุ่มที่ใช้ในการวิจัย (ซึ่งก็คงหมายถึง กลุ่มที่เก็บข้อมูลมาสรุปผล) เป็นประชากร (กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาทั้งหมด) หรือเป็นกลุ่มตัวอย่าง (บางส่วนของประชากร) ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมโครงงานคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนรวม 100 คน นักเรียนแต่ละห้อง จัดแบบคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน

กรณีที่ 1 กลุ่มที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนรวม 100 คน

กรณีที่ 2 กลุ่มที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 50 คน ได้มาโดยการเลือกแบบกลุ่มด้วยวิธีจับสลาก ห้องเรียน 1 ห้อง จาก 2 ห้องเรียน

จะเห็นว่า ประชากรเป็นนักเรียนจาก 1 โรงเรียน กรณีที่ 1 เป็นการศึกษาจากประชากรทั้งหมด แต่กรณีที่ 2 เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 2

เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมโครงการคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัย กลุ่มที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามศรีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนรวม 100 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง นักเรียนในปีการศึกษาที่ทำการวิจัย

จะเห็นว่า ในกรณีตัวอย่างที่ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียนเป็นประชากรการวิจัย ส่วนในกรณีตัวอย่างที่ 2 นักเรียน 2 ห้องเรียน (เดิม) เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ในบางกรณีของการศึกษา เช่น ผู้วิจัยสนใจศึกษาจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนทั้งโรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนประมาณ 1,000 คน ผู้วิจัยอาจศึกษาข้อมูลจากนักเรียนทั้ง 1,000 คน แล้วสรุปผลการศึกษา หรืออาจศึกษาข้อมูลจากนักเรียนบางส่วนในโรงเรียน แล้วสรุปผลว่านักเรียนทั้งโรงเรียนมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างไรหรือระดับใดได้ การศึกษาข้อมูลจากนักเรียนทุกคนในโรงเรียน เรียกว่า การศึกษาจากประชากร ส่วนการศึกษาข้อมูลจากนักเรียนบางส่วนของโรงเรียน เรียกว่า การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง (sample)

จะเห็นได้ว่าเราสามารถทำการวิจัยโดยศึกษาข้อมูลจากประชากรทั้งหมด หรือศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างก็ได้ ในกรณีประชากรมีจำนวนไม่มากเราอาจศึกษาข้อมูลทั้งประชากร แต่กรณีที่ประชากรมีขนาดใหญ่ เราอาจศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วสรุปพาดพิงผลการวิจัยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างไปยังประชากร ในกรณีที่ศึกษากลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างควรมีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

“บ้านแสนสุข การสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาตนเองสู่ความเป็นหนึ่ง”

โรงเรียนมัธยมศรีสำเภาลูน เลขที่ ๓๐๑ หมู่ ๓ ตำบลสำเภาลูน
อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ ๓๒๒๓๐

ปฐมบท ปรากฏการณ์

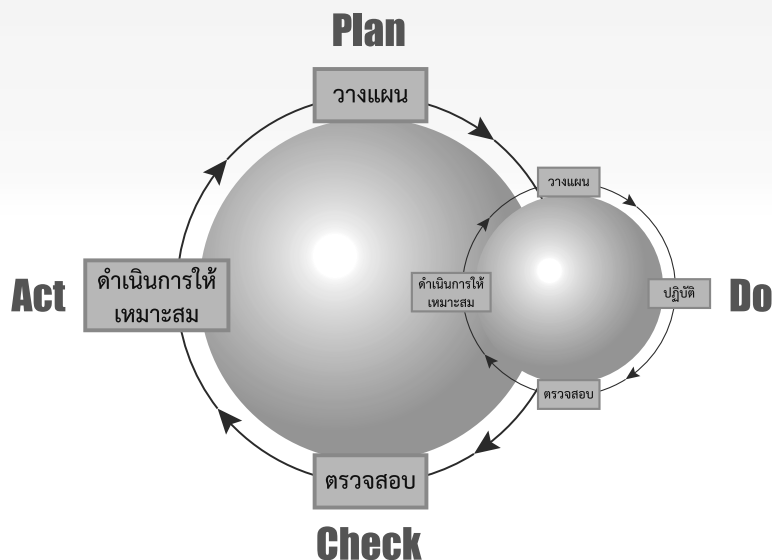
การออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในแต่ละปี เราพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีปัญหาครอบครัว พ่อแม่หย่าร้าง หรือต้องไปทำงานใช้แรงงานในต่างจังหวัด และในกรุงเทพฯ เพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว และส่งเงินให้กับเด็กนักเรียนได้ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยฝากเด็กนักเรียนไว้กับตายายที่แก่ชรา หรือญาติๆ ส่งผลให้เด็กนักเรียนขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ และขาดช่วงเวลาดี ๆ ระหว่าง พ่อ - แม่ - ลูก ซึ่งถือว่าความสัมพันธ์และการปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวได้ลดน้อยลง นักเรียนไม่มีที่พึ่งทางใจ ขาดบุคคลที่คอยอบรมสั่งสอนในทางที่ถูกที่ควร ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ยิ่งปัจจุบันเทคโนโลยีมีความเจริญ พ่อแม่จะใช้เงินซื้อเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์ให้กับเด็กนักเรียน สำหรับใช้ในการติดต่อสื่อสารในระหว่างที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองไปทำงานที่ต่างจังหวัด ซึ่งเทคโนโลยีถือได้ว่าเป็นดาบสองคม การใช้จะต้องมีการติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด แต่เนื่องจากตายายซึ่งมีอายุมาก เกิดก่อนยุคเทคโนโลยี ทำให้ไม่ทันทันเรื่องเทคโนโลยี และตายายบางคนอ่านหนังสือไม่ออก บางคนสายตาเริ่มเลือนลาง ทำให้ไม่สามารถช่วยดูแลนักเรียนในด้านการเรียนได้ ส่งผลให้ปัญหาที่ตามมาคือ นักเรียนติดเทคโนโลยี ติดเฟซ ติดไลน์ ติดเกม ติดเพื่อน และสุดท้ายอาจจะส่งผลให้นักเรียนมีความเสี่ยงด้าน ๑) การเรียน นักเรียนไม่ได้รับการกำกับดูแลด้านการเรียน การทำการบ้าน จากทางบ้าน ส่งผลให้นักเรียนบางคนเรียนไม่ทันเพื่อน ๒) ด้านเพศ ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอนาคตของนักเรียนโดยตรง ซึ่งการคุยเฟซ คุยไลน์ กับเพื่อนต่างเพื่อน โดยขาดการกำกับ ดูแล และให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง อาจส่งผลให้นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร รู้ไม่รู้จักป้องกัน ส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์ในวัยเรียนได้ ๓) ด้านยาเสพติด หากเด็กนักเรียนขาดคนดูแล เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด นักเรียนอาจติดเพื่อน และอาจถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ โดยการหันไปพึ่งยาเสพติด เช่น บุหรี่ เหล้า หรือยา สถาบันครอบครัวจึงเป็นสถาบันอันดับ ๑ ที่มีความสำคัญมาก ซึ่งส่งผลกับการใช้ชีวิต และนิสัยต่าง ๆ ของนักเรียนโดยตรง ซึ่งนักเรียนที่เริ่มเข้าเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถือว่าเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย และทางด้านสังคม นักเรียนได้พบกับเพื่อนใหม่ ๆ ที่หลากหลาย มีสังคมที่กว้างขึ้น จากสังคมในระดับประถมศึกษา อีกทั้งการเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีความแตกต่างจากระดับประถมศึกษา ซึ่งถือว่าการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้ นักเรียนจะต้องได้รับการช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่ดี เพื่อที่จะสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ แต่ถ้าหากนักเรียนไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวแล้ว นักเรียนก็จะมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปทางด้านลบ

สร้างสรรคงานโรงเรียนนักคิด

เราจึงมีแนวคิดว่าจะเติมเต็มความรักที่นักเรียนขาดหายจากครอบครัว โดยการจำลองโรงเรียนให้เป็นเหมือนบ้าน บ้านเป็นที่อยู่อาศัยของสมาชิกทุกคนในครอบครัว อันเป็นสถาบันที่สำคัญของคนทุกคน ครอบครัวที่แข็งแรงและมีวัฒนธรรม ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ เก่าแก่เกี่ยวสัมพันธ์กันด้วยพื้นฐานความรัก ความผูกพัน ความเข้าใจจะส่งผลต่อสมาชิกโดยตรงถึงพัฒนาการสู่ความสำเร็จ มีทักษะชีวิต ตลอดจนภูมิคุ้มกันจะพาไปสู่เป้าหมายชีวิตที่ตั้งไว้ก้าวผ่านปัญหาอุปสรรคน้อยใหญ่ทั้งปวง โดยเฉพาะปัญหาเสาเสตติง อันเป็นวิกฤติระดับชาติของประเทศเรา จากพื้นฐานดังกล่าว ถ้าเรามีการวางแผนทำโรงเรียนให้เหมือนบ้าน สมาชิกในครอบครัวคือนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ มีครูที่ปรึกษาเปรียบเสมือนพ่อแม่ แล้วจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยสร้างระเบียบแนวปฏิบัติ วัฒนธรรม ครอบครัว ลงไปในวิถีชีวิต มีการวางแผนลงมือปฏิบัติกำกับติดตามปรับหรือพัฒนาแผนให้เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา และมีการประเมินอย่างเป็นระบบ นำข้อดีไปพัฒนา นำข้อด้อยไปปรับปรุง ก็จะทำให้สมาชิกมีพัฒนาการ และเข้าถึงความสุขในโรงเรียน นักเรียนมีระเบียบวินัย มีความมุ่งมั่น มีทักษะ ตลอดจนภูมิคุ้มกันในตัวอย่างเข้มแข็งยั่งยืน โรงเรียนจะเป็นบ้านหลังใหญ่ที่สมาชิกทุกคน มีความสุข เรียกได้ว่า “บ้านแสนสุข” ที่สุขได้ทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียน เพราะเมื่อนักเรียนมีความสุขนักเรียนก็สามารถจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย รักในการมาโรงเรียน รักในการทำกิจกรรม นักเรียนก็จะสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ เต็มศักยภาพ จึงได้เกิดแนวคิดในการสร้างนวัตกรรม “บ้านแสนสุข การสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาการตนเองไปสู่ความสำเร็จ” ขึ้นมา

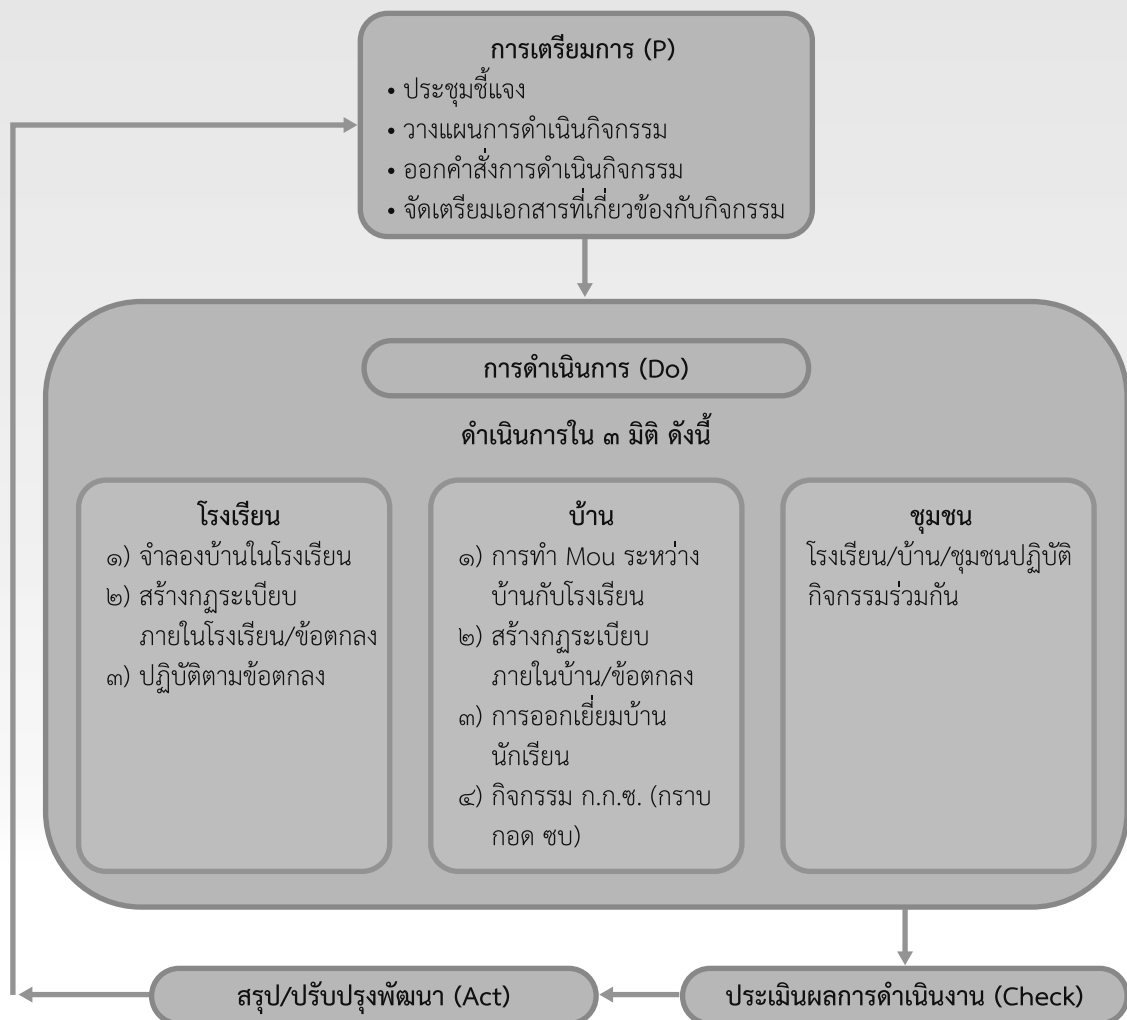
นวัตกรรม “บ้านแสนสุข การสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาการตนเองสู่ความสำเร็จ” ใช้วงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) มาเป็นแนวทางในการออกแบบ วงจร PDCA หรือ วงจรเดมมิ่ง เป็นเครื่องมือในการใช้ในการบริหารองค์การให้มีคุณภาพ เป็นแนวความคิดในการแก้ปัญหา (Problem Solving) และการพัฒนากระบวนการ (Process Improvement) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำเสนอโดย ดร. เดมมิ่ง และถือว่าเป็นแนวคิดพื้นฐานของวิธีการต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นองค์การทฤษฎีบริหารชนิดใดก็ตามแต่จะเอาระบบ PDCA เข้าไปควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอน สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

หลังจากการร่วมวางแผน และการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรม ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานแล้ว ได้ประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ เพื่อรับการสนับสนุนทั้งงบประมาณ และวิทยากร ซึ่งประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนตำบลลำภาฐาน สถานีตำรวจภูธรสะเตา สถานีตำรวจ อำเภอบัวเขต โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลำภาฐาน โรงพยาบาลบัวเขต วัดบ้านลำภาฐาน และกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

การดำเนินกิจกรรมตามนวัตกรรม “บ้านแสนสุข การสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาตนเอง สู่ความสำเร็จ” โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม

ของคุรุสภา ประจำปี ๒๕๖๐

การดำเนินกิจกรรมโรงเรียนจะจัดกิจกรรมในช่วงเปิดภาคเรียนที่ ๑ ของทุก ๆ ปีการศึกษา เป็นการปรับพื้นฐานการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ต้องเปลี่ยนแปลงตนเองในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียน ด้านสังคม นอกจากนี้บางกิจกรรมจะดำเนินการในรูปของการเข้าค่ายกิจกรรม บางกิจกรรมจะดำเนินการในช่วงการจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน บางกิจกรรมดำเนินการตลอดปีการศึกษา และบางกิจกรรมดำเนินการในช่วงสิ้นปีการศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ จะดำเนินการไปพร้อม ๆ กันทั้ง ๓ มิติ ดังนี้

มิติที่ ๑ โรงเรียน โรงเรียนจะจำลองบ้านหรือครอบครัว ให้มีจำนวนเท่ากับจำนวนห้องเรียนคือจำนวน ๑๐ ห้อง โดยให้ครูที่ปรึกษาเปรียบตั้งคุณพ่อและคุณแม่ และนักเรียนในแต่ละห้องคือลูกๆ เป็นสมาชิกของครอบครัว โดยแต่ละครอบครัวมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ภายในครอบครัว และให้แต่ละครอบครัวได้เข้าศึกษาฐานการเรียนรู้แต่ละฐาน โดยฐานต่างๆ ประกอบด้วย

ฐานที่ ๑ ฐานการเรียนรู้ระเบียบ เป็นการเรียนรู้ระเบียบของโรงเรียนมัธยมศรีสำเภาลูกว่าด้วยการปกครองนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๒ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๕๒) แนวปฏิบัติในการเป็นนักเรียนที่ดี

ฐานที่ ๒ ฐานอาชีพในฝัน เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ทราบเป้าหมายชีวิตของตนเอง ให้นักเรียนได้ทดสอบความถนัดทางวิชาชีพ และสามารถวางแผนการเรียนของตนเองได้ ฐานนี้จะมีการเชิญวิทยากรจากข้างนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เช่น ตำรวจ หมอ พยาบาล ประชาชนชาวบ้านและเชิญรุ่นพี่ที่จบไปแล้วและประสบความสำเร็จการประกอบอาชีพ มาให้ความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน

ฐานที่ ๓ ฐานบันเทิงใจ ฐานนี้นักเรียนจะได้ฝึกการร้องเพลง การร้องเพลงมาร์ชโรงเรียน การฝึกทำกิจกรรมหน้าเสาธง การฝึกร้องเพลงเก่ง และ ดี TO BE NUMBERONE พร้อมทั้งเต้นประกอบเพลง การฝึกร้องเพลงพอเพียงเยี่ยงพ่อ ซึ่งก่อนร้องและเต้น จะมีการอธิบายความหมายของเนื้อเพลง เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการร้องเพลง และมีความสุข

ฐานที่ ๔ ฐานความรู้ ซึ่งฐานนี้จะมีฐานย่อย ๆ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ คือ กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษาฯ ภาษาต่างประเทศ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพ และศิลปะ เป็นฐานที่สร้างทัศนคติเชิงบวกทางด้านการเรียน ให้นักเรียนมีความรักในวิชาต่างๆ ไม่เน้นเนื้อหาทางวิชาการมากนัก เน้นการเตรียมความพร้อม และการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเรียน

ฐานที่ ๕ ฐานเสริมทักษะชีวิต เป็นฐานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของสารเสพติดทุกชนิด การปฏิบัติตนให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด และการห่างไกลจากอบายมุข การให้ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถี เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการมีความรักในวัยเรียน การป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ซึ่งจะมีวิทยากรที่มีความรู้แต่ละด้านมาให้ความรู้กับนักเรียนโดยตรง

ฐานที่ ๖ ฐานพัฒนาจิต เป็นฐานที่ให้ความรู้และส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร และมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน และปฏิบัติตนตามหลักความดีพื้นฐานสากล ๕ ประการ

ฐานที่ ๗ ฐานเศรษฐกิจพอเพียง เป็นฐานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนมีความพอเพียง พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน การรู้จักการออม

มิติที่ ๒ บ้าน มีข้อตกลง (MOU) ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ในการดูแลนักเรียนในความปกครอง โดยข้อตกลง (MOU) จะต้องมีการลงนามทุกฝ่ายคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเอง มีการกำหนดให้มีหน้าที่ปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น การจัดตารางอ่านหนังสือ การจัดระเบียบบ้านใน ๕ ห้องชีวิต และครูที่ปรึกษาจะต้องออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละ ๒ ครั้ง โดยออกเยี่ยมบ้านในเดือนของแม่ (เดือนสิงหาคม) และเดือนของพ่อ (เดือนธันวาคม) การเยี่ยมบ้านแต่ละครั้งจะให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม ก.ก.ช. (กราบ กอด ชบ)

การกราบ คือ การให้นักเรียนได้แสดงออกต่อพ่อแม่ นักเรียนกล้าที่จะกราบพ่อแม่ และนักเรียนได้ขอขมาพ่อแม่โดยการยกขันธ ๕ ขันธ ๘ เป็นการให้นักเรียนได้สำนึกผิดในสิ่งที่เคยปฏิบัติไม่ดีต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่ว่าจะด้วยกาย วาจา หรือใจ เป็นการชะล้างสิ่งไม่ดีก่อนที่จะรับสิ่งดี ๆ เข้ามา

การกอด คือ การแสดงความรักความอบอุ่นที่ให้คุณค่าทางจิตใจ ภาษากายมีค่ามากกว่าคำพูด เป็นสิ่งที่นักเรียนและพ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถสัมผัสได้ถึงข้างในจิตใจ เป็นความรู้สึกที่ปลอบปลืม

การชบ คือ การให้นักเรียนได้ผ่อนคลายความรู้สึกที่เหนื่อยล้า ความรู้สึกที่ท้อแท้ เป็นการสร้างพลังที่ดีให้กับตนเองและพ่อแม่

ซึ่งนักเรียนบางคนไม่เคยได้ทำสิ่งเหล่านี้ในขณะที่อยู่ที่บ้าน กิจกรรม ก.ก.ช. จึงถือว่าเป็นการให้นักเรียนได้แสดงออก และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นจุดเริ่มต้นที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก และกล้าทำสิ่งดี ๆ ภายในครอบครัว

มิติที่ ๓ ชุมชน มีข้อกำหนดในการร่วมมือ ร่วมพัฒนาชุมชน เช่น

การทำ MOU ร้านค้าสะดวกยิ้ม ซึ่งเป็นร้านค้าที่จะไม่ขายเหล้า ขายบุหรี่ ให้กับนักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

ครัวเรือนสีขาว มีกิจกรรมกับชุมชน เช่น กิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรม การรณรงค์การลดละเลิก อบายมุข การยับยั้งนักดื่มหน้าใหม่

การจัดแสดงผลผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนร่วมกับชุมชน ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้เปิดโลกทัศน์ทางอาชีพ มองเห็นแนวทางในการสร้างอาชีพให้กับตนเองในอนาคต มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่เป็นความต้องการของตลาดได้

ผลึกภาพ หนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม

ผลที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม มีเป้าหมายในชีวิต สามารถค้นหาความถนัดของตนเอง และมีแนวทางในการเลือกอาชีพในอนาคตได้ นักเรียนเป็นคนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และมีความเป็นผู้นำ นักเรียนมีความสุขและมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ กิจกรรม โดยเป็นคนดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง มีครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียนทุกคน ได้ดำเนินกิจกรรมในลักษณะของชมรม TO BE NUMBER ONE ซึ่งจุดมุ่งหมายของชมรม ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนเป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด ซึ่งมุ่งให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ค้นหาตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นหนึ่งในด้านที่ตัวเองถนัด ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านดนตรี ด้านนาฏศิลป์ ด้านศิลปะ ด้านอาชีพ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

ผลที่เกิดขึ้นกับครู ครูได้สร้างสรรค์แนวความคิดใหม่ๆ ในการพัฒนาผู้เรียน และการจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการใฝ่เรียนรู้ เพื่อนำความรู้มาพัฒนางานในหน้าที่ของตนเองและพัฒนาผู้เรียน ครูสามารถทำงานเป็นทีม มีความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร ได้สร้างองค์กรให้มีความสุข เป็นองค์กรให้การเรียนรู้ และองค์กรที่มีความรัก ความสามัคคี และสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้

ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ความสำเร็จของการใช้นวัตกรรม “บ้านแสนสุข การสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ”

๑) คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ในการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๗

๒) คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ในการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๗

๓) โรงเรียนได้รับรางวัล ชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศ ประจำปี ๒๕๕๕ สามารถรักษามาตรฐานพร้อมเป็นต้นแบบชมรม TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ต้นแบบระดับทองปีที่ ๑

๔) โรงเรียนได้รับรางวัล ชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศ ประจำปี ๒๕๕๙ สามารถรักษามาตรฐานพร้อมเป็นต้นแบบชมรม TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ต้นแบบระดับเงินปีที่ ๓

๕) ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ “องค์การที่ดำเนินการดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วันงดดื่มสุราแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘” จากพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

๗) โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ “เพศวิถีศึกษา” “การตั้งครรภในวัยรุ่น”

ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน ความสำเร็จของการใช้นวัตกรรม “บ้านแสนสุข การสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ”

๑) ชุมชนได้รับรางวัล ตำบลสำเภาลูนเป็นชุมชนแหล่งการเรียนรู้ การรณรงค์งดเหล้าครบพรรษา ชุมชนคนสู้เหล้า (จากสำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ)

๒) ชุมชนได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ ๒ ในการเสนอผลงาน ลด ละ เลิกการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ จากผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

บันทึกถึงดวงดาว 89

กระท่อมดาริกา
น้องดาวที่รัก

บางครั้งห้องเรียนดูเหมือนโลกใบเล็กๆ ในสายตาของครูบางคน ยิ่งสอนนานเท่าไร โลกก็เก่าไปตามวันเวลาที่ผันผ่าน จึงอาจมีบางวันที่ครูก้าวเข้าไปในห้องเรียนเพราะคำว่า “หน้าที่” แต่หลงลืมหรือปล่อยโพลตึงหัวใจไว้นอกห้อง เพราะหงุดหงิด ชัดใจจากสถานการณ์ในห้อง นักเรียนหน้าเดิมๆ พฤติกรรมเดิมๆ คนที่ตั้งใจเรียนก็จะตั้งใจเหมือนเดิม ที่สร้างปัญหาก็มักจะสร้างปัญหาเช่นเดิม พุดง่าย ๆ คือ **“ครูขาดแรงจูงใจในการสอน”** แต่หากคิดต่อไปอีกนิด ครูเข้าไปอยู่เพียง 1 - 2 ชั่วโมง แต่นักเรียนต้องอยู่ในห้องนั้นแทบทุกวันที่มาโรงเรียน แนนอนบางวันหรือบางชั่วโมง เขาอาจเกิดความเบื่อหน่าย หงุดหงิด ไม่กระตือรือร้น ไม่ใส่ใจการเรียนคือ **“ขาดแรงจูงใจในการเรียน”** ได้เหมือนกัน หากเป็นเช่นนี้พอจะคาดเดาได้ว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั่วโมงนั้นจะเป็นเช่นไร พี่จึงคิดว่าครูไม่ควรจะใช้ห้องเรียนเป็นฐานปฏิบัติการถาวรที่จะให้ทั้งความรู้ ทักษะ - ฝีมือ หรือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเท่านั้น นอกห้องเรียนก็น่าสนใจไม่น้อยเช่นกัน เพราะพี่เห็นว่า **“บรรยากาศที่ดีทั้งในและนอกห้องเรียนย่อมสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี”** ตามมาด้วย

หากครูมีเวลาสักเล็กน้อย มองรอบๆ บริเวณโรงเรียน ก็อาจพบว่ามีมุมใดมุมหนึ่งเหมาะสมที่จะดำเนินกิจกรรมหรือเป็นฐานปฏิบัติการสอนได้ เช่น ใต้ถุนอาคาร ใต้ร่มไม้ สนาม ถนน หรือสวนหย่อม เป็นต้น เพียงแต่ต้อง “สะอาด - สว่าง - สงบ - สะดวกปลอดภัย และไม่รบกวนผู้อื่นมากนัก” ที่เชื่อว่าบรรยากาศเช่นนี้จะช่วย “แบ่งเบาภาระทางจิตใจของครู” ได้เป็นอย่างดี

มิใช่เฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่มักจะหนีไม่พ้นห้องเรียนเท่านั้น หลายกิจกรรมนอกห้องเรียนที่นักเรียนปฏิบัติเป็นประจำ หากครูเข้าไปจัดระบบให้ลงตัวก็จะช่วยแบ่งเบาภาระงานหรือช่วยให้งานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ที่เชื่อว่าทุกโรงเรียนมีสถานักเรียนช่วยกิจการงานของโรงเรียน โดยเฉพาะเรื่องการดูแลความสะอาดนอกเหนือจากครูและนักการภารโรงที่รับผิดชอบโดยตรงแล้ว (ซึ่งบางโรงเรียนก็อาจจะไม่มีกิจกรรมลักษณะนี้)

มีเรื่องหนึ่งที่เพิ่งเกิดมานานแต่ก็ไม่เคยเฉลียวใจคิดไปปรับแก้ คือ ทุกเช้า กรรมการนักเรียนส่วนหนึ่งจะทำหน้าที่ตรวจความสะอาดห้องและบริเวณที่นักเรียนแต่ละห้องรับผิดชอบ เมื่อเข้าแถวเคารพธงชาติเสร็จ ตัวแทนกรรมการนักเรียนก็จะประกาศชื่อห้องเรียนและบริเวณที่รับผิดชอบทุกเช้า และจะมีห้องหรือบริเวณที่ไม่สะอาดทุกวันเช่นกัน จนวันหนึ่งพี่ปรึกษากับครูหลายๆ คน ในประเด็นนี้ จึงเห็นว่า “**ควรบันทึกและทำสถิติ**” แจ้งให้นักเรียนทราบที่หน้าแถวและปิดประกาศบนป้ายประกาศของโรงเรียนทุกเดือน สามเดือนแรกที่ยืนยันและทำสถิติปรากฏว่ามีจำนวนห้องที่บกพร่องและ “ถูกปรับพฤติกรรม” เพราะห้องเรียนหรือบริเวณที่รับผิดชอบไม่สะอาดมีจำนวนน้อยลง” อย่างเห็นได้ชัด

• แบบตรวจความสะอาดห้องเรียนและบริเวณที่นักเรียนได้รับมอบหมาย
ผู้ตรวจ : คณะกรรมการสภานักเรียน โรงเรียน..... ประจำปีการศึกษา.....

วัน - เดือน - ปี	1. ห้องที่ไม่สะอาดฯ	การแก้ไข	2. บริเวณที่ไม่สะอาดฯ	การแก้ไข	หมายเหตุ
1.	ลงชื่อผู้ตรวจ		ลงชื่อครูที่ปรึกษา		
2.					

เมื่อบริเวณโรงเรียนหรือห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น สวยงาม พี่ก็คิดว่า น่าจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมต่างๆ จนสำเร็จตามวัตถุประสงค์

หากน้องดาว “มีอาการเบื่อหรือหงุดหงิด” ดังที่พี่เขียนมาข้างต้น ก็ลองหามุมสงบๆ เงียบๆ ท่ามกลางแมกไม้สายธารหรือฟังเสียงคลื่นกระซิบหาทราย เติมพลังให้กับตัวเองพร้อมๆ กับช่วยลดหรือระงับความสับสนวุ่นวายภายใน เพื่อตั้งหลักที่มั่นคง เข้มแข็งให้กับงานในหน้าที่และงานที่น่าทำต่อไป และผลสุดท้ายผู้ที่ได้รับประโยชน์สูงสุดก็คือนักเรียนและโรงเรียนของเรานั่นเอง...น้องดาวว่าจริงไหม ?

อยู่กับโลกใบเก่าเฝ้าแต่โกรธ
เฟ่งโทษรอบทิศพิชิตเฉียวฉุน
สะพัดพ่นควันฆ่าไร่การุณ
คุกรุ่นอารมณ์ถมด้วยไฟ
ด้วยไฟร้อนลามผู้ใดยอมได้รู้
ทั้งตากุสับพิสผ่านสะก้านไผ
สิ้นสะเทือนเลื่อนลั่นบันห้วงใจ
รู้ดับได้วิเศษสุด... “มनुษย”

รักและคิดถึง
พี่ติน

การบริหารจัดการแบบมืออาชีพ (Professional Management)

การบริหารจัดการแบบมืออาชีพ เป็นการดำเนินการที่ผู้บริหารต้องใช้ความสามารถและประสบการณ์ที่สูง รู้จริงในเรื่องที่ปฏิบัติ โดยประยุกต์ทฤษฎีหรือแนวทางต่างๆ อย่างผสมกลมกลืนกันแล้วนำไปสู่การปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือนโยบายขององค์กรด้วยเหตุผลและสร้างการเป็นที่ยอมรับ

การบริหารจัดการแบบมืออาชีพจะมุ่งสู่ความเป็นเลิศด้วยการวางแผนความคิดในการบริหารจัดการภายในองค์กรเพื่อสร้างความเชื่อมโยงถ่ายทอดข่าวสารให้บุคลากรในระดับต่างๆ มองภาพองค์กรไปในทิศทางเดียวกันอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามความต้องการขององค์กร การมีศักยภาพขององค์กรสิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากร และเครื่องมือในการทำงานรวมทั้งการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากรในองค์กร เป็นสิ่งที่ผู้บริหารจัดการต้องดำเนินการ

ผู้บริหารจัดการจะสามารถดำเนินการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ จะต้องเป็นผู้บริหารที่มีความรอบรู้ มีความสามารถ มีประสบการณ์ มีความชำนาญและมีประสิทธิภาพ และสามารถบริหารงานให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี และสนับสนุนอย่างจริงจังของผู้ร่วมงานและมีผลงานเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

การบริหารจัดการแบบมืออาชีพของผู้บริหารมืออาชีพนั้น จะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ให้การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสามารถในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้ง และมีเทคนิคในการบริหารจัดการแนวใหม่

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ควรเป็นผู้บริหารที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาบริหารจัดการ และดำเนินการจัดการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพมีความมุ่งมั่นในการที่จะจัดการศึกษา ที่สมบูรณ์แบบ โดยให้เกิดผลทุกมิติกับผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีกระบวนการเรียนรู้ การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

Administrative Office (2010) Management : Strategies for the 21st Century, Retrieved January15,2018, from www.2.austin.cc.tx.us/ronicook/officerring/2001objectives.htm.
 Hindle, Tim. (2015) Guide to Management Ideas, London : The Economist Book.

หมาในล้งหญ้า

(1)

นี่ก็เป็นอีกวัน....

ฝนตกพรำๆ ตลอดวัน ลมพัดกระหนาบหนาวทั่วร่างกายจนบางครั้งสั่นเทา น้อยเลยต้องขดตัวอยู่แต่ในบ้าน ฝนตกบ้างหยุดบ้างเป็นเช่นนี้มาแรมเดือน ข้าวกล้าในนาดำเริ่มแตกกอเขียวสวยงามเต็มผืนทุ่งสุดลูกหูลูกตา สลับแนวต้นตาลโตนดयीนเรียงรายทั่วชายนา ในฤดูฝนอย่างนี้ความจริงน่าจะเป็นช่วงอุดมสมบูรณ์ของพืชตระกูลหญ้าแต่ทว่าด้วยความขยันขันแข็งของชาวนา หญ้าชนิดต่างๆ ที่เคยขึ้นเต็มถูกกำจัดแทบเกือบหมดเพื่อพืชหลักต้นข้าวได้เจริญเติบโต เหลือไว้เพียงสองข้างร่องทางเดินของคันนาเล็กๆ พอให้เห็น กับบริเวณ “หมอน” ซึ่งเป็นเส้นทางที่กันไว้ใช้ร่วมกันเป็นแนวยาวขนาดความกว้างสองวาโดยประมาณ

แอกและคันไถผูกแขวนไว้บนลอมข้าวหลังฤดูไถหว่านเสร็จ วัฏฏ์วัฏไถในคอกที่บนเนินสูงข้างบ้านก็แทบไม่ได้ออกจากคอกเท่าไรนัก เนื่องจากฝนตกตลอดวันและทุกพื้นที่

มีแต่ข้าวแทบไม่มีที่ผูกวัฏให้กินหญ้าอีกต่อไป การตัดหญ้าให้วัวจึงเป็นงานสำคัญของช่วงต้นฤดูฝน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะ เป็นหญ้าริมคันนา เมื่อถึงช่วงน้ำท่วมกองฟางสามกองขนาดใหญ่เตรียมไว้ตั้งแต่หลังฤดูเก็บเกี่ยว ทนอยู่หรือให้วัวกินแทนหญ้า เพราะไม่มีพื้นที่ไถที่น้ำไม่ท่วม หญ้ากลายเป็นของหายากในช่วงพริบตา แม้จะพอมีบ้างแต่มีกลิ่นสาบน้ำซึ่งวัวไม่ชอบกิน

คอกวัวสร้างขึ้นบนโคกสูงข้างบ้านหลังคาคลุมกันฝนด้วยใบลานและกันขัดด้วยทางไถนดไว้อย่างมั่นคงคอกวัวถูกแบ่งไว้สองส่วน ส่วนแรกเป็นที่อยู่ของวัวอีกส่วนไว้เป็นทางเดินขนานไปกับยกเป็นแครงสูงตลอดแนวยาวเป็นที่จัดวางสิ่งของต่างๆ และภายในคอกหลังไม้ทำด้วยไม้กระดานหยาบๆ วางไว้ใส่หญ้าให้วัวกิน

วัวในคอกมีสี่ตัวมีเจ้าดำ ขาว และแม่วัวกับลูกวัว อายุปีกว่าอีกหนึ่งตัว เจ้าขาวเป็นวัวตัวเด่นประจำบ้าน เป็นวัวในคอกที่ใช้ไถนาเพราะความเป็นวัวในคอกมีความสำคัญ ที่จะต้องพาวัววนนอกคอกและรับรู้ เข้าใจคำสั่งไถนา เจ้าขาว ถูกตอนมาหลายปีตั้งแต่ช่วงยังอยู่ในวัยหนุ่มมีอายุมากที่สุด

บายแก่ๆ ฝนเริ่มขาดเม็ด น้อยสลัดความงัวเงีย จากการนอนฟังเสียงฝนริบลงจากบ้านหุบเขี้ยวที่เห็นใบไผ่บ้าน ยกหย่องแห้ง (ที่ใส่หญ้าคล้ายๆ สาแหวก) หาบเดินลุยน้ำ ออกจากบ้าน น้ำยังไม่ท่วมสูงมากนักประมาณเข่า ซึ่งในแต่ละปีหากน้ำท่วมสูงหากไม่มีเรือต้องเดินลอยคอ บ้านยกสูง มีได้สูงสูงกว่า 2 เมตร เชื่อว่าปลอดภัยจากน้ำแน่นอน แม้จะท่วมสูงก็ตาม

นุ้ยตั้งตรงไปยังบริเวณคันทนาหมายตาเอาไว้เมื่อวานนี้ หญ้าริมคันทนาเขียวสูง เขาลงมือตัดทันที ทีละกำๆ ค่อย จัดวางในหย่องแห้ง ในไม่ช้าหญ้าถูกอัดแน่นเต็มเขายกหาบปั้ง กลับบ้านตรงดิ่งไปยังคอกวัวถึงหญ้าใส่ไว้ในลังทั้งสอง เพราะเขามีงานอีกอย่างหนึ่งหลังจากเสร็จงาน เย็นๆ เขาต้อง

ทงเบ็ด ช่วงหน้าน้ำอย่างนี้ไล่เดือนหายากเพราะดินถูก น้ำท่วมหมดเหลือที่โคกคอกวัว เขาค่อยๆ จวกคู้ยบริเวณข้างๆ คอกวัวสอดสายหาพื้นที่มีรอยดินพูนตะปุ่มตะป่ำรอยมูล ไล่เดือน จวกพลิกดินตึงไล่เดือนออกมาใส่ในกะลาที่มีซี่เถ่า รอกันอยู่

การทงเบ็ดในฤดูน้ำท่วมไม่ต้องเดินไกล เพียงมีเบ็ด และเหยื่อก็ทงได้ในบริเวณรอบบ้าน รอบๆ บ้านจะเป็นคูน้ำ ล้อมรอบ และมีสระเล็กอยู่ข้างบ้านไว้เป็นที่เก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ซึ่งเป็นเรื่องปกติของพื้นที่รอบทะเลสาบในหน้าแล้ง มักจะขาดน้ำจืดไว้ใช้ในครอบครัว จึงนิยมขุดสระน้ำลึกพอสมควรเก็บกักน้ำไว้เป็นน้ำใช้อาบ ล้าง รดต้นไม้ และมีตุ่มไว้รับน้ำฝนใช้ดื่ม และใช้ในครัวเรือน

ทงเบ็ดเสร็จ... นุ้ยกลับขึ้นบ้านกินข้าวมื้อเย็น นอนฟังเสียงของน้ำ หากมีเสียงดังขึ้นก็รู้ได้ว่าปลาติดเบ็ด หรือไม่ก็รอดาวลูกไก่ขึ้นเหนือยอดต้นลานหน้าบ้านจึงได้เวลา ไปดูเบ็ดเก็บปลาหรือเกี่ยวเหยื่อใหม่อีกครั้ง

(2)

สะพานไม้กระดานแผ่นเดียวยาวไม่เกิน 30 เมตร พร้อมราวจับไม้ไผ่ทอดยาวจากนอกชานไปจนถึงคอกวัว เสร็จลงเพียงไม่กี่วัน น้ำก็ท่วมเต็มพื้นที่ สูงขึ้นเรื่อยๆ จนแทบท่วมนอกชาน ไม้ สุนัข อพยพจากเล้าไก่ได้ถุนบ้านขึ้นไปอยู่บนโคกของคอกวัวกลางดึกของคืนวันหนึ่ง

ขณะที่ทุกคนกำลังนอนหลับสบายอยู่ท่ามกลางความหนาวและฝนตกโปรยปรายไม่ขาดสาย สุนัข ไก่ ร้องดังลั่นตื่นตกใจกลัวได้ขึ้นไปทั่วปลูกทุกคนในบ้านตื่นขึ้นมา ตะเกียงถูกจุดขึ้น พร้อมกับไฟฉายสอดส่องไปทั่วบริเวณบ้าน เห็นน้ำเขยิบขึ้นสูงเรื่อยๆ จนท่วมเล้าไก่และสุนัขหนีน้ำขึ้นร้องครางอยู่บนไผ่บ้าน

ตลอดระยะเวลาสองสัปดาห์นี้ไม่มีที่ทางลดลง ชาวจากวิทยุว่า ฝนตกหนักอีกฟากของทะเลสาบฝั่งตะวันตก มวลน้ำป่าสีขุ่นข้นป่าไหลลงแอ่งสทบน้ำฝนที่เต็มท้องทุ่งก่อนหน้านั้นแล้ว ฟางข้าว เป็นอาหารหลักของวัว สลัดหญ้าบ้างเป็นครั้งคราว นุ้ยพยายามพายเรือจอดไว้ที่แนวถนนลูกรังและตัดหญ้าริมถนน

วัวหนุ่ม เจ้าดำเป็นวัวตัวที่ค่อนข้างเลือกจะกิน เพียงสองสัปดาห์เปลี่ยนจากวัวหนุ่มท้องกลมเต่งตึงด้วยมัดกล่ำมเนื้อขนดำขลับเป็นมันวาว ค่อยๆ ชูบลองเผยซี่โครงให้เห็น นำมาสู่ความแปลกใจให้กับพ่อของนุ้ย และนุ้ยซึ่งมีหน้าที่คอยดูแลวัวอย่างใกล้ชิด

หัวรุ่งนุ้ยเห็นพ่อพายเรือออกไปข้างๆ บ้านใต้ต้นขี้เหล็ก พ่อยื่นขึ้นหักกิ่งที่มีใบไม่อ่อนหรือแก่เกินไปพาดขึ้นนอกชานแล้วปลิดใบขี้เหล็กกองรวมไว้

“นุ้ยไปหาขวดน้ำปลาเปล่าๆ ให้พ่อสักขวด” พ่อสั่งนุ้ย “ล้างให้สะอาดด้วย” สำทับขึ้นอีกครั้ง

“ครับ” นุ้ยขานรับพร้อมวิ่งเข้าในครัวค้นหาขวดน้ำปลาที่ไม่ใช้แล้วล้างเสร็จยื่นให้พ่อ

“พ่อทำอะไร” นุ้ยถามขึ้นด้วยความสงสัย

“ทำยาให้วัว เจ้าดำมันผอมผิตรีรูปผิดร่างน่าจะเป็นพยาธิ หรือเบื่ออาหาร ลองให้กินน้ำคั้นใบขี้เหล็กน่าจะช่วยให้

นุ้ยนั่งดูพ่อตำใบขี้เหล็กผสมเกลือเม็ดจนละเอียด แล้วตักใส่กะละมังผสมน้ำฝนคั้นเอาแต่น้ำเทใส่ขวดเสร็จแล้วเดินไปยังคอกวัว ลุงเจ้าดำออกจากคอกผูกกับเสาไม้ปลายจมูกเข้ดขึ้นพร้อมกับเทน้ำใบขี้เหล็กซึ่งน่าจะเรียกกรอกยาให้เจ้าดำกินจนหมดขวด สักพักก็นำเจ้าดำกลับเข้าคอกเหมือนเดิม

อีกสัปดาห์ฟ้าฝนเริ่มจางหายแดดจัดลมพัดเย็น ละล่อง น้ำลดลงเรื่อยๆ จนใกล้จะแห้ง ชาวในนากำลังโตเต็มทีเริ่มแตกรวงข้าวสีน่านมชูช่อ อีกไม่กี่ข้างแรมข้าวในนากจะเหลืองอร่ามเต็มท้องทุ่ง

เจ้าดำหัวหนุ่มยังไม่มีทีท่าจะดีขึ้น ท่ามกลาง ความทุกข์ยากบนเส้นทางธรรมชาติ นำมาสู่ความกังวลใจ ของครอบครัว ด้วยหากเจ้าดำเป็นอะไรไปฤดูไถหว่าน ชาติวัวคู่ใจของเจ้าขาว จะใช้แม่วัวคงลำบาก

ค่ำลงวันนั้น...

พ่อชวบนุ่นตัดสินใจลากเสื่อผืนหมอนใบมานอน นอกชานใกล้ๆ กับประตูไม้ไกลจากคอกวัวมากนักร่องสามคืน ที่ผ่านมามากได้ยินเสียงวัวเพียดพัดจนผิดสังเกตเหมือนวัว แสดงอาการแปลกๆ สักอย่างส่งเสียงเตือนบอกให้รู้

ตึกตึกเสียงเพียดพัดดังขึ้นจากคอกวัวอีกครั้ง พ่อปลุกนุ่นลุกขึ้นถือไฟฉายเปิดประตูแผ่วเบาที่สุดรีบเดิน บนสะพานทอดไปยังคอกวัว ไฟฉายส่องตัดตรงไปยังคอก แวดตาสีเขียวเข้มคู่นั่งโผล่พรวดกระโจนขึ้นจากหลังหญ้า เข้ามาพร้อมกับกระดิกหางกุกักจอลอเคล้า

“ไอ้หมูน” พ่อเรียกแล้วถอนหายใจเฮือกใหญ่ “มิน่า เจ้าดำจึงผอมลงเรื่อยๆ” พ่อพึมพำพร้อมกับส่ายหัวเดินขึ้นบ้าน เข้านอนปล่อยให้นุ่นสงสัยแต่ไม่กล้าถามล้มตัวลงนอน

รุ่งเช้าพ่อพานุ่นพายเรือช่วยกันตัดไม้แนวรั้วบ้าน ขนาดท่อนแขนได้จำนวนหนึ่งพายดึงตรงมายังคอกวัว พ่อบอกกับนุ่นว่า “ที่เจ้าดำผอมลงทุกวันเพราะไอ้หมูน สุนัขตัวโปรดของบ้านเรา มันนอนอยู่ในหลังหญ้าแทบทุกวันทุกคืน โดยที่ไม่ทันสังเกต ทำให้เจ้าดำไม่ได้กินหญ้า กินฟาง ผอมลงเรื่อยๆ เราต้องทำคอกแยกอีกคอก ชั่งไอ้หมูนเอาไว้ ให้มันอยู่จนกระทั่งน้ำแห้งจึงปล่อยเป็นอิสระ ถ้าขึ้นปล่อยไป อย่างนี้ เจ้าดำแย่แน่ๆ”

นุ่นพยักหน้าเข้าใจคำที่พ่อพูดหลังจากสงสัยมา ตลอดคืน

ที่มาของชาติไทย

(ตอนที่ 1)

ดินแดนที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบัน เดิมมีอาณาจักรต่างๆ เกิดขึ้นมาก่อนอาณาจักรสุโขทัย และได้เสื่อมอำนาจไป เช่น ทวารวดี โยนก เชียงแสน ศรีภูมิชัย ละโว้ หรือ ลพบุรี นอกจากนี้ก็มีกลุ่มชนเล็กๆ เกิดขึ้นตามเมืองต่างๆ ในบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยา ดินแดนเหล่านี้เคยถูกอาณาจักรขอมซึ่งมีความยิ่งใหญ่ในยุคนั้น เข้ามาครอบครองเป็นครั้งคราว จนกระทั่งกลุ่มคนไทยสามารถรวมกำลังกันขับไล่อำนาจขอมออกไป และสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยของกลุ่มคนไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1792

ดินแดนไทยก่อนการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

ดินแดนที่เป็นประเทศไทยปัจจุบัน มีผู้คนอยู่อาศัยมานานนับหมื่นๆ ปี ดังที่ปรากฏหลักฐานสำคัญ คือ โครงกระดูกมนุษย์ และข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ ที่พบในที่ฝังศพ ผู้คนดังกล่าวได้สร้างสมความเจริญและพัฒนาต่อเนื่องจากยุคหิน สูยุคโลหะ อยู่รวมกันเป็นชุมชน และติดต่อกับโลกภายนอก ที่สำคัญคือ อินเดีย จีน ครั้นถึงพุทธศตวรรษที่ 11 ก็เริ่มมีการก่อตั้งเป็นแคว้นเป็นอาณาจักรขึ้น มีกษัตริย์เป็นผู้ปกครองนับถือศาสนาพราหมณ์ พระพุทธศาสนาผสมผสานกับความเชื่อดั้งเดิม ในเรื่องการนับถือผี วิญญาณ ธรรมชาติ อาณาจักรแรกๆ ที่เกิดขึ้นในบริเวณภาคกลางที่อุดมสมบูรณ์ คือ ทวารวดี ความเจริญรุ่งเรืองของทวารวดี โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาได้แผ่ออกไปทั่วทุกภาคของผืนแผ่นดินไทย อาณาจักรต่างๆ ในระยะเริ่มแรกที่ตั้งอยู่บนแหลมทองต่างได้รับอิทธิพลทางอารยธรรมจากทวารวดี

ผู้คนที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทยดั้งเดิมเป็นคนไทยหรือไม่ยังมีความเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องนี้ นักโบราณคดีและนักประวัติศาสตร์บางคนมีความเชื่อว่า คนไทยอยู่อาศัยบนผืนแผ่นดินไทยตั้งแต่เริ่มแรก แต่บางคนเชื่อว่าคนไทยอพยพเคลื่อนย้ายสู่ผืนแผ่นดินไทยในภายหลัง ความเห็นที่มีหลักฐานและน่าเชื่อถือมากที่สุด คือ คนไทยเคลื่อนย้ายลงมาจากทางตอนใต้ของจีน เพราะปัจจุบันยังมีคนไทย (หรือคนไท – คือ คนไทยดั้งเดิม) ตั้งถิ่นฐานในอาณาบริเวณแผ่จากทางเหนือของเวียดนาม ทางใต้ของจีน ทางเหนือของพม่า จนถึงอัสสัมของอินเดีย และถ้าพิจารณาจากการเคลื่อนย้ายของคนไทย จะเห็นว่าการเคลื่อนย้ายและตั้งเมืองหลวงจากเหนือลงใต้ คือ กรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงเทพมหานคร

การเคลื่อนย้ายของบรรพบุรุษไทย เป็นการหาดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การสร้างบ้านแปลงเมือง คือ เหมาะสมทั้งการตั้งถิ่นฐาน การทำมาหากิน นี่คือมรดกสำคัญที่บรรพบุรุษไทยได้ให้แก่เรา

การเคลื่อนย้ายของบรรพบุรุษไทยไม่ใช่เรื่องที่ทำได้ง่ายหรือไม่มีอุปสรรค ดังที่กล่าวมาแล้วว่า ดินแดนที่ประเทศไทยปัจจุบันมีผู้คนตั้งถิ่นฐาน มีอาณาจักรของตนมาเป็นเวลานานแล้ว และในบางเวลายังมีอาณาจักรอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงแผ่ขยายอำนาจเข้ามาด้วย ที่สำคัญ คือ *อาณาจักรขอม* ซึ่งมีศูนย์กลางอำนาจอยู่ที่เมืองพระนคร (นครวัด) ซึ่งตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเสียมราฐ ในราชอาณาจักรกัมพูชาปัจจุบัน ดังนั้นบรรพบุรุษไทยในระยะแรกๆ ที่เคลื่อนย้ายลงมาก็ต้องยอมอยู่ภายใต้การปกครองของเจ้าของถิ่นเดิม หรือ ย่อมอยู่ภายใต้อำนาจของขอม เมื่อขอมแผ่ขยายอำนาจเข้ามา แต่เราก็พบว่าบรรพบุรุษไทยเหล่านั้นคิดถึงอิสระเสรีของตนอยู่ตลอดเวลา เมื่อใดที่มีโอกาสบรรพบุรุษไทยก็จะรวมกำลังขับไล่ผู้ปกครองต่างชาติออกไป แล้วปกครองตนเอง ความรักอิสระเสรีเป็นคุณลักษณะประจำชาติของคนไทยตราบจนถึงปัจจุบัน

ตำนานเก่าแก่ของไทยเรื่องหนึ่ง คือ ตำนานสิงหนดิฏุมาร หรือที่คนไทยเรียกกันแต่เดิมว่า ตำนานสิงหนวัติกุมาร ได้สะท้อนคำกล่าวข้างต้น คือ เมื่อบรรพบุรุษไทยได้เคลื่อนย้ายลงมาสู่บริเวณภาคเหนือของไทยในจังหวัดเชียงรายปัจจุบัน เพื่อสร้างบ้านแปลงเมือง ต่อมา สิงหนดิฏุมาร ได้รวบรวมผู้คนตั้งเป็นอาณาจักรขึ้น มีชื่อว่า นาคพันธุสิงหนดิณคร หรือเรียกกันว่า โยนกเชียงแสน ต่อมามอญขยายอำนาจขึ้นไป จนกษัตริย์ของนาคพันธุสิงหนดิณคร ต้องยอมอยู่ใต้อาณาจักรมอญ จนกระทั่ง พรหมกุมาร หรือต่อมาคือ พระเจ้าพรหม ได้รวบรวมกำลังขับไล่อาณาจักรมอญออกไปได้ ต่อมาเชื้อสายของพระเจ้าพรหม ได้พาผู้คนเคลื่อนย้ายลงมาทางใต้เพื่อสร้างเมืองใหม่คือ นครชัยปราการ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเชียงรายปัจจุบัน ตำนานดังกล่าว บอกล่าความ เป็นมาของกลุ่มชนเชื้อชาติไทย ค่อยๆ รวมตัวกันตั้งเป็นบ้านเมือง ก่อนการถือกำเนิดเป็นอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งศูนย์กลางอำนาจของคนไทย : กรุงสุโขทัย

ในกลางพุทธศตวรรษที่ 18 ขอมได้แผ่อำนาจเข้ามาถึงดินแดนที่เป็นประเทศไทยปัจจุบันอีกครั้งหนึ่ง เพราะมีกษัตริย์ที่เข้มแข็งและมีความสามารถ คือ พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (พ.ศ. 1725 – 1761) ทำให้ขอมมีอำนาจเหนืออาณาจักรต่างๆ และคนไทยก็ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของขอมด้วย แต่คนไทยก็พยายามที่จะมีอิสรภาพอยู่เสมอ ซึ่งกษัตริย์ขอมก็ทราบดี จึงใช้วิธีการผูกมัดน้ำใจของผู้ปกครองไทย โดยยกพระราชธิดา คือ พระนางสิขรมาหาเทวี ให้อภิเษกกับพ่อขุนผาเมือง พระราชโอรสองค์ใหญ่ของพ่อขุนศรีนาวนำถม ผู้นำชนชาติไทยแถบลุ่มน้ำยม และน่าน พร้อมทั้งพระราชทานพระขรรค์ชัยศรีและตำแหน่งอันเป็นเกียรติคือ “กรมเด็จพระอินทราธิบดีนทรพดินทราทิตย์” ให้พ่อขุนผาเมืองอีกด้วย แต่ผู้นำของไทยก็ไม่ได้หลงชื่นชมสิ่งที่กษัตริย์ขอมมอบให้กลับรวบรวมกำลังขับไล่อำนาจของขอมออกไปได้สำเร็จและตั้งอาณาจักรสุโขทัยขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1792

ผู้ที่วางแผนขับไล่ขอมออกจากดินแดนที่เป็นประเทศไทยปัจจุบัน คือ พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองภาค กับ พ่อขุนบางกลางหาว ซึ่งมีพระมเหสีชื่อ นางเสือง ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นพระพี่นางของพ่อขุนผาเมือง พ่อขุนทั้งสองร่วมกันตีเมืองที่อยู่ในอำนาจขอมได้ คือ เมืองศรีสัชนาลัย ซึ่งเป็นเมืองสำคัญคู่กับเมืองสุโขทัยและเมืองบางขลัง เมื่อได้เมืองศรีสัชนาลัยแล้ว พ่อขุนบางกลางหาวก็เข้ารักษาไว้เตรียมการป้องกันต่อสู้กับขอม ส่วนพ่อขุนผาเมืองเสด็จกลับไปเมืองภาค ฝ่ายขอมสบาดโขลญลำพงซึ่งขอมส่งมาปกครองไทยอยู่ที่เมืองสุโขทัยได้ยกทัพขึ้นไปตีเมืองศรีสัชนาลัยคืนแต่ไม่สำเร็จ พ่อขุนบางกลางหาวตั้งมั่นรักษาเมืองไว้ได้และวางแผนลวงขอมสบาดโขลญลำพง โดยเชิญพ่อขุนผาเมืองมาที่เมืองศรีสัชนาลัย พ่อขุนทั้งสองได้ประทับช้างทรงเชือกเดียวกันตรวจพลกองทัพที่เมืองศรีสัชนาลัย เพื่อให้เป็นที่ปรากฏว่าพ่อขุนทั้งสองร่วมมือกันอยู่ที่เมืองศรีสัชนาลัยเมื่อข่าวนี้แพร่ไปถึงขอมสบาดโขลญลำพง ขอมสบาดโขลญลงพงหลงอุบายจึงระดมกำลังจากเมืองสุโขทัยยกออกไปตีศรีสัชนาลัย พ่อขุนผาเมืองซึ่งกลับไปเมืองภาคแล้วเงิบๆ จึงเข้าตีเมืองสุโขทัยได้อย่างง่ายดาย และยังนำทัพไปช่วยพ่อขุนบางกลางหาวตีขนาบทัพขอมสบาดโขลญลำพงแตกพ่ายไป

เรื่องนี้นับว่าเป็นการเริ่มต้นที่สำคัญมากของประวัติศาสตร์ไทยในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา เพราะเป็นชัยชนะอันยิ่งใหญ่ของกลุ่มคนไทยที่ร่วมมือร่วมใจกันขับไล่ขอมออกไปได้สำเร็จ พร้อมกับประกาศตัวเป็นเอกราชและมีอิสรภาพของตนเอง

เมื่อไทยขับไล่ขอมออกไปได้แล้ว พ่อขุนทั้งสองได้แลกเปลี่ยนเวนคืนเมืองแก่กัน คือพ่อขุนผาเมืองยกเมืองสุโขทัยให้พ่อขุนบางกลางหาว ส่วนพ่อขุนบางกลางหาวก็ยกเมืองศรีสัชนาลัยให้พ่อขุนผาเมือง เป็นที่เข้าใจได้ว่าพ่อขุนผาเมืองนั้นมีอาวุโสว่าพ่อขุนบางกลางหาว จึงเป็นผู้อภิเษกให้พ่อขุนบางกลางหาวเป็นกษัตริย์ครองกรุงสุโขทัย พร้อมทั้งทรงยกตำแหน่ง**ศรีอินทราปดินทราทิตย์**ให้แก่พ่อขุนบางกลางหาว พ่อขุนบางกลางหาวจึงทรงขึ้นครอง

ราชสมบัติเป็นกษัตริย์พระองค์แรกแห่งกรุงสุโขทัย เมื่อ พ.ศ. 1792 ทรงพระนามว่า **พ่อขุนศรีอินทราทิตย์** ส่วนพ่อขุนผาเมืองได้เสด็จกลับไปครองเมืองรัตตามเดิม

กรุงสุโขทัยได้รับการสถาปนาเป็นอาณาจักรของคนไทย เมื่อ พ.ศ. 1792 มี**ราชวงศ์สุโขทัย**หรือ**ราชวงศ์พระร่วง**ปกครองสร้างความเจริญรุ่งเรืองต่อกันมาถึง 200 กว่าปี ความร่วมมือและความเสียสละของพ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมืองนับเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนไทยในเรื่องของความสามัคคีและความเสียสละเพื่อประโยชน์ของชาติ โดยไม่เห็นแก่อำนาจส่วนตัว เพื่อความเป็นเอกราชของชาติ และอิสรภาพของคนไทย ทำให้รอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของชาติอื่น ดังจะเห็นได้ในสมัยต่อๆ มา

(อ่านต่อฉบับหน้า)

เรื่องสั้น

สุวัฒน์ชัย ศรีบัว

ชีวิตความทุกข์ยากและ

การตายของพ่อใหญ่บุญมา

พ่อใหญ่บุญมาเดินมาตามทางแดงโดยมีหมาอีดำวิ่งตามหลังมาอยู่ไม่ห่างนัก อีดำเป็นหมาของแกที่เอามาจากชาวบ้านแล้วนำมาเลี้ยงดูจนเติบโตใหญ่ อีดำมันก็เป็นหมาที่ซื่อสัตย์ รักเจ้าของมากและมีกตัญญูตามแกไปทุกหนทุกแห่ง เป็นหมาเฝ้ากระท่อม อีดำทำหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยมเลยทีเดียว พ่อเดินมาถึงกระท่อมพ่อเฒ่ากรุดนั่งลงบนแคร่ใต้ต้นมะม่วงใหญ่ด้วยความเมื่อยล้า เพราะเดินมาไกลกว่าจะถึงกระท่อมของพ่อเฒ่าท้ายหมู่บ้าน วันนี้พ่อเฒ่ากลับจากไปทำบุญที่วัดมา โดยเฉพาะวันนี้วันพระพ่อเฒ่าจะไปทำบุญที่วัดเป็นประจำทุกครั้งตลอด พ่อเฒ่าไปเพื่อจุดประสงค์ทำบุญอุทิศให้ยายพระเมียงคู่ทุกข์คู่ยากของพ่อเฒ่าที่ตายจากไปด้วยอุบัติเหตุทางรถยนต์เมื่อหลายปีก่อน เหตุการณ์ครั้งนั้นพ่อเฒ่ายังจำได้ไม่เคยลืมเลื่อนไปจากความทรงจำ ไอน้อยหลานชายได้ชวนมอเตอร์ไซค์ท้ายยายพระเมียงรักของพ่อเฒ่าเพื่อไปขายของที่ตลาดอันเป็นกิจวัตรประจำอยู่แล้ว ขณะที่ยายพระจะขับรถข้ามถนนเพื่อข้ามไปอีกฟากฝั่งที่อยู่ใกล้ตลาด พลันรถสิบล้อวิ่งมาด้วยความเร็วสูง พุ่งชนร่างยายพระกับไอน้อยอย่างรุนแรง แรงปะทะนั้นทำให้ยายพระเมียงคู่ทุกข์คู่ยากของพ่อเฒ่าตายคาที่ ในที่เกิดเหตุทันที ส่วนไอน้อยยังมีลมหายใจอยู่ถูกลำเสียงส่งโรงพยาบาล อาการเข้าขั้นโคม่าเป็นตายเท่ากัน แต่ปาฏิหาริย์ยังมีอยู่หลานชายของพ่อเฒ่ารอดพ้นจากเงื้อมมือมัจจุราช รอดตายอย่างหวุดหวิดกว่าสิ่งที่มาพร้อมกับการรอดชีวิตนั้น คือ ไอน้อยเป็นอัมพาตไปทั้งตัวและสมองได้รับการกระทบกระเทือนต้องผ่าตัดสมอง โดยสมองบางส่วนถูกทำลายทำให้การสั่งการของสมองมีปัญหาชีวิตของไอน้อยจึงต้องนอนอยู่บนฟูกดินเห็นไม่ได้ร่างกายฝ้ายพอมนอนอยู่แต่บนฟูกเก้าอี้พินนี้มานับนาน

ภาพโศกนาฏกรรมเหล่านั้นยังตามหลอกหลอนพ่อใหญ่บุญมาจนถึงทุกวันนี้ หลังจากจัดงานศพของยายพระเสร็จสิ้นผ่านไปด้วยความโศกเศร้า ชีวิตของพ่อเฒ่าก็เหมือนกับไฟที่ถูกตัดดับมันซ็อกและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพ่อเฒ่าก็ยังคงเหงาหงอยไปอีกนาน ด้วยยังรับไม่ได้กับเหตุการณ์อันสะเทือนใจแบบปัจจุบันทันด่วนนั้นไม่ได้ จนเวลาล่วงเลยผ่านวันผ่านเดือนผ่านปีความเศร้านั้นก็ยังฝังตรึงยากที่จะลบเลือนลงไปได้ง่ายๆ

ไอน้อยเป็นลูกชายของลูกสาวของพ่อใหญ่บุญมาที่ตอนนั้นมันไปมีครอบครัวใหม่ตั้งรกรากชีวิตของมันไปนานแล้วหลังจากที่เลิกรากับผัวเก่าของมันเมื่อหลายปีก่อนโดยทั้งสองมีโชคดั่งดวงใจ คือ ไอน้อยและทั้งสองไม่เคยกลับมาเหลียวแลพ่อเฒ่าและลูกชายอีกเลยตลอดหลายปีที่ผ่านมา ไอน้อย พ่อเฒ่ากับยายพระเลี้ยงดูมาด้วยความรัก จนไอน้อยเติบโตและเรียกพ่อเฒ่าว่าพ่อ ส่วนยายพระก็เรียกว่าแม่ ตอนเด็กไอน้อยก็เป็นเด็กดีมันตั้งใจเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อเฒ่าอย่างจริงจัง มันไม่เกเร หลังจากเลิกโรงเรียนมันก็กลับมาช่วยยายพระหาของไปขายที่ตลาดทุกวัน

ด้วยชีวิตที่แสนลำบากทั้งสามชีวิตอยู่ด้วยกันมาเอื้ออาศัยซึ่งกันและกันเวลาเหน็ดเหนื่อยจากการงาน ทำมาหากินกลับมาเหนื่อยๆ ก็ได้ใช้น้ำน้อยนี้แหละคอยตักน้ำมาให้หาผ้าเย็นมาให้เช็ดเม็ดเหงื่อที่ไหล หยาดราดรดใบหน้าให้ผ่อนคลายไปได้มากเลยทีเดียว เวลาพ่อเฒ่าหรือยายพรไม่สบายใช้น้ำน้อยก็จะเป็นนอน เฝื่อนไข้อยู่เช็ดเนื้อเช็ดตัวที่ตัวร้อนแฉะๆ ให้ผ่อนคลายจากอาการไข้ ทั้งสองตายายจึงรักใช้น้ำน้อยหลานรัก อย่างเต็มดวงใจ

โลกใบนี้ช่างลิขิตชีวิตชะตากรรมของคนให้ประสบแต่ชะตากรรมอันน่าเศร้าเสียหนักหนา ด้วย ปัจจุบันมันเปลี่ยนไปแบบที่พ่อเฒ่ารับมือแทบไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงของนาฏกรรมชีวิตของคนๆ หนึ่ง ลงไปแบบหน้ามือเป็นหลังมือ ปัจจุบันขณะที่พ่อเฒ่าต้องเป็นหัวหน้าครอบครัวคอยหาเงินค่าอยู่ค่ากินรับจ้าง ชาวบ้านเพื่อที่จะได้มีเงินมาซื้อกินใช้จ่ายในครอบครัวสองชีวิตที่เหลืออันแล้งแค่นี้ แต่ในเมื่อชีวิต โดนลิขิตขีดเขียนไว้ให้เป็นแบบนี้ พ่อเฒ่าก็ต้องจำยอมรับความเป็นจริงในชีวิตนี้ให้ได้

ชีวิตของพ่อใหญ่บุญมาด้วยวัยในตอนนั้นหกลีบเจ็ดเข้าไปแล้ว ร่างกายก็เสื่อมถอยเรี่ยวแรงหนีห่างไปเรื่อยๆ แต่ยังคงทำงานทุกเมื่อเชื่อกัน ส่วนมากจะเป็นงานรับจ้างทั่วไปแล้วแต่ชาวบ้านจะว่าจ้าง แรงงานแก่ชราอย่างพ่อเฒ่าก็ไม่เกี่ยงทั้งงานดายหญ้าในสวนของชาวบ้าน เกี่ยวข้าว ดำนา ปลูกอ้อย ปลูกมันสำปะหลัง ฯลฯ พ่อเฒ่าทำหมด ความขยันเท่านั้นที่จะทำให้พ่อเฒ่ามีชีวิตที่ดีขึ้นแม้เงินที่หามาได้ พ่อเฒ่าจะค่อยกินค่อยใช้ค่อยคิดการใช้จ่าย ส่วนมากก็จะเป็นค่ากินและค่ายาและพาหลานไป โรงพยาบาลส่วนมากก็เป็นในส่วนนี้ แต่แค่นี้ก็หนักหนาไม่ใช่ไม่น้อยกับคนแก่อย่างพ่อเฒ่าที่ต้องดิ้นรน ทำทุกอย่างเพื่อให้ชีวิตที่ยังเหลือทั้งสองชีวิตดำเนินต่อไป...

ถ้าวันไหนไม่มีงานรับจ้างชาวบ้านพ่อเฒ่าก็จะอยู่บ้านปะชุนแหสวง หาไม้ไผ่มาจักสานกระติบข้าว สานกระบุงตะกร้า สานข้อง สานหวด แล้วนำไปขายที่ตลาด งานจักสานพวกนี้ทำให้พ่อเฒ่าพอหาเงินได้ พอควร เพราะพ่อเฒ่าก็ขายไม่แพงมากเหมาะที่ชาวบ้านจับจ่ายซื้อหาได้ ชาวบ้านที่ทราบว่าเป็นพ่อเฒ่าจักสาน บางคนก็มาจากต่างจังหวัดก็แวะเวียนมาซื้อหากับพ่อเฒ่าถึงกระท่อมก็มีไม่น้อย

นอกจากงานจักสานแล้ว วันว่างพ่อเฒ่าก็มักจะหาเดินเข้าไปหาคลองกิ่งก่า ตัดจักจั่นในราวไพร เก็บอีลอกอีลาย กระเจียว ผักติ้ว ผักเม็ก หวายป่า ข้าป่า เก็บทุกอย่างที่ขายได้นำมามัดขายที่ตลาด กลางหมู่บ้าน หรือบางวันก็เดินเข้าท้องทุ่งหาขูดปู หาคั่วหอย หาขูดกบตามท้องทุ่ง พ่อเฒ่าก็แพ็คใส่ถุง นำไปขายถูกละยี่สิบบาท เรียกได้ว่าพ่อเฒ่าทำทุกอย่างเท่าที่คนแก่อย่างพ่อเฒ่าจะทำได้ พ่อเฒ่าไม่เคยนึกอายน ในอาชีพของพ่อเฒ่า พ่อเฒ่าถือคิดว่าด้านได้อายอด แม้ชีวิตของพ่อเฒ่าจะต่างจากเพื่อนฝูงวัยเดียวกัน ที่มีครอบครัวมีลูกหลานส่งเงินมาให้เลี้ยงดูพ่อแม่ที่พ่อเฒ่าชราอยู่อย่างสุขสบายไม่เดือดร้อนในวัยไม้ใกล้ฝั่ง เช่นพ่อเฒ่า บางครั้งพ่อเฒ่าก็รู้สึกให้น้อยเนื้อต่ำใจอันปอนๆ ของแกอยู่หรือจะทำอย่างไรได้ในเมื่อชีวิตของแกมันถูกวางไว้แบบนี้ อยู่กับการดิ้นรนหาอยู่หากินจนกระทั่งชีวิตมาลวงมาถึงไม้ใกล้ฝั่งแล้วยังคงดิ้นรนลำบากอยู่ พ่อเฒ่าได้แต่น้อมรับกับความเป็นจริงโดยดูชะตากรรม ไม่นึกโทษลูกหรือที่ไม่มาดูแลดูดี พ่อเลย ด้วยพ่อเฒ่าเข้าใจว่าลูกคงลำบากจึงไม่มาดูแลพ่อเลย คิดได้อย่างนี้ก็ทำให้พ่อเฒ่าสบายใจ ลงได้มาก

หลังจากสลัดความคิดอันฟุ้งซ่านออกจากหัว พ่อใหญ่บุญมาจึงเดินไปที่เล่าไก่เปิดประตูทันที ไก่หลายตัวเดินกรูกันออกมาส่งเสียงกุกๆ เจียวจ้าวอยู่เต็มลานหน้าเล่า พ่อเฒ่าเดินไปตักข้าวเปลือกจาก กระสอบใส่ขันเดินออกมาโปรยหว่านข้าวเปลือกไปทั่วลานไก่หลายตัวที่พ่อเฒ่าเลี้ยงไว้ก็ต่างจิกกิน ข้าวเปลือกที่พ่อเฒ่าหว่านทันที พ่อเฒ่ากลับมานั่งมองพวกมันอยู่ที่นอนไม่มองภาพเหล่านี้อย่างเพลิดเพลิด บางครั้งไก่อันธพาลบางตัวก็ไล่จิกไก่ตัวอื่นเป็นพัลวัน ไก่ตัวอื่นแตกตื่นร้องเสียงหลงวิ่งหนีกระเจิง แต่หลัง เหตุการณ์ผ่านไปสภาวะก่อนหน้านั้นก็กลับมาเหมือนเดิม พ่อเฒ่านั่งมองไก่จิกกินข้าวเปลือกครู่ใหญ่ แยกจึงเดินไปที่แคร่ที่ยังมีงานที่ค้างไว้คือการสานตะกร้าค้างไว้อยู่ พ่อเฒ่าจึงเดินไปทูลดั่งที่แคร่แล้วสาน ตะกร้าใบนั้นต่อทันที...

พ่อเฒ่านั่งสานตะกร้าจนดวงอาทิตย์เลื่อนดวงมาตรงศีรษะพร้อมกับท้องร้องจ๊อกเรียกร้องออกมา แยกจึงเดินขึ้นบนกระท่อม แยกเลื่อนถาดกับข้าวที่วางอยู่ข้างฝากระท่อมมานั่งทานอาหารกลางวัน วันนี้ก็อาหารเดิมๆ ที่เหลือจากเมื่อเช้าคือป่นปลาทุซ่างมีผักกาดและผักสะเดาใบเหี่ยวๆ วางอยู่ข้างๆ พ่อเฒ่า บั่นข้าวเหนียวจ้าม้วนสะเดาเป็นคำส่งเข้าปากเคี้ยวตุ้ยๆ จนแก้มป่องพ่อเฒ่านั่งทานข้าวอยู่เงียบๆ คนเดียว พอทานอิ่มแล้วแยกก็เลื่อนเข้าไปขีดผนังกระท่อมตีมน้ำกินจนอิ่ม แล้วลุกเดินไปตักข้าวต้มที่เหลืออยู่ในหม้อ พ่อเฒ่าตักข้าวต้มใส่ถ้วยเดินมาทูลดั่งข้างๆ หลานชายที่นอนนิ่งเฉยที่มีเพียงลมหายใจกระพือขึ้นลงบนอก เท่านั้นที่ให้อู่ว่างหายใจอยู่ พ่อเฒ่ามองหลานที่ผ่ายผอม โหนกหน้ามีกระดูกโปน แขนขาเล็กลีบที่นอนแหมะ อยู่บนฟูกเก่าคร่ำครึที่ส่งกลิ่นอับของเหยี่ยวลอยปะทะผ้านะประสาทยู่ฉนวนๆ พ่อเฒ่านั่งมองหลาน พลังรู้สึกสงสารหลานยิ่งนักที่ชีวิตของไอน้อยตกมาอยู่ในความทุกข์ทรมานเช่นนี้ แทนที่จะสนุกสนาน เหมือนเด็กทั่วๆ ไป ตามวันวัยของเขา แต่โชคชะตากลับเล่นตลกร้าย ต้องให้มานอนแหมะอยู่บนฟูกผืนนี้ ได้แต่นอนอยู่ในกระท่อมหลังซอมซออันแสนอึดอัดนี้ จะทำอย่างไรได้ในเมื่อชีวิตของคนเราบางคน ไม่มีทางเลือกมากมายนัก ด้วยไม่มีรถเข็นเหมือนคนมีเงินอื่นๆ แต่รถเข็นพ่อเฒ่าหมายในใจว่าจะหาซื้อ มาให้ได้ จะได้เข็นพาหลานไปเดินสูดอากาศอันบริสุทธิ์ภายนอก นี่ก็หลายปีแล้วที่พ่อเฒ่าหมายใจไว้แต่ เงินทองช่างหายากเหลือเกินเงินทองที่หามาได้ก็หมดไปกับค่าอยู่ค่ากินค่ายุคค่ายา แต่พ่อเฒ่าก็หวังว่า สักวันจะมีเงินซื้อและหามาให้หลานจงได้ในสักวัน

พ่อเฒ่าบรรจงป้อนข้าวต้มจากฝีมือของพ่อเฒ่าใส่ไข่ใส่ผักปรุงให้หอมเป็นอาหารอ่อนๆ ที่คนป่วย จะได้ทานง่ายไม่ลำบาก พ่อเฒ่าบรรจงป้อนด้วยความระมัดระวังเพื่อจะได้ไม่ต้องเปรอะเลอะเสื้อผ้า ผ้าห่ม และฟูก แยกป้อนข้าวต้มไอน้อยหลานชายด้วยความระวัง ไอน้อยขยับปากหยับๆ กินสักกระยะพออิ่มแล้ว พ่อเฒ่าเอื้อมหยิบแก้วตักน้ำในกระติกประมาณครั้งแก้วหยิบหลุดตุตมาใส่ในแก้วแล้วจับหลอดให้หลานรัก ดูดกินน้ำ

“อิมละบ” พ่อเฒ่าถามหลาน ไอน้อยพยักหน้า พอหลานพยักหน้าพ่อเฒ่าจึงหยิบแก้วน้ำวางข้าง กระติก พ่อเฒ่านั่งมองหลานด้วยความสงสาร แยกบอกกับตัวเองว่าจะดูแลหลานให้ดีที่สุดเท่าที่พ่อเฒ่าจะ ทำได้ให้ดีที่สุด จับปล้นแก๊งก็ขึ้นได้แก๊งพุดกับไอน้อยว่าวันนี้พ่อเฒ่ามีภารกิจที่จะต้องทำเพื่อเลี้ยงดูชีวิต

“ตอนนี้ตาสิไปทอดแหที่ลำห้วยเด้อ...อยู่บ้านดีๆ เด้อ” พ่อเฒ่าบอกหลาน

ไอ้หน่อยหลานชายมองหน้าพ่อเฒ่าแล้วพยักหน้าเชิงรับรู้แล้วแกจึงเอื้อมมือลูบหัวหลานสองสามครั้ง แล้วลุกเดินไปที่บ้านที่อยู่ใกล้กันบอกนางเบื่องเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้ที่สุดให้มาช่วยมาสอดส่องดูหลานให้ด้วย นางเบื่องก็รับปากว่าจะช่วยดูให้

วันนี้พ่อใหญ่บุญมามีอาการร้อนรุ่มอยู่เหมือนจะเป็นไข้แต่ภารกิจชีวิตวันนี้พ่อเฒ่าต้องไปเพราะถ้าได้ปลามาเยาะพ่อเฒ่าจะได้นำมาเป็นกับข้าวเย็นนี้และนำไปขายที่ตลาดบ้าง พ่อใหญ่บุญมาแต่งตัวเสร็จเดินไปปลดแหกที่มัดไว้กับชื่อน้ำกระท่อมขึ้นพาดบำหีบข้างและไม่มีลืมหมวกสานคู่มือใบละติบบาทที่ซื้อจากตลาดที่มีรอยขาดและสีซีดจางสวมแล้วเดินตัดทุ่งเดินไปยังลำห้วยยางของหมู่บ้าน....

แดดเจ็กร้อนในตอนบ่ายร้อนจนแทบหัว พ่อใหญ่บุญมาเดินฝ่าพยับแดดไปตามท้องทุ่งเพื่อไปยังลำห้วยยางเป้าหมายวันนี้ (ห้วยยางเป็นชื่อที่เรียกขานกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันครั้งอดีตบริเวณนี้มีต้นยางนาขึ้นเยอะในบริเวณนี้จึงมีชื่อว่า “ห้วยยาง” ตั้งแต่นั้นมา) วัวสีโครงโผล่เป็นซี่ฝ้ายผอมหลายตัวเดินเลาะเล็มหญ้าอยู่ตามคันนาขึ้นเคียวหญ้าหยาบๆ อย่างเชื่องช้าเหนื่อยหน่ายท่ามกลางแสงแดดร้อนแรงของยามบ่าย ต้นมะกอกใบโกธันขึ้นทำแดดอยู่ไม่ไกล ดอกตะแบกชูช่อสีแดงสดมองแล้วงามตาอยู่ไม่ห่างกัน พอเดินมาใกล้ต้นมะม่วงที่มีไฉ้ผ่นคนหนุ่มไต่บ้านเดียวกันนั่งดูยาขึ้นปล่อยควนลอยฟุ้งอย่างสบายอารมณ์อยู่ใต้ต้นมะม่วงใหญ่ข้างเถียงนาพอมันเห็นแกมามันร้องถาม

“อ้าว พ่อใหญ่สิไปไฉละ”

“โธ้ย ว่าสิไปทอดแหในห้วยนี้จักหน้อยเพื่อหามาได้ปลามาเฮ็ดกิน” พ่อเฒ่าบอกสายตาดูห้วยมองไปที่ลำห้วยที่อยู่ไม่ไกลนัก “สิมีอยู่บ่พ่อใหญ่ เห็นบักพงษ์มันเอาเครื่องซื้อตมาซื้อตหาปลาอยู่ห้วยนี้เป็นประจำ” บักผันบอก

พ่อใหญ่บุญมานึกถึงหน้าไฉ้พงษ์ที่บักผันบอกแล้วก็นึกออกทันที “มันมาซื้อตอยู่เป็นประจำที่ห้วยนี้” พ่อใหญ่บุญมาสวนถามขึ้นด้วยในใจคิดวันๆ และรู้สึกโมโหที่ลูกหลานได้ทำลายทรัพยากรธรรมชาติทำให้ปลาที่อาศัยอยู่ในลำห้วยชะงักการขยายพันธุ์และทำลายท้องน้ำอย่างมหันต์ ทั้งที่กฎหมายก็ห้ามใช้เครื่องซื้อตไฟฟ้ามาใช้ซื้ออยู่แล้ว

“แม่นๆ พ่อใหญ่มันเอาเครื่องซื้อตมาซื้อตอยู่เรื่อย ๆ นั้นละ ได้เทื่อละหลายโลอยู่ในแต่ละมื้อแต่กะบ่แน่ดอกพ่อใหญ่ปลามันกะอาจสิยังหลายอยู่นั้นละลองไปขว้างแหเบ็ง” บักผันไม่ลืมให้กำลังใจ “เออพ่อใหญ่สิไปลองเบ็งคือเก่านั้นละบ่แน่ดอกอาจสิหามา คือมึงเว้ากะได้เนาะ” พ่อใหญ่บุญมาหันไปพูดและยิ้มกับบักผันแล้วพูดต่อ “เออๆ พ่อใหญ่ไปก่อนเด้อ”

“ครับพ่อใหญ่ไซคหามาๆ เด้อ” บักผันอวยพร

พ่อใหญ่บุญมาเดินตัดทุ่งท่ามกลางแดดเจ็กร้อนนั้นต่อไป ร่างกายปะทะกับแดดทำให้พ่อเฒ่าเหมือนจะหน้ามืดอาการร้อนรุ่มๆ ก็สำแดงอาการแต่พ่อเฒ่าก็เดินไปจนถึงลำห้วยจนได้ลำห้วยที่ปกคลุมด้วยไม้ใหญ่ เช่น ต้นพอก ต้นฉำฉา ต้นมะเดื่อป่า และต้นไม้ที่ขึ้นเลาะเลียบบและไม้เถาต้นไม้ใหญ่แผ่ปกคลุมเป็นเงาทำให้ร่มเย็นต่างจากข้างนอกเมื่อถึงนี่ยังมีอากาศเย็นสบาย พ่อใหญ่บุญมาเดินไปตามข้างลำห้วยมองหาวังน้ำเพื่อหาปลาทันที พ่อเฒ่าเจอวังน้ำที่หมายแล้วแกจึงปลดกางเกงขายาว ถอดเสื้อเหลือแต่กางเกงในตัวเดียว แกกดขี่แหเตรียมพร้อมยื่นอุริมน้ำฝั่งไหนแหเหวี่ยง พอปลาฮุบอากาศพ่อเฒ่าก็ลงมือเหวี่ยงแหทันที แหแหรัศมีออกไปกว้างแล้วจมลงสู่ผืนน้ำด้านล่าง พ่อใหญ่บุญมาเดินไปลอยตัวดำน้ำลงไปจิกตีนแหกับปลาหลุดออกไป พ่อเฒ่าก็ลงใจดำลงไปพอกจิกตีนแหหมดแล้ว พ่อเฒ่าก็ผุดขึ้นมาหายใจแล้วกลับใจผุดลงไปงมหาปลาทันที น้ำในวังนี้ลึกราวอกของแก จึงทำให้พ่อเฒ่าต้องดำลงไปงมหา พ่อเฒ่าเที่ยวผุดทีละโผล่อยู่อย่างนั้นแล้วพ่อเฒ่าก็ได้สัญญาณการคืนชลุกๆ อยู่ได้แห พ่อเฒ่ายิ้มแล้วรีบมุดตัวดำน้ำวอดมือไปยังจุดหมายทันที พ่อเฒ่าวอดมือยื่นอุริมอยู่นั้นจนพ่อเฒ่าจับได้มันแล้วแกจึงโผล่ขึ้นมาพร้อมปลาช่อนตัวหนึ่ง ลำตัวเท่าแขนติดมือ แกเดินจับปลาช่อนขึ้นมาหย่อนใส่ในช่องที่อุริมน้ำโดยมัดกับเสาไม้ที่แกหามาปักลงไปดินข้างริมห้วย พ่อเฒ่าหย่อนลงได้ด้วยใบหน้าเปื้อนยิ้ม

“สงสัยลิหามาแล้วมือนี้” พ่อใหญ่บุญมากระหึ่มในใจเรจโรจน์ในตาเป็นประกาย

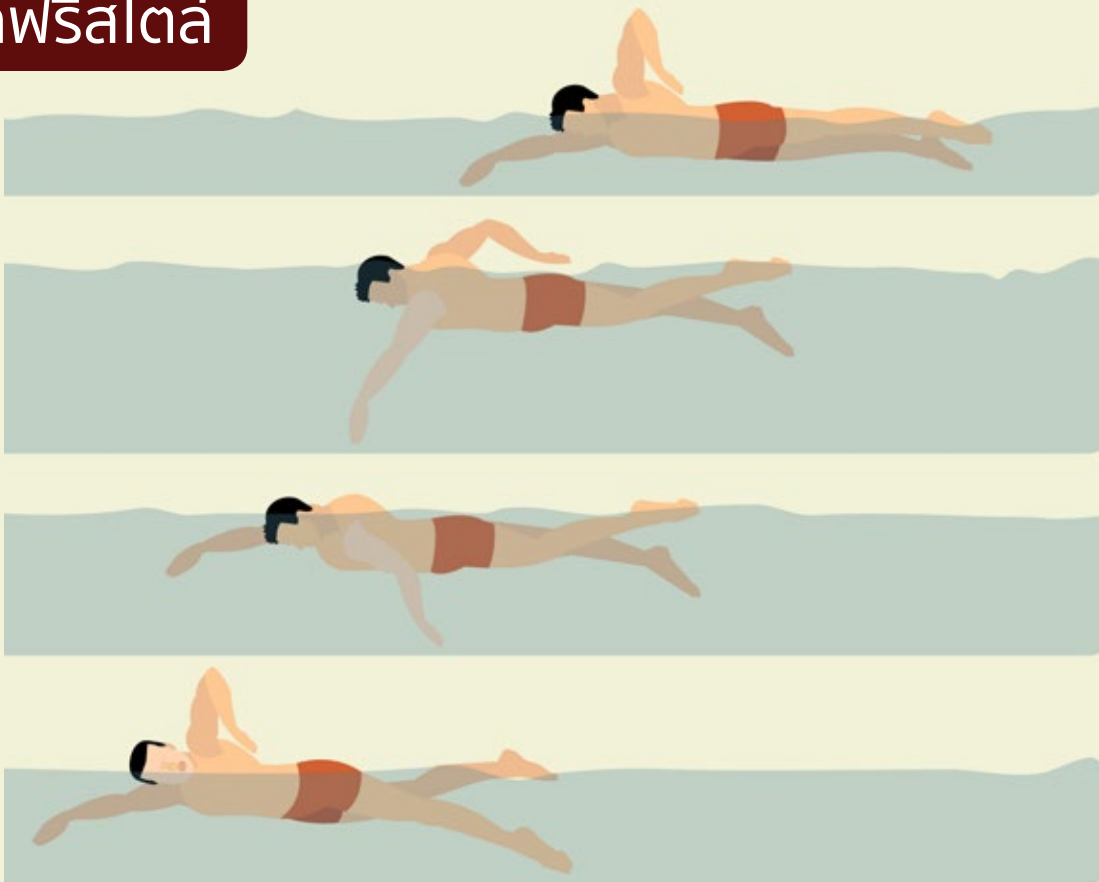
แล้วพ่อเฒ่าก็มุดลงไปงมหาจนทั่วแล้ว พ่อเฒ่าจึงรื้อแหแล้วนำมาแผ่เขย่าใบไม้กำนัไม้ที่ติดมากับแหออกให้หมดแล้วพ่อเฒ่าก็แหวนแหลงไปงมหาปลาอยู่เช่นนั้น ขณะนี้พ่อเฒ่ายื่นอุริมจ้องวังน้ำเบื้องหน้ามองหาเป้าหมายคือปลาขึ้นมาฮุบอากาศ สายลมโผยพัดมาต้นไม้ใหญ่โบกสะบัดพัดไปตามแรงลมโยกส่ายไปมาคล้ายเหมือนกับปีศาจออกร้ายรำ ขนคิงของพ่อใหญ่บุญมาลุกชูชัน ด้วยความเย็นที่ทั้งตัวเปียกปอน พ่อเฒ่าเย็นทั้งคางทั้งขาสะก๊ากๆ ด้วยความเหน็บหนาว ตอนนี้อากาศของพ่อเฒ่าร้อนรุ่มๆ มาเจอความเย็นเยือกของอากาศทำให้พ่อเฒ่ารู้สึกครั่นเนื้อครั่นตัว นั่น! ปลาฮุบอากาศอีกแล้ว รอยฮุบตีน้ำแผ่เป็นวงกว้าง คงจะเป็นปลาตัวใหญ่ไม่เบา พ่อใหญ่บุญมาเหวี่ยงแหลงไปเป้าหมายทันที พ่อเฒ่ารีบเดินลงไปมุดดำลงไปจิกตีนแหให้แน่นหนาเหมือนเดิมปลาหลุดหนีไปได้ พ่อเฒ่าดำผุดดำว่ายปิดปายไปตามแหเพื่องมหาเป้าหมายต่อไป ผิวกายปะทะน้ำจากลำห้วยที่เย็นเยียบ...พลันร่างกายของพ่อเฒ่าเป็นตะคริวกัดกินจนขยับร่างกายไหวติงไม่ได้เลย มันเกร็งไปหมดทั่วทั้งร่าง พ่อเฒ่าตะเกียกตะกายร่างเพื่อให้พ้นโผล่ขึ้นสู่วังน้ำ พ่อเฒ่าพยายามดิ้นรนขยับกายสุดแรงกายทว่าไร้ผล เหมือนมีมือของมัจจุราชชูดึงร่างของพ่อเฒ่าให้ดึงลงสู่ผืนน้ำเบื้องล่างทันที ร่างของแกจึงค่อยๆ ดำดึงลงสู่เบื้องล่างของผืนน้ำของลำห้วยสายนี้ทันที....

ท่าว่ายน้ำ 4 ท่าหลักๆ และเทคนิค

(ตอนที่ 1)

ท่าว่ายน้ำ มีทั้งหมด 4 ท่าหลักๆ นะครับ ซึ่งประกอบด้วย 1. ท่าฟรีสไตล์ 2. ท่ากรรเชียง 3. ท่าผีเสื้อ 4. ท่ากบ แต่ละท่าก็มีความยากง่ายแตกต่างกันไป แต่ที่แน่ๆ นะครับ การว่ายน้ำบ่อยๆ จะส่งผลให้คุณมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ซึ่งในฉบับนี้ขอแนะนำเสนอท่าฟรีสไตล์และท่ากรรเชียงก่อนนะครับ และอีก 2 ท่า คอยติดตามในฉบับหน้านะครับ

ท่าฟรีสไตล์

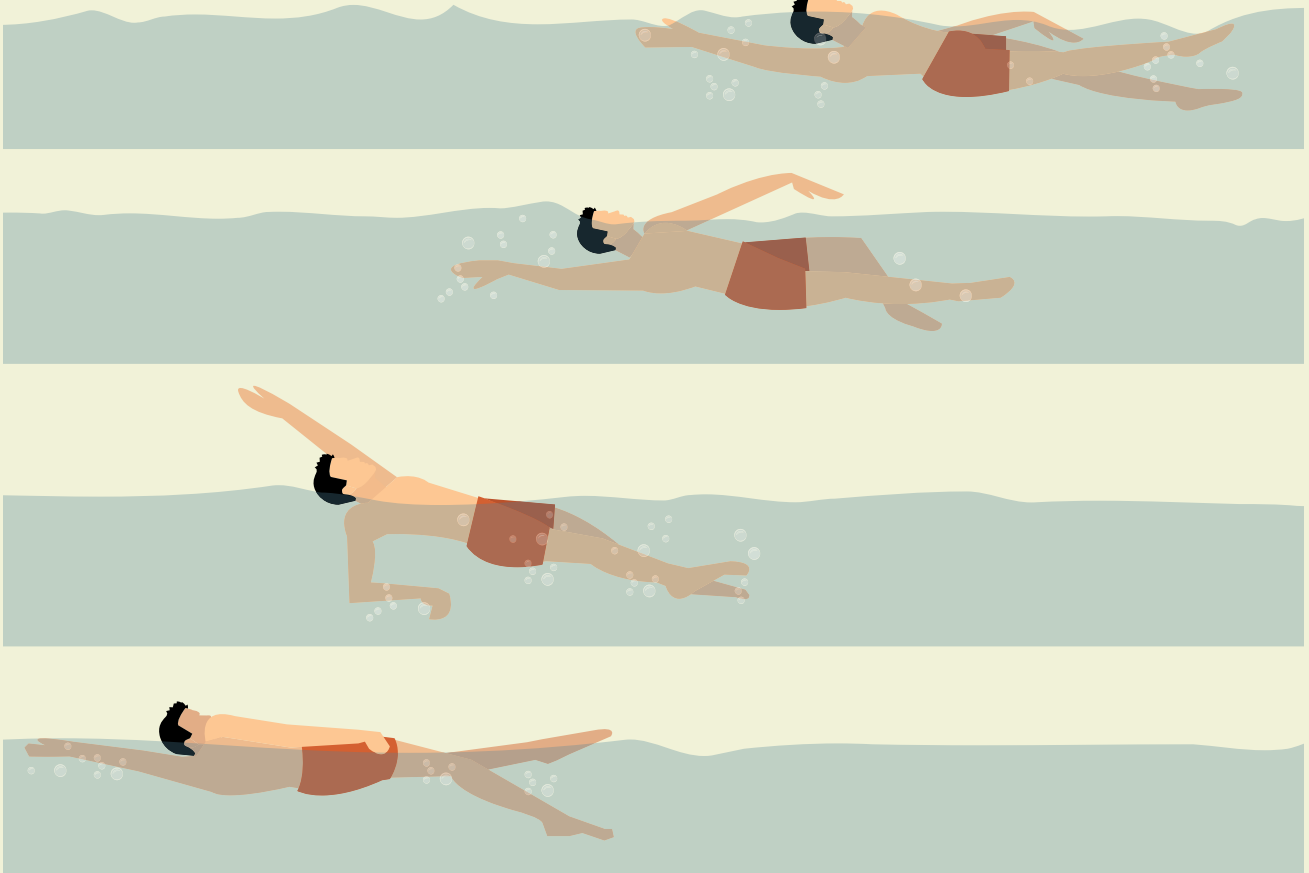
ท่านี้เป็นท่าที่ร่างกายมีความเพริ้วลู่ไถ่มากกว่าท่านี้เป็นท่าแรกของการเริ่มต้น

การใช้แขนท่าฟรีสไตล์ มีดังนี้

1. ในท่าฟรีสไตล์นั้น มีลักษณะการใช้แขนที่มีความต่อเนื่องกันมากที่สุด โดยการว่ายให้มีความเร็วและถูกต้องนั้นทำได้ดังนี้ เมื่อคุณยืดแขนไปด้านหน้าจนสุดแล้ว แขนของคุณต้องชิดกับหู
2. ต่อจากนั้นให้คุณกดมือลง พร้อมกับโก่งแขนโดยการยกข้อศอกโดยแรงที่จะส่งตัวคุณนั้นจะออกมาจากไหล่
3. ดันแขนท่อนล่างให้ผ่านไปใต้ลำตัว นิ้วทุกนิ้วเรียงชิดติดกัน
4. ดันน้ำจนกระทั่งแขนของคุณตึงพอดี สามารถตรวจสอบได้ โดยมือของคุณจะผ่านไปจนถึงต้นขา
5. ยกแขนขึ้น โดยยกข้อศอก แล้ววาดแขนมาด้านหน้า วางมือลงน้ำ กดศอกแล้วยืดแขนออกไป

ท่ากรรเชียง

วางแผนของคุณไปด้านหลังอย่างรวดเร็วและต้องวางให้ชิดกับหูของคุณด้วยการใช้
แขนท่ากรรเชียง การว่ายน้ำท่ากรรเชียง ต้องนอนหงายแล้วว่ายในลักษณะเคลื่อนที่
ไปด้านหลัง แต่การทำงานของแขนและมือจะคล้ายกับท่าฟรีสไตล์มาก

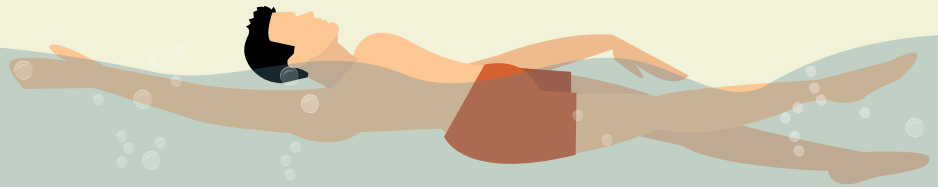
การใช้แขนท่ากรรเชียง มีดังนี้

1. เมื่อยืดแขนออกไปแล้ว แขนต้องชิดหู ไม่ใช่เอานูไปชิด ให้พาแขนมาชิดหู
2. ให้คุณกดแขนลงไปใต้น้ำ ที่สำคัญปล่อยไหล่ตามสบาย ถ้าคุณเกร็งไหล่ให้อยู่กับที่เอาไว้ จะกดแขนลงน้ำไม่ได้
3. งอข้อศอกและตั้งมือ พร้อมทั้งดันน้ำผ่านไปทางต้นขาของคุณอย่างรวดเร็ว
4. จังหวะสุดท้ายของการดันน้ำ ให้กดมือลงอย่างแรง จนแขนตั้ง
5. เมื่อคุณยกแขนขึ้นมาจากน้ำ คุณต้องไม่งอข้อศอก และวางแขนไปด้านหลังโดยไม่ฟาดน้ำ โดยการวางแขนนั้นให้คุณหันฝ่ามือเอานิ้วก้อยลงก่อน
6. เริ่มทำข้อ 1. กับแขนอีกข้าง

ข้อควรจำ

ข้อควรจำ

1. ในการวางแขนลงน้ำเพื่อจะดึงน้ำต่อไป ต้องให้นิ้วก้อยลงน้ำก่อนเสมอ
2. ไม่ต้องกังวลเรื่องที่น้ำจะเข้าหน้าคุณ เพราะว่าถ้าคุณว่ายน้ำถูกต้อง น้ำก็เข้าหน้าอยู่แล้วให้คุณแก้ไข โดยกำหนดจังหวะหายใจ เช่น ยกแขนขวาขึ้นหายใจเข้า ยกแขนซ้ายหายใจออก เป็นต้น
3. ให้คุณเก็บคางเพียงเล็กน้อย ไม่ใช่ก้มจนหูพ้นน้ำ และไม่เงยจนกระทั่งหน้าจมนลงไปใต้น้ำ
4. ยึดตัวเอาไว้ อย่างยึดเป็นกึ่งเด็ดขาด

การใช้ขาทำกรรเชียง

“การเตะขาที่ถูกวิธี จะช่วยทำให้คุณว่ายน้ำได้เร็วและดีขึ้น เพราะมันจะช่วยให้การทรงตัวของร่างกายคุณสมบูรณ์แบบ”

ในการเตะขาทำกรรเชียงนั้น จะมีน้ำหนักในการเตะมากกว่าท่าฟรีสไตล์ โดยเป็นการเตะในลักษณะสะบัดน้ำขึ้นไปทำให้ขาต้องทำงานหนักกว่าปกติ แต่การเตะที่ถูกต้องก็จะช่วยเสริมให้การว่ายน้ำดีขึ้นและอย่างที่บอกคือจะทำให้การทรงตัวของร่างกายสมบูรณ์แบบ

ขั้นตอนในการเตะขาแบบกรรเชียง มีดังนี้

1. มีอยู่ 3 อย่างที่คุณต้องบังคับให้อยู่บนผิวน้ำ แต่ต้องไม่เกร็ง คือ โบกหน้า หน้าอก และท้อง
2. ลำตัวช่วงล่างตั้งแต่เอวลงไป พยายามอย่าให้ยกขึ้นมาเกินผิวน้ำ
3. ที่ผมบอกว่าโบกหน้าลอยน้ำ ก็ต้องเป็นโบกหน้านะครับ ไม่ใช่ศีรษะลอยขึ้นมาเหนือน้ำ สังเกตง่าย ๆ ว่าเวลาคุณว่ายน้ำของคุณพ่นน้ำขึ้นมาทั้งหูหรือเปล่า ถ้าใช่ก็แสดงว่า คุณยกศีรษะขึ้นมาเหนือน้ำแล้ว
4. เวลาว่ายน้ำให้เก็บคางเล็กน้อย ไม่ใช่ก้มมามองเท้า และไม่เงยจนหน้าจมน้ำ
5. แขนหามงอเด็ดขาดเมื่อยกขึ้นมาพ่นน้ำ

อ้างอิง : <http://swimming226.blogspot.com/2013/02/4.html>

ออมอย่างไร
ให้เงิน
งอกเงย :

ออมใน
กองทุนให้
งอกเงย

ฉบับมนุษย์เงินเดือน ลงทุน RMF

ภาค 3

เลือกกองทุน RMF ให้เหมาะกับตัวเอง

ในครั้งที่แล้ว เราได้ทราบนโยบายการลงทุน กองทุน RMF ในฉบับนี้จะแนะนำวิธีการเลือกกองทุนที่เหมาะสมกับตัวเรานะครับว่าจะเลือกอย่างไร ดูอย่างไรให้เหมาะสมกับเรา จะเลือกกองทุนรวม RMF ที่เน้นลงทุนในตราสารหนี้ หรือกองทุนรวม RMF ที่เน้นลงทุนในตราสารทุน หรือกองทุนรวม RMF ที่เน้นลงทุนแบบผสมผสานระหว่างตราสารหนี้และตราสารทุน หรือกองทุนรวม RMF ที่เน้นลงทุนต่างประเทศ หลายคนคงสงสัยว่าอันไหนดีกว่ากัน ในที่นี้ผู้เชี่ยวชาญคงบอกไม่ได้หรอกครับว่าอันไหนดีกว่ากัน แต่จะบอกได้ว่าอันไหนเหมาะกับลักษณะนิสัยหรือสไตล์ของเรามากกว่ากัน และเหมาะกับเป้าหมายในการลงทุน RMF ที่เราตั้งเป้าไว้

คนที่ชอบการลงทุนในความเสี่ยง มีความรู้เกี่ยวกับการซื้อขายหุ้น สามารถเห็นราคาของกองทุน RMF ที่เราซื้อไว้ราคาตกลงมากในบางช่วงเวลาได้ เพื่อรอวันที่จะได้ผลตอบแทนที่มากขึ้น ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้นหรือปกติขึ้นชอบกับการลงทุนในตลาดหุ้นหรือปกติก็ซื้อขายหุ้นเป็นการส่วนตัวอยู่แล้ว ก็เลือกกองทุน RMF ประเภทที่เน้นตราสารทุนได้ เพราะมีโอกาสได้ผลตอบแทนมากที่สุด เมื่อเทียบกับกองทุน RMF ประเภทอื่นๆ แต่สำหรับคนที่ไม่ชอบในความเสี่ยงเลยหรือชอบเสี่ยงน้อยๆ ชอบรักษาเงินต้นไว้ อดทนเห็นเงินต้นเปลี่ยนแปลงน้อยได้ เปลี่ยนแปลงมากไม่ได้ เห็นราคาของกองทุนที่เราซื้อลงไปมากๆ แล้วทำใจไม่ได้ ก็ควรเลือกกองทุน RMF ประเภทที่ลงทุนในตราสารหนี้ เพราะตลาดตราสารหนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงน้อยกว่าตราสารทุน

สำหรับใครที่คิดอยากจะได้เดินทางสายกลาง หรือชอบเสี่ยงบ้าง ไม่เสี่ยงบ้าง อยากได้ผลตอบแทนสูงบ้าง แต่ไม่อยากเสี่ยงทั้งหมด ก็เลือกการลงทุนแบบผสมผสานระหว่างตราสารทุนและตราสารหนี้ได้ เพราะทุกวันนี้มีหลายกองทุนที่มีการลงทุนแบบผสมผสานทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ ส่วนการลงทุนในกองทุน RMF ที่เน้นไปลงทุนต่างประเทศ อันนี้ผู้เขียนยังไม่แนะนำนะครับ เพราะหากเราไม่มีความรู้เพียงพอในประเทศนั้นๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญในประเทศนั้นๆ ที่กองทุน RMF เราไปลงทุน จะทำให้เราวิตกกังวลในเงินลงทุนของเราได้ ดังนั้นหากเราไม่รู้เกี่ยวกับต่างประเทศดีพอ ก็ลงทุนในกองทุน RMF ที่เน้นลงทุนในสินทรัพย์ในประเทศเราดีที่สุดครับ เหมาะที่สุดแล้ว เพราะถึงแม้เราจะไม่ใช่นักบริหารกองทุน หรือมีความรู้ด้านการลงทุนไม่ดีพอเท่าคนที่บริหารกองทุน แต่เราย่อมทราบเหตุการณ์บ้านเมืองในประเทศเราบ้าง หรือสามารถติดตามข่าวสารได้ง่าย หากตอนที่กองทุนขึ้นหรือลงเรายังพอคาดการณ์ได้บ้าง เมื่อเทียบกับการลงทุนในต่างประเทศ

นอกจากลักษณะนิสัยด้านการลงทุนที่แตกต่างกันของแต่ละคนแล้ว สิ่งสำคัญในการลงทุนก็คือ เป้าหมายในการลงทุนว่าเรากำหนดเป้าหมายในการลงทุนในกองทุน RMF ไว้อย่างไร ถ้าเรากำหนดเป้าหมายในการลงทุน คือต้องการผลตอบแทนสูงที่สุด ก็คงต้องเลือกกองทุน RMF ที่ลงทุนในตราสารทุน

แต่สำหรับคนที่มีเป้าหมายในการลงทุนเพียงแค่ได้เงินจากการขอคืนภาษีและได้เงินต้นครบ หรือเงินต้นหายไปเพียงบางส่วน มองว่าเงินที่คืนจากการขอคืนภาษีก็คุ้มค่ากับการลงทุนแล้ว ก็ควรเลือกลงทุนใน RMF ประเภทที่ลงทุนในตราสารหนี้ หรือหากใครมีการลงทุนในกองทุน LTF อยู่แล้ว อยากจะกระจายการลงทุนในสินทรัพย์อื่นบ้าง ก็สามารถเลือกซื้อ RMF ประเภทที่ลงทุนในตราสารหนี้ได้ เพราะกองทุน LTF เน้นลงทุนในตราสารทุนอยู่แล้ว

นอกจากเป้าหมายในการลงทุนแล้ว สิ่งสำคัญในลำดับถัดไปของการลงทุน คือ ระยะเวลาในการลงทุน หากคนที่มีระยะเวลาในการลงทุนมาก ย่อมได้เปรียบกว่าคนที่มีความระยะเวลาในการลงทุนน้อย และสามารถเลือกในกองทุน RMF ที่เสี่ยงได้มากกว่า เพื่อให้ผลตอบแทนที่มากขึ้น กล่าวคือ หากคนที่เหลือระยะเวลาในการลงทุนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ก็ควรลงทุนในกองทุน RMF ที่เน้นลงทุนในตราสารทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่มากขึ้น เพราะระยะเวลาการลงทุนที่ยาวนานกว่าก็มีโอกาสได้ผลตอบแทนเยอะกว่า เนื่องจากอาศัยระยะเวลาให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ แต่หากเหลือระยะเวลาการลงทุนเพียงไม่กี่ปี ก็เป็นไปได้ว่าในช่วงที่เราลงทุนอาจอยู่ในช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำ ตลาดหุ้นอยู่ในภาวะซบเซา ราคาหุ้น ราคาของกองทุน ณ ตอนนั้นก็อาจซบเซาไปด้วย ดังนั้นหากเหลือระยะเวลาในการลงทุนที่ยาวนาน เราก็สามารถ

อดทนรอราคาหุ้น ราคากองทุนของเราอยู่ในตอนที่เศรษฐกิจดี ราคาหุ้นขึ้น ราคากองทุน RMF ที่ลงทุนในตราสารทุนก็ขึ้นด้วย เช่นกัน ณ เวลานั้นเราค่อยขายกองทุนที่เราซื้อไว้เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่มากขึ้น (แต่ก็เชื่อว่าจะเป็นแบบนี้ทุกกองทุนนะครับ เราต้องศึกษาผลตอบแทนย้อนหลังของกองทุนแต่ละกองทุนอีกครั้งก่อนลงทุน)

สำหรับคนที่เหลือระยะเวลาในการลงทุนน้อยกว่า 10 ปี และคาดหวังว่าจะนำเงินที่ซื้อกองทุน RMF ไปใช้ทันทีหลังจากที่ครบกำหนดที่จะขาย ก็ควรเลือกลงทุนใน RMF ที่เน้นตราสารหนี้จะปลอดภัยกว่า

เป็นอย่างไรกันบ้างครับ ณ ตอนนี้ท่านผู้อ่านคงสามารถตอบตัวเองได้เบื้องต้นแล้วนะครับว่าจะลงทุนในกองทุน RMF ประเภทไหน จะเป็น RMF ที่เน้นลงทุนตราสารทุน ตราสารหนี้ หรือจะแบบผสมผสาน โดยเลือกกองทุน RMF ที่ตรงกับสไตล์การลงทุนของตัวเองมากที่สุด หรือตรงกับเป้าหมายในการลงทุนของตัวเองมากที่สุด

สำหรับในครั้งหน้าเราจะมาค้นหากองทุน RMF ที่ลงทุนแล้วได้ผลตอบแทนดีและสม่ำเสมอ เพื่อตัดสินใจว่าเราจะลงทุนในกองทุน RMF กองไหน หรือซื้อ RMF กองไหน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีที่สุดกว่ากองทุน RMF ประเภทเดียวกันครับ

ปรับชีวิตอย่างไร ไม่ให้เครียด

ทุกวันนี้ ตื่นนอนมา เรื่องเครียดๆ ไม่ว่าจะเป็น อากาศ การจราจร เรื่องยุ่งๆ ของงาน แม้กระทั่งข่าวคราวต่างๆ ล่าสุด ได้ยินข่าวของการฆ่าตัวตายของบุคคลสำคัญต่างๆ สาเหตุมักเกิดจากโรคซึมเศร้า ดังนั้น มาดูกันว่าจะทำอย่างไร ไม่ให้เครียด นำไปสู่อาการซึมเศร้า และอาจตัดสินใจจบชีวิตตัวเองในที่สุด ปกติในช่วงแรก ความเครียดมักไม่แสดงออกทางร่างกาย แต่เป็นเรื่องจิตใจ อารมณ์มากกว่า ซึ่งถ้าเมื่อไรก็ตาม มีอาการทางกายร่วมด้วย นั่นหมายความว่า ความเครียดของคุณอยู่ในเกณฑ์อันตรายแล้ว แต่อย่ามัวคิดว่าเรื่องเครียดเล็กน้อย เดี่ยวก็หายเด็ดขาด เพราะความเครียดทำร้ายเรา ได้มากกว่าที่คิด แล้วยังเป็นต้นเหตุของโรคอีกหลายอย่าง ฉะนั้นมาหาวิธีอยู่ไกลความเครียดกันดีกว่า

1. ดูแลสุขภาพ

ทุกคนรู้ว่าสุขภาพสำคัญที่สุดมีผลต่อสภาพร่างกายและจิตใจ บางคนไม่เคยดูแลตัวเองเลย ปล่อยให้ร่างกายย่ำแย่จิตใจฟุ้งซ่านส่งผลให้เครียดอีกแบบไม่รู้ตัว สุดท้ายเป็นโรคเรื้อรัง รักษาไม่หายขาดเสียที ฉะนั้นต้องดูแลทั้งสุขภาพ กาย ใจ ให้ดี ออกกำลังกายตั้งแต่อายุน้อยๆ ไม่ต้องรอป่วยหรือแก่ก่อนถึงจะค่อยออกกำลังกาย พักผ่อนให้เพียงพอ ทุกคนมีเวลาเท่ากัน 24 ชั่วโมง ต้องมีอย่างน้อย 30 นาที ที่ต้องออกกำลังกาย อย่าอ้างว่าไม่มีเวลา ให้ถามตัวเองว่า เสียเวลา 30 นาที หรือ 1 ชั่วโมง ไปกับการออกกำลังกายหรือจะเสียเวลาทั้งวันไปกับการไปหาหมอที่โรงพยาบาล

2. อารมณ์

ภาวะอารมณ์ก็มีผลกับความเครียดโดยตรง แต่เชื่อว่า อารมณ์ดี แล้วจะไม่เครียดเสมอไป บางครั้ง คนอารมณ์ดีก็เครียดสะสมได้เหมือนกัน แกรมแบบไม่รู้ตัว ส่วนคนที่อารมณ์เสียบ่อย ก็ไม่ต้องพูดถึงเครียดแน่นอน ใครไม่อยากเครียด ไม่ใช่ตั้งหน้าตั้งตาทำอารมณ์ดีอย่างเดียว แต่ต้องสำรวจตัวเองด้วยว่ามีความเครียดแฝงอยู่ด้วยก็ได้

3. ตัดโซเชียลออกบ้าง

บางทีเรื่องราวโซเชียลก็นำพาความเครียดมาได้เหมือนกัน ยิ่งถ้าเสพเรื่องราวดราม่า ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม แล้วเราตามข่าวอย่างไม่ลดละ ความเครียดสะสมถามหาแน่นอน ลองห่างๆ จากโซเชียลดูบ้าง ความเครียดก็จะลดลง

4.งานอดิเรก

.....
คนส่วนใหญ่คิดไม่ออกว่างานอดิเรกของตนเองคืออะไร เคยตอบสมัยทำข้อสอบตอนเรียนประถม หลังจากนั้นก็ลืมไปเลยว่าตนเองมีงานอดิเรกอะไร เอาง่ายๆ อะไรที่ทำแล้วชอบ เพลิดเพลิน ไม่ว่าจะฟังเพลง ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ อาบน้ำสุนัข ล้างบ่อปลา ฯลฯ ดังนั้นถ้ากำลังเครียด หรือเริ่มรู้สึกถึงพลังงานความเครียดที่สะสมอยู่ ให้หาเวลาทำงานอดิเรกเลย

5.สมาธิ

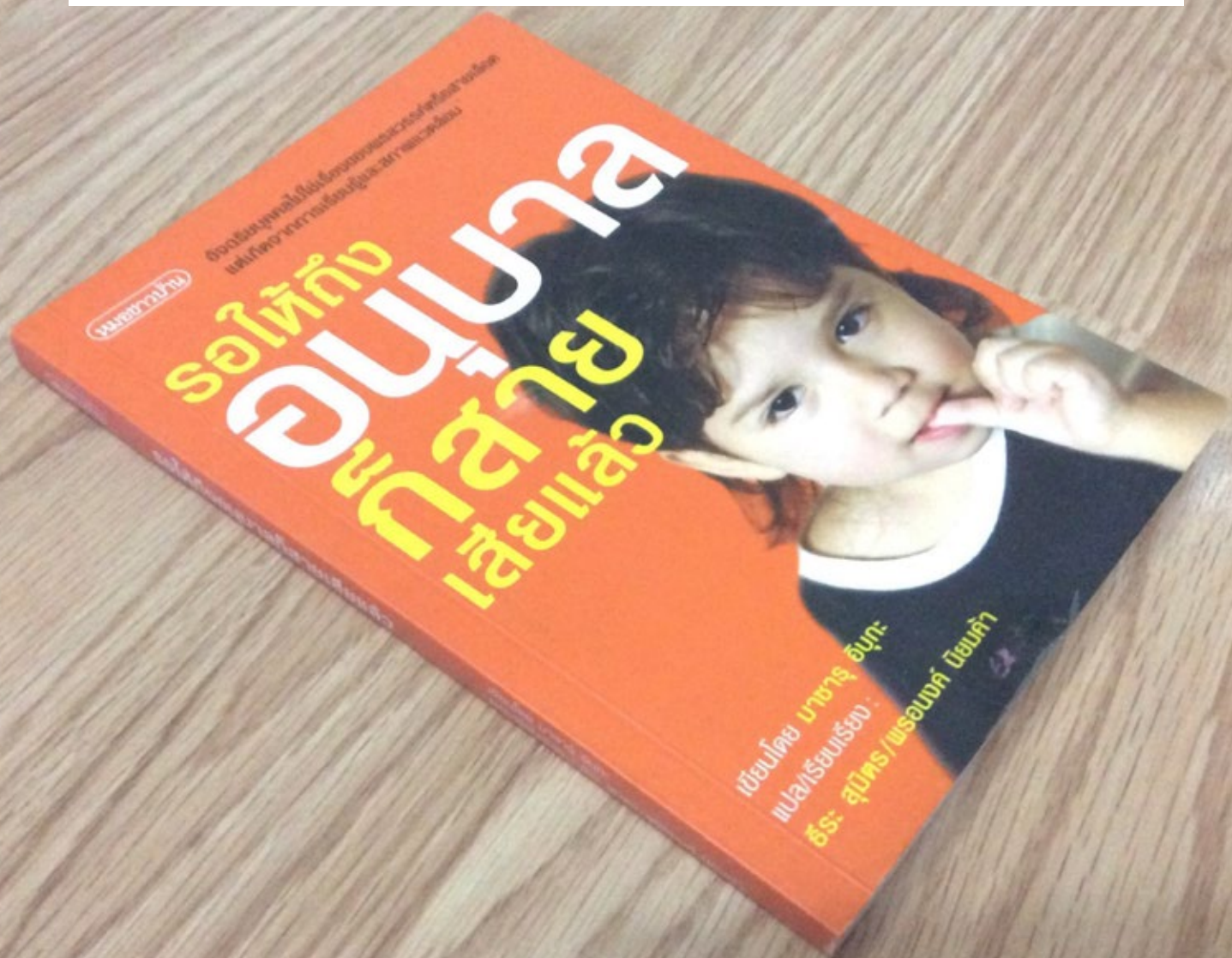
.....
การทำสมาธิ การทำจิตใจสงบ มีสติ เกิดปัญญา แต่การทำสมาธิเป็นเรื่องยาก การนั่งทำที่สบายๆหลับตาแบบไม่ต้องบีบเปลือกตาสูดลมหายใจเข้าให้ภาวนาคำว่า ...พุท หายใจออก... โธ ปล่อยให้สบายนึกถึงพระพุทธรูป การกำหนดลมหายใจ ปล่อยจิตใจให้ว่างเปล่า ทำสมาธิต้องค่อยๆ ฝึกไปเรื่อยๆ ทำจนชิน

ทั้งหมดที่ได้กล่าวไปแล้วนั้นเป็นแค่ส่วนหนึ่งเท่านั้นที่จะทำให้เราห่างไกลความเครียดได้ มีอีกหลายวิธีสุดแล้วแต่จะเลือกให้เข้ากับตัวเองมากที่สุด อย่าลืมว่าทุกคนเกิดมาจะเป็นอย่างไร อยู่ที่เราเลือกจะเป็น

แนะนำอีกครั้ง...

‘รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว’

เมื่อเปิดเว็บ <https://www.se-ed.com/product> แล้วค้นหาหนังสือเล่มหนึ่งที่มีชื่อหนังสือว่า “รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว” ทำให้ทราบว่าหนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์ครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. 2514 และได้รับการตีพิมพ์ซ้ำอีกนับครั้งไม่ถ้วนภายใต้บทสรุปสำหรับหนังสือเล่มนี้ว่า “อัจฉริยะบุคคลไม่ใช่เรื่องของพรสวรรค์หรือสายเลือด แต่เกิดจากการเรียนรู้และสภาพแวดล้อม”

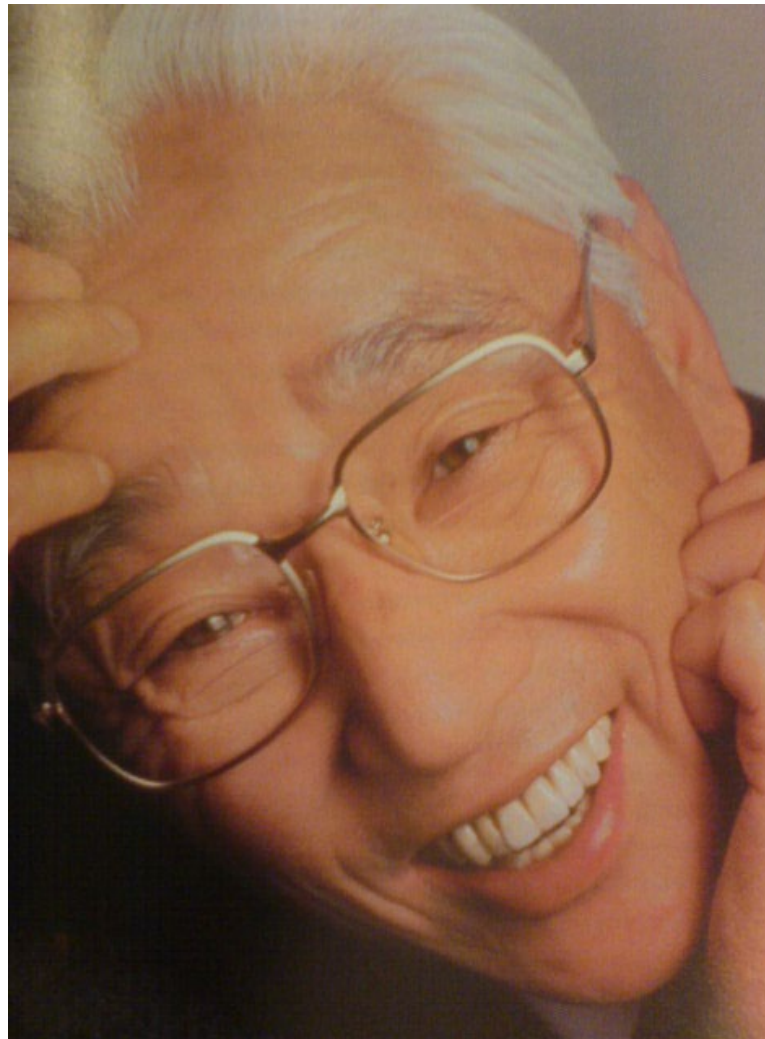

เป็นหนังสือคู่มือเลี้ยงลูกสำหรับทุกคน (ไม่ใช่เฉพาะ
พ่อกับแม่ที่กำลังเลี้ยงลูกน้อยอยู่เท่านั้น) ที่เขียนโดยนักธุรกิจ
ชื่อดังชาวญี่ปุ่น... มาซารุ อิบูกะ (Masaru Ibuka) ต่อมา
ได้มีการแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย โดย ธีระ สุมิตร และ
พรอนงค์ นิยมค้า

“นายมาซารุ อิบูกะ” ท่านผู้เขียนซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบริษัท
โซนี่ เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2541 ที่เมืองนิคโค จังหวัดโทชิงิ สำเร็จ
การศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ของ
มหาวิทยาลัยวาเซดะ เริ่มทำงานที่สำนักวิจัยด้านโฟโตเคมี
ต่อมาในปี พ.ศ. 2489 ได้ก่อตั้งบริษัทโตเกียวทซุชินโคเสียว
ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของบริษัทโซนี่ขึ้น และได้เปลี่ยนชื่อเป็น
บริษัทโซนี่ ซึ่งมีชื่อเสียงกระจายไปทั่วโลก เมื่อ พ.ศ. 2512
ท่านได้ก่อตั้ง “สมาคมเพื่อการพัฒนาเด็กเล็ก” ซึ่งสนใจด้าน
การศึกษาอย่างมาก รวมทั้งยังดำรงตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์
ของบริษัทโซนี่และประธานสมาคมอีกหลายสมาคม ปัจจุบัน
ถึงแก่กรรม

ขนาดรูปเล่ม : 146 x 209 x 10 มม. **ISBN :**
9749508572 (ปกอ่อน) 168 หน้า **น้ำหนัก :** 210 กรัม
เนื้อในพิมพ์ : ขาวดำ **ชนิดกระดาษ :** กระดาษถนอมสายตา
สำนักพิมพ์ : หมอชาวบ้าน, บจก.สนพ. **เดือนปีที่พิมพ์ :**
2012 **ชื่อเรื่องต้นฉบับ :** Yochien Dewa Ososugiru

“

อัจฉริยะบุคคลไม่ใช่เรื่องของพรสวรรค์
หรือสายเลือด แต่เกิดจากการเรียนรู้และ
สภาพแวดล้อม

”

หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาโดยสังเขป ดังนี้

ข้อใหญ่ใจความที่หนังสือเล่มนี้สื่อไปถึงผู้อ่านก็คือเด็กที่เกิดมาแล้วถูกทิ้ง โยประสาทของเซลล์สมองจะเกิดน้อย ทำให้งง เรียนได้ช้า ทำอะไรไม่ค่อยเป็น ฉลาดช้าขาดเหตุผล แต่เด็กที่ได้รับการกระตุ้นทางตา หู จมูก ลิ้น และกาย ให้ได้เห็น ให้ได้กลิ่น ให้ได้ยิน ให้ได้รส ให้ได้สัมผัส ตั้งแต่เกิดมาใหม่ๆ โดยเฉพาะด้วยความรักจากแม่ จะช่วยให้โยประสาทของเซลล์สมอง...ออกงาม เกิดความฉลาดเรียนรู้ได้ง่ายมีชีวิตชีวา รู้เหตุรู้ผล อันจะช่วยเป็นรากฐานให้ประเทศสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

แม่ คือ คนที่จะเลี้ยงลูกให้เป็นคนดีโดยมีคุณพ่อเป็นผู้ช่วยจะมีหน้าที่อะไรที่ยิ่งใหญ่และสำคัญที่สุดมากไปกว่า...งานเลี้ยงลูกบางครอบครัวต้องทำงานทั้งคู่ เพื่อหาเงินเพื่อสร้างบ้านหลังใหญ่โตให้กับลูกในอนาคต จึงฝากลูกไว้กับพี่เลี้ยง หรือเนอสเซอรี่ หรือตายายที่ไม่ค่อยมีความรู้มากนัก แต่เขาลืมไปว่า อนาคตของลูกๆ ไม่ใช่บ้านหลังใหญ่ ไม่ใช่เงินเท่านั้น แต่มันคือสติปัญญา ความสามารถ ความเป็นคุณธรรม ที่ควรจะถูกปลูกฝังตั้งแต่แรกเกิด บางคนคิดว่าตอนเข้าโรงเรียนแล้วค่อยปลูกฝังเขา หรือฝากความหวังไว้กับครู แต่นั่นเป็นสิ่งที่ผิดพลาดมหันต์!

เนื้อหาทั้งหมดแบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ศักยภาพ (ความสามารถเป็นไปได้อัน) ของเด็กเล็ก ตอนที่ 2 สภาวะเป็นจริงของการเรียนรู้ในระยะปฐมวัย ตอนที่ 3 สิ่งดีสำหรับเด็กเล็ก คืออะไรบ้าง ตอนที่ 4 หลักในการฝึกเด็ก และตอนที่ 5 บทบาทของแม่

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประเวศ วะสี กล่าวถึงผู้เขียนไว้ใน “คำนำ” ว่า

“นายอินุกะผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ได้บุกเบิกสร้างบริษัทไซนซ์ขึ้นมา เมื่อสำเร็จแล้ว แทนที่จะไปเสพสุขในกองเงินกองทอง กลับให้ความสนใจแก่เด็กเล็กๆ ให้เฉลียวฉลาดเป็นคนดีนี้แหละญี่ปุ่น ญี่ปุ่นได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีคนฉลาดมากที่สุดในโลก”

ส่วนอินุกะเองได้กล่าวไว้ว่า “การศึกษาในวัยเด็กเล็ก” ฟังดูเหมือนเป็นเรื่องใหญ่โต เมื่อพูดถึงเรื่อง “การศึกษา” เรามักจะคิดว่าเป็นเรื่องการสอนแต่ “การศึกษาในวัยเด็กเล็ก” คือบันไดขั้นต้นของการศึกษาเท่านั้น “จุดสำคัญของการศึกษาในวัยเด็กเล็ก” คือ “เวลาที่เหมาะสม” ผู้ที่มีหน้าที่สังเกตเวลาที่เหมาะสม” คือคุณแม่ของเด็กนั่นเอง แนนอน คุณแม่ทุกคนที่รับผิดชอบเรื่องการศึกษาของลูกย่อมคิดถึงอนาคตของลูก และพยายามอย่างสุดความสามารถของตนเพื่อลูก ผมเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา เพื่อสนับสนุนคุณแม่ทั้งหลายเหล่านั้นและหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้เด็กทั้งหลายเติบโตเป็นคนดีเลิศมากขึ้น แม้แต่คนเดียวก็ยังดี”

หนังสือเล่มนี้ยังคงเป็นหนังสือที่ทรงคุณค่า อ่านแล้วอ่านอีกอ่านแล้วพยายามปฏิบัติตามให้ได้กับลูกหลานของเราเองหรือแม้แต่ลูกหลานของทุกคนที่เขาพร้อมจะปฏิบัติตามคำแนะนำของเราจากองค์ความรู้ที่ได้จาก...

— “ —

รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว

— ” —

ลังกาวิ...เกาะนี้มีตำนาน

ลังกาวิเป็นเกาะเล็กๆ ในรัฐเคดะห์ของประเทศมาเลเซีย ซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดสตูล เพียงเล็กน้อย ดินแดนซึ่งเคยต้องคำสาปให้ประสบทุกข์ขี้ญ ไร้ความเจริญมาถึง 7 ชั่วอายุคน มาวันนี้ลังกาวิได้พลิกโฉมหน้ากลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำที่มีความทันสมัย และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากกว่าปีละ 3 ล้านคน ในขณะที่ยังคงรักษาสภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้อย่างน่าชื่นชม

อ้างอิงภาพ ภาพของมะหฺสูหฺริในจินตนาการ
ที่มา: <https://masakmakanmitos.files.wordpress.com>

คำสาปที่ผมได้กล่าวถึงไปนั้น เกี่ยวข้องกับตำนานมะหฺสูหฺริหรือพระนางเลือดขาว ซึ่งหลายๆ ท่านคงเคยได้ยินผ่านหูกันมาบ้างแล้ว ตำนานที่ว่านี้มีเค้าโครงมาจากเรื่องจริงเมื่อเกือบ 200 ปีมาแล้ว แต่ได้รับการบันทึกบอกเล่าแตกต่างกันมากกว่า 10 ล้านวนยากที่จะสรุปว่าสำนวนไหนเป็นเรื่องจริงกันแน่ แต่โดยรวมๆ แล้วไม่ว่าจะเป็นของฝั่งไทยหรือฝั่งมาเลย์ ก็มีแก่นของเรื่องที่คล้ายคลึงกันวันนี้ผมจะขอเล่าตำนานซึ่งแพร่หลายที่สุดของทางมาเลย์ให้ฟังกันนะครับ ถ้าไม่เหมือนกับที่เคยได้ฟังมาก็ไม่ต้องแปลกใจ

ท้องเรื่องมีอยู่ว่า “มะหฺสูหฺริ” หญิงสาวเชื้อสายไทยจากเมืองภูเก็ต ซึ่งติดตามพ่อแม่ไปตั้งรกรากบนเกาะลังกาวิตั้งแต่ยังเล็ก มีรูปโฉมงดงามเป็นที่เลื่องลือไปทั่วทั้งเกาะ เป็นที่ต้องตาต้องใจชายหนุ่มทุกคนในหมู่บ้าน รวมถึงละแวกใกล้เคียง ไม่เว้นแม้กระทั่งผู้นำหมู่บ้านที่ต้องการขอร้องเธอมาเป็นภรรยาคนที่สอง แต่แล้วความประสงค์ก็มีอันต้องล้มเลิกไป เมื่อเขาไม่ได้รับความยินยอมจากภรรยาคนแรก ในเวลาต่อมามะหฺสูหฺริได้ตกลงปลงใจแต่งงานกับชายหนุ่มคนหนึ่งนาม “วันดารุส” จนมีบุตรชายด้วยกันคนหนึ่งชื่อว่า “วันอาเกม” หลังจากวันอาเกมลืมหูลืมตาดูโลกได้ไม่นาน ก็เกิดสงครามระหว่างสยามกับไทรบุรีขึ้น ทำให้วันดารุสต้องจำใจจากบ้านไปรบ ทิ้งให้เธอกับลูกน้อยอยู่บ้านเพียงลำพัง 2 คน

และแล้วโศกนาฏกรรมชีวิตของมะหฺสูหฺริก็เกิดขึ้น เมื่อวันหนึ่งเกิดมีชายวนิพกเดินทางเข้ามาในหมู่บ้าน มะหฺสูหฺริได้ต้อนรับขับสู้ชายผู้นี้ด้วยความเอื้ออาทรในบริเวณบ้านของเธอ แต่แล้วภรรยาของผู้ใหญ่บ้านก็บังเอิญผ่านมาเห็นเข้า จึงสบโอกาสที่จะทำลายเกียรติของมะหฺสูหฺริด้วยการใส่ร้ายว่าเธอคบชู้ผู้ชาย เพราะมีใจริษยาความงามของเธอเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ข่าวลือแพร่สะพัดไปทั่วหมู่บ้านอย่างรวดเร็วดังไฟไหม้ฟาง จนนำไปสู่การนำตัวมะหฺสูหฺริไปสอบสวน อย่างไรก็ตาม แม้เธอจะพยายามยืนยันความบริสุทธิ์ของตัวเองเพียงใด ก็ไม่เป็นผล ท้ายที่สุด มะหฺสูหฺริก็ถูกตัดสินโทษถึงประหารชีวิต

มะหฺสูหฺริถูกนำตัวไปผูกไว้กับต้นไม้หลังจากนั้นก็ถูกเพชรฆาตสังหารด้วยกริชจนเลือดไหลทะลักออกเป็นสีชาวย่างน่าอัศจรรย์ใจ สื่อแสดงความบริสุทธิ์ของเธอให้เห็นประจักษ์ก่อนสิ้นใจ มะหฺสูหฺริได้ลั่นวาจาสิทธิ์สาปแช่งให้เกาะลังกาวิไร้ความสันติสุขและความเจริญเป็นเวลา 7ชั่วอายุคน การตายของมะหฺสูหฺริตรงกับ พ.ศ. 2362 ซึ่งอยู่ในช่วงต้นรัชกาลที่ 3 หลังจากนั้น ญาติๆ ก็ได้ในวันอาเกม ลูกชายคนเดียวของมะหฺสูหฺริ มาเลี้ยงดูที่จังหวัดภูเก็ต

คำสาปแช่งของมะหฺสูหฺรีได้รับการเล่าขานสืบต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น หลายคนเชื่อว่าคำสาปของเธอมีอภรรพ์จริง เพราะหลังจากเธอเสียชีวิตได้เพียง 2 ปี สยามก็ได้ยกทัพมาตีลังกาวิได้สำเร็จ และยกทัพมาตีได้อีกหลายครั้ง อีกทั้งเชื่อว่าเพราะคำสาปของเธอ จึงทำให้เกาะลังกาวิทกอยู่ในสภาพทุรกันดารมานานนับศตวรรษ เพิ่งมาได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมที่มีเศรษฐกิจดี ก็เมื่อไม่กี่สิบปีนี่เอง ซึ่งตรงกับช่วงที่ทายาทรุ่นที่ 7 ของมะหฺสูหฺรีถือกำเนิดพอดี ทำให้คำสาปของมะหฺสูหฺรีได้รับการเชื่อถือยิ่งขึ้นไปอีก

หลังจากที่ความเชื่อเรื่องคำสาปของมะหฺสูหฺรีดำรงอยู่ในสังคมมาเลเซียมาร่วม 180 ปี ใน พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) รัฐบาลมาเลเซียก็ได้สืบทอดทายาทรุ่นที่ 7 ของมะหฺสูหฺรีจนพบที่จังหวัดภูเก็ต เพื่อเชิญให้มาร่วมพิธีถอนคำสาป ทราบชื่อว่า "อาลีจ๊ะ" หรือนางสาวศรินทรา ยายี ขณะนั้นมีอายุเพียง 15 ปี พิธีถอนคำสาปจัดขึ้นในวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 โดยมีชาวเมืองลังกาวิร่วมเป็นสักขีพยานอย่างล้นหลาม

ทั้งหมดนี้เป็นตำนานคร่าวๆ เกี่ยวกับมะหฺสูหฺรีของทางฝั่งมาเลย์ที่ผมนำมาฝากนะคะ กับแน่นอนว่าย่อมไม่เหมือนกับของไทยเสียทีเดียว ข้อแตกต่างอย่างหนึ่งที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ สถานะของมะหฺสูหฺรีซึ่งไม่ใช่เจ้าหญิงหรือราชินิกุล เช่นเดียวกับของไทย ทว่า เป็นเพียงชาวบ้านธรรมดาคนหนึ่ง กระนั้นก็ตาม การตายของเธอกลับมีอิทธิพลต่อความเชื่อของชาวลังกาวิมานานนับร้อยๆ ปี ซึ่งเป็นอะไรที่น่าทึ่งมากๆ จริงไหมครับ ที่สำคัญกว่านั้น เรื่องราวของเธอได้กลายเป็นมรดกร่วมกันของทั้งไทยและมาเลเซีย ซึ่งร้อยรัดความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองชาติไว้ได้อย่างลึกซึ้ง

ปัจจุบัน สุสานของมะหฺสูหฺรี ตั้งอยู่ในเมืองจาลอง มะหฺสูหฺรี (Kota Mahsuri) ซึ่งห่างจากตัวเมืองราว 12 กิโลเมตร โดยในบริเวณเดียวกัน ทางกรมได้สร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ตลอดจนหมู่บ้านจาลองซึ่งประกอบด้วยเรือนไม้หลายหลัง โดยมีบ้านจาลองของมะหฺสูหฺรีรวมอยู่ด้วย เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของมะหฺสูหฺรี รวมไปถึงเรียนรู้สภาพความเป็นอยู่ของชาวลังกาวิสมัยก่อนได้อย่างละเอียด พร้อมทั้งได้รับความเพลิดเพลิน

นอกจากอุทยานแห่งชาติสุพรรณภูมิแล้ว ลังการียังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกหลายแห่งที่ไม่ควรพลาดอย่างยิ่งเห็นจะไม่พ้น **กระเช้าลอยฟ้า** เสมือนหนึ่งว่าถ้าใครไม่ได้ขึ้น ก็เหมือนมาไม่ถึงลังการียังไงยังงั้น กระเช้าลอยฟ้าของที่นี่นับว่าติดอันดับโลกทั้งในแง่ความลาดชัน (45 องศา) และในแง่ความยาว (950 เมตร) ณ สถานีชั้นบนสุดซึ่งอยู่เหนือระดับน้ำทะเล 700 เมตร นักท่องเที่ยวสามารถเดินไปตามสะพานแขวนลอยฟ้า (Sky Bridge) ความสูง 100 เมตร ซึ่งพาดผ่านยอดเขามาชินชัง (Machinchang) ยอดเขาที่สูงเป็นอันดับสองของลังการี เพื่อชมทัศนียภาพรอบเกาะลังการีได้ไกลสุดลูกหูลูกตาชนิด 360 องศา แต่สำหรับใครที่กลัวความสูง งานนี้คงต้องมีขาสั้นกันบ้างแหละครับ

นอกจากกิจกรรมกินลมชมวิว ไฮไลต์อีกอย่างหนึ่งที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาด ก็คือการเดินเที่ยวชมหมู่บ้านโอเรียนทัล (Oriental Village) ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับสถานีภาคพื้นดินของกระเช้าลอยฟ้า หมู่บ้านแห่งนี้สร้างขึ้นตามรูปแบบสถาปัตยกรรมตะวันออกผสมผสานสไตล์มาเลย์อย่างสวยงาม และประกอบด้วยอาคารต่างๆ มากถึง 30 หลัง ที่นี่มีร้านค้าขายของฝากให้เลือกซื้อเลือกหามากมาย แถมยังมีมุมเก๋ๆ ให้ถ่ายรูปเล่นเยอะเยอะไปหมด

ความน่าสนใจของลัγκαวียังไม่หมดเพียงแค่นี้ ที่นี้ยังมีพิพิธภัณฑ์ซึ่งผมรู้สึกประทับใจมากๆ คือ พิพิธภัณฑ์เปอร์ดานา (Perdana Gallery) ซึ่งเกิดจากดำริของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด อดีตผู้นำที่ดำรงตำแหน่งยาวนานที่สุดของมาเลเซียถึง 22 ปี ทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาลัγκαวี่ จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของประเทศ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้มีวัตถุประสงค์การจัดตั้งที่ไม่เหมือนกับพิพิธภัณฑ์แห่งอื่นๆ เพราะเป็นที่จัดแสดงของรางวัล ของที่ระลึก และของกำนัล ซึ่งนายกรัฐมนตรีมหาเธร์และภริยาได้รับจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกขณะดำรงตำแหน่ง โดยมีเหตุผลว่าสิ่งของเหล่านี้ทั้งหมดเป็นของชาวมาเลเซียทุกคน เขาเป็นเพียงตัวแทนรับมอบเท่านั้น ดังนั้น ประชาชนชาวมาเลย์ทุกคนจึงควรมีสิทธิ์ได้ชื่นชมสิ่งของเหล่านี้แบบทั่วๆ ไปแล้ว จะไม่ให้ผมเป็นปลื้มนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ได้ยังไงล่ะครับ นึกๆ แล้ว ก็อยากให้ประเทศเราจะมีพิพิธภัณฑ์แบบนี้บ้างเหมือนกันนะครับ

ของล้ำค่าที่จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์มีมากกว่า 2,500 ชิ้น ซึ่งถูกรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ภายในอาคาร 2 หลัง มีทั้งของที่ทำจากไม้ หนึ่ง แก้วเจียรไน สิ่งทองเครื่องดินเผา เงินทองเหลือง ฯลฯ พร้อมป้ายแสดงรายละเอียดให้ผู้เข้าชมได้ศึกษา เท่าที่ผมสังเกตเห็นดูเหมือนว่ารถยนต์โบราณเป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจมากที่สุดพอๆ กับเพดานโค้งทรงโดมซึ่งตกแต่งได้วิจิตรอลังการมาก

ลัγκαวี่ยังขึ้นชื่อในเรื่องทะเลสวย หาดทรายงาม ด้วยนะครับ สำหรับหาดทรายสีขาว ผมว่าคงไม่น่าตื่นเต้นเท่าไรเพราะบ้านเรามีให้เห็นถมเถไป แต่ถ้าเป็นหาดทรายสีดำแล้วละก็ คงหาชมได้ยากแน่ๆ สมัยก่อนเขาเล่ากันว่าหาดทรายสีดำที่ลัγκαวี่เคยมีสีดำสนิท แต่ปัจจุบันเริ่มมีสีขาวมากขึ้นเรื่อยๆ จนเหลือหาดทรายสีดำให้เห็นเพียงเล็กน้อย หลายคนเชื่อว่าหาดทรายสีดำเป็นผลมาจากอาถรรพ์คำสาปของมะหฺสูหฺรี และการที่ชายหาดค่อยๆ ขาวขึ้นแทนที่สีดำก็เป็นผลมาจากการเสื่อมความขลังของคำสาปซึ่งเกิดขึ้นพร้อมๆ กับทายาทรุ่น 7 ของมะหฺสูหฺรีนั่นเอง อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้เป็นความเชื่อส่วนบุคคลนะครับ ส่วนตัวผมไม่ค่อยเชื่อเรื่องนี้เท่าไร เพราะเมื่อผมลองๆ เอาจมูกูดินทรายสีขาวดู ก็พบว่ายังมีทรายสีดำด้านล่างเต็มไปหมด จึงเชื่อว่าทรายสีขาวที่ปกคลุมหาดทรายอยู่นั้น ถูกคลื่นพัดพามาจากที่อื่น ไม่ใช่เพราะทรายสีดำเปลี่ยนเป็นสีขาวอย่างที่หลายคนเข้าใจกัน

หาดทรายสีดำ

จัตุรัสอินทรีแดง เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่น้อยคนจะพลาดมาเยือนเพื่อเก็บภาพเป็นที่ระลึก เพราะรูปปั้นนกอินทรีแดงขนาดใหญ่กำลังขยายปีกเป็นสัญลักษณ์สำคัญของล้งกาวิ ด้วยว่าล้งกาวิในภาษามาเลย์แปลว่า นกอินทรีแดง หากใครเดินทางมายังล้งกาวิทางเรือ จะเห็นรูปปั้นนกอินทรีโดดเด่นเป็นสง่ามาแต่ไกล เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกว่าดินแดนแห่งความสุขกำลังมาอยู่เบื้องหน้าท่านแล้ว

สถานที่สุดท้ายที่ผมอยากแนะนำให้ทุกท่านรู้จักคือ **ตลาดกะละฮ์** ซึ่งเป็นย่านการค้าและศูนย์กลางการปกครองของล้งกาวิ ผมเชื่อว่านักท่องเที่ยวชาวฮอลันดาจะชื่นชอบสถานที่แห่งนี้เป็นพิเศษ เนื่องจากร้านรวงส่วนใหญ่ที่จำหน่ายสินค้าปลอดภาษีจะอยู่ในย่านนี้ ซึ่งมีรวมกันตกราวๆ 20 ร้านเห็นจะได้ สินค้ายอดฮิตที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อหา ได้แก่ ซ็อกโกแลต เครื่องครัว กระเป๋าเดินทาง น้ำหอม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฯลฯ นอกจากนี้ ตลาดกะละฮ์ยังมีร้านอาหารอร่อยๆ อีกหลายร้านรอให้นักท่องเที่ยวไปลองลิ้มชิมรสกัน

สำหรับท่านที่สนใจอยากไปเที่ยวล้งกาวิ ขอบอกว่าไปง่ายนิดเดียว จากท่าเรือท่ามะลิที่จังหวัดสตูล นั่งเรือไปแค่ชั่วโมงเศษๆ ก็ถึงแล้ว การได้เดินทางเยือนล้งกาวิครั้งนี้ของผม ทำให้ได้เห็นถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียที่รวดเร็วไปไกลมาก ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ประเทศของเราควรศึกษาเรียนรู้รวมทั้งทำให้ผมได้ประจักษ์แก่สายตาตัวเองว่าวันนี้ของล้งกาวิหลุดพ้นจากคำสาปแล้วจริงๆ

- ต่ออายุสมาชิก เลขที่ .....
- สมัครสมาชิกใหม่ เลขที่ .....
- ใบเสร็จรับเงิน เลขที่ .....

ใบสมัครสมาชิกวารสารวิทยากร

เขียนที่ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ชื่อหน่วยงาน .....

เลขที่บัตรประชาชน

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

เพื่อเชื่อมโยงกับฐานข้อมูล
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ตำแหน่ง

- ครู
- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ผู้บริหารการศึกษา
- ศึกษานิเทศก์
- คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
- นิสิต/นักศึกษา
- อื่นๆ .....

สังกัด

- สพฐ.
- สพป.
- สพม.
- สอศ.
- สช.
- กศน.
- สกอ.
- พลจ.
- พัฒนาศิลป์
- สพศ.
- อปท.
- กทม.
- อื่นๆ .....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ซอย ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....

อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์

--	--	--	--	--

โทรศัพท์/โทรศัพท์เคลื่อนที่ .....

การสมัครเป็นสมาชิกวารสารวิทยากร

- ดังนี้
- ต่ออายุสมาชิกเลขที่ .....
  - สมัครสมาชิกใหม่
  - ราย 1 ปี (ราคา 500 บาท)
  - ราย 2 ปี (ราคา 1,000 บาท)

โดยรับฉบับเดือน ..... ถึง .....

ชื่อผู้แนะนำ (ถ้ามี) .....

การชำระค่าสมาชิก

- เงินสด ..... บาท
- ธนาคัติ สั่งจ่าย ปณ.ศึกษาธิการ ในนาม **ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา** (ใช้ธนาคัติตัวจริงเท่านั้น)

สถานที่จัดส่งวารสารและใบเสร็จรับเงิน

- ตามที่อยู่สมัครข้างต้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ซอย ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....

อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์

--	--	--	--	--

โทรศัพท์/โทรศัพท์เคลื่อนที่ .....

**กองบรรณาธิการวารสารวิทยากร ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนวารสารวิทยากร
วารสารเพื่อการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาให้คงอยู่กับวิชาชีพทางการศึกษาสืบไป**

ความงาม – ความดี ที่ถูกซ่อนเร้น !

“บ้านปะเต็ง” อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

เป็นหมู่บ้านเล็กๆ ที่เหมือนจะหลบซ่อนอยู่ในหุบของทิวเขาอันยิ่งใหญ่ **“สันกาลาคีรี”** ที่วางแนวเชื่อมกับ **“เทือกเขาบูโด”** อันอ้อมครีมีลึกลับซับซ้อนเสมอมา

ปะเต็งแม้จะอยู่ในหุบลึก ทว่าพสุธาแห่งขุนเขาทำให้ที่นี่ตระหง่านอยู่เหนือระดับน้ำทะเลถึงกว่าพันเมตร

อากาศเย็น ในหน้าร้อน และ... ฮ่าาา! อุณหภูมิของที่นี่ สู้สู้กับยอดดอยดินแดนเหนือที่นักท่องเที่ยววิไลหา....

แต่ที่นี่มีความงาม ความบริสุทธิ์ ที่ถูกซ่อนเร้นไว้ด้วยความกลัว คล้ายจะฉาบผิวไว้ด้วยความชิงชังแห่งสถานการณารุนแรง ที่ทับถมมาไม่น้อยกว่ากึ่งศตวรรษ

ผมปลดเบ้ **“ปอน - ปอน”** ลงจากหลัง วางพิงไว้กับโคนทุเรียนที่สูงใหญ่มั่นคง แต่แขนหน้ามองลูกที่เหลือประปรายตามกิ่งสาขา ด้วยความระแวง!....

...“ปลดปล่อยค่ะ ยังไม่สูง... ต้องอีกสองสัปดาห์ จึงจะร่วง”.....

เสียงหวาน ไม่แข็งแบบสาวใต้ บอกมาด้วยมั่นใจ แถมรอยยิ้มปลอบใจ

...น่าจะ สีสิบกว่า... ผมใช้สายตาคำนวณ ้วยประสบการณ์ของเธออย่างรวบรัด

อุดม พุ่งแสงรุ่งเรือง สาวจากร้อยเอ็ดที่บุพเพสันนิวาสบัญชาให้มาพบรักกับผู้ใหญ่บ้านที่ปะเต็ง...
อา! รักจากลุ่มน้ำโขงไหลลงลุ่มน้ำฮาลา - บาลา!!

เธอเล่าถึงความงามธรรมชาติที่นี่ ความรัก ความสงบ ความอบอุ่น ของทุกชีวิต ภายใต้วงล้อมของ **ระเบิดบาป - กระสุนบ้า** ของผู้โค่นล้มศรัทธา **หวังสร้างสันติ** จาก **สงคราม** ชอบเขียนนิยายความรักด้วยรอยเลือด!

เล่าถึงการดิ้นรนสู้ชีวิตจากในป่าเขาทันตาร กระทั่งได้เสพดอกผลความสำเร็จของครอบครัวใน **หุบหนาว**

“คุณแค้มป์” จึงเป็นชื่อที่แพกแรมสำหรับ **นักเดินทาง** ของครอบครัว

ตลอดเวลากระทั่งเสร็จมือค้ำ ผมได้ข้อมูลปนความรู้สึกมากมาย

ส่วนเรื่อง ผู้ใหญ่บ้านดีเด่น ความมุ่งมั่น ผลงานพัฒนาชุมชน ผมฟังจากน้อง **โกมุท รุยอ่อน** รอง ผอ. สพป. ยะลา 3 เล่าให้ฟัง

กนกพงศ์ ฟุ้งแสงรุ่งเรือง ผู้ใหญ่บ้านคนเก่ง จะเสียบหากเผยอปากบ้าง เมื่อเห็นรอยยิ้มบางๆ ประกอบแวต้ามุ่งมั่นจริงจัง นานๆ จะได้ยินเสียงผู้ใหญ่ขณะอย่างปลา ซึ่งผมจะเสียนูฟุ้งอย่างตั้งใจ.....

....“ที่นี่เราอยู่กันอย่างสงบมานานเป็นร้อยปี ยุคก่อนเป็น **เขตเคลื่อนไหว** ของขบวนการ **โจรจินคอมมิวนิสต์ มาลายา** (จคม.) ....วันนี้แม้ขบวนการนี้จะยุติไปแล้ว แต่ร่องรอย ถ้ำ ฐานทัพ และอุดมการณ์ยังคงอยู่.....

นี่อาจเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้อิทธิพลของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) รุกล้ำพื้นที่สงบสุขนี้ไม่ได้จนบัดนี้”.....

ผมไม่ผิดหวังสำหรับการแรมคืน ใน**ผืนป่าสาลา** ที่ห้อง**สมพงษ์ ปานเกล้า** ผอ.สทศค.ยะลา เป็นผู้ชักชวนมา ด้วย**ตั้งใจ** และผมก็**เต็มใจ**ไป

คืนนั้น ผมรู้สึกได้ถึง**น้ำค้างหนาว ไอน้ำหมอกเยเยือก** ที่ห่มกายอุ่น!

เสียงหรีดหึ่ง เรไร ระงมไพเราะ สลับกับเสียงนกยูง เปรี้ยวกหาคู่เป็นครั้งคราว ผมนอนคิดเล่นๆ ว่า ยามราตรี เขาจะคลี่แพนหางอันงดงามสะท้อนแสงนวลของ**บุหลัน** ช้างขึ้นใหม่หนอ?

นานๆที่จะได้ยิน**พยัคฆ์**คำรามมาจากก้นหุบไกล... แต่เพียงแว่วเสียงคำรามแห่งอำนาจ ก็ยังทำให้ส่ำเสียงสัตว์น้อย... เสียงสงบไปได้ชั่วครู่ เหมือน**นักเรียน กับ ครู**

แต่... สักพัก เสียงป่าปกติ ก็เซ็งแซ่ขึ้นมาอีก....

ผมหลับไปด้วย**ดนตรีไพเราะ**เมื่อไหร่ไม่ทราบ... แต่..

รู้สึก **สนิทนิตรา!**

เข้าอันสตรได้พลังจากป่าแล้ว ผมออกไปเล่นกับเด็กๆ **โรงเรียนบ้านปะเต็ง**

ทักทายพูดคุยให้กำลังใจกับคุณครู... เพื่อความตระหนักร่วมกันว่า

....“มีวิชาชีพครูนี้แหละ ที่ทำหน้าที่ในการ**“สร้างคน”**... ซึ่งใครจะคิดอย่างไรเราไม่รู้ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงเชื่อมั่นและทรงให้ความสำคัญกับคุณครูของพระองค์เสมอมา

แม้ว่าพระองค์จะเสด็จ **“พรากรจาก”** ไปแล้ว ทว่าพระราชดำริ พระราชดำรัส ที่ทรงให้กับคุณครูทั้งหลายทั่วไทยมานานนั้น ทรงคุณค่าทาง**วิชาชีพครู** ยิ่งนัก... เราทั้งหลายพึงนำมาเป็นแนวอุดมการณ์เพื่อปฏิบัติตนเพื่อสร้างคน เพื่อสร้างผลงานการศึกษา และพัฒนาสังคมต่อไปเถิด”.....

ก่อนจากกันยังพบความประหลาดใจอีก กับ สาวน้อย รปภ. ผู้ดูแลความปลอดภัยให้กับโรงเรียน เธอเป็น สาวน้อยจากจังหวัดน่าน แต่เกิดมาอยู่ที่นี้ ในหน้าที่นี้ ที่แม่แต่ผู้ชายยังไม่กล้ามาทำได้อย่างไร???

ผมยังไม่มีเวลาได้คุยมาก เพราะดูเหมือนโปรแกรม กับเวลาจะไม่สมดุลกัน จึงต้องรวบรัด... แต่ได้เก็บภาพไว้ก่อน เพื่อจะย้อนมาคุยกับสาวน้อยแห่งน่านในวันต่อไป....

แล้ว... สมพงษ์ ปานเกล้า ก็เร่งรัดนำผมออกเดินทาง ต่อเพื่อไปเยี่ยม **คุณครูศุภวรรณ แซ่ลู่** ที่โรงเรียนอนุบาลเบตง ซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ร้ายในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้

หลายปีแล้ว คุณครูศุภวรรณพาลูกสาวไปหาดใหญ่ โดยรถตู้ประจำทาง... เหตุร้าย คือ ครูและลูกถูกยิงโดยเจาะจง **ลูกตาย ครูสาหัส!**

กระทั่งวันนี้ที่ผมไปเยือนอีกครั้ง **รอยแผลชีวิตและความตาย** ก็ยังไม่ลบเลือนหาย....

ผม **ตระเวนการศึกษาไทย** ไปในภาคอื่นมักมี คำถาม ว่า.....

...“เมื่อไหร่สถานการณ์ก่อการร้าย และความรุนแรง ในภาคใต้จะยุติ”...

อืม!..... ผมคิดว่า หากพระเยซู องค์อัลเลาะห์ และพระพุทธรเจ้า จะเสด็จมา ทรงประชุมร่วมกัน ก็คงยากที่จะมีคำตอบ... เอ้อออออ!!!

และผมก็เพียงหวังว่า... **“กาลเวลา”**... คงพอจะทุเลา **วิกฤติชีวิต และสังคม**ได้ แต่... ใครจะรู้ได้เล่าว่า วิกฤติที่ยังไม่ยุติด้วยไฟได้ นั้น... อาจมีคนที่ไม่ปรารถนาให้ไฟมอด ดอดมา **“คอยสุ่มพิน”** อยู่เสมอ ก็เป็นได้...!?

“เบตง” เมื่อเงื่อนหมอกได้สุดขงสยาม มีอะไรดี? ชุกเร้นอยู่มากมาย นอกจากอาหาร อร่อย อากาศดี มีไม่งามเมืองหนาว แล้วยังมี **“คนไทยพลัดถิ่น”** อีกมากมาย ที่มีเชื้อชาติไทย วัดไทยอายุร่วมหลายร้อยปี ยืนหยัดพิทักษ์ วัฒนธรรมสยามอยู่ ณ **ประเทศมาเลเซีย**

ทุกวันนี้ เขาเหล่านั้นคือประชากรมาเลเซีย แต่...
มีสำนึกจิตวิญญาณสยามดั้งเดิมทั้งสิ้น

นางสาวนา ศรีภักดี คือหนึ่งใน “ครูไทยพลัดถิ่น”!...

ในยุคล่าอาณานิคม ฝรั่งเศสยึดครองด้านตะวันออก...
อังกฤษยึดครองด้านใต้

เพียงใช้อำนาจ..เครื่องมือล่าอันทันสมัย..กับกฎหมาย
กดขี่ ชิดเส้นเขตแดนรัฐตามชอบ ชอบชัฒนทสีมาก็แปร
ประชากรก็เปลี่ยนประเทศ ในชั่วข้ามคืน..เราจึงมี เด็ก และ
คนไทยพลัดถิ่นอยู่รายรอบ **“รัฐสยาม”**...

“คุณครู นา ศรีภักดี”..คือ..ประชากรชาว มาเลเซีย
ในวันนี้ เป็นหนึ่งในชะตากรรม จากยุคล่าอาณานิคม
ในวันนั้น!....

เราพบเธอ และทิ้ง เมื่อหกปีก่อนกับการสื่อสาร
สี่ภาษาคือ **มาลายู อังกฤษ จีน และไทย**

24 ปี กักการสอนภาษาไทย ให้กับเด็ก เยาวชนใน
ต.โกระ อ.ตาเซะ รัฐเปรัก มาเลเซีย.

ครูนา ศรีภักดี..อาจไม่ใช่คนสวย ในนิยามโลก
แต่**เธองามด้วยหัวใจ**ในความหมาย ของครูชน!

2012 รายการ “ครูสร้างคน - คนสร้างโลก”
ได้นำเสนอ..บัดนี้ปี 2018..ครูชน ย้อนรอยกลับไป
“ตามติดชีวิตครู”...

เธอ..ยังงามกระจ่างใจในนิยามความเป็น **“ครู”!**

HOTLINE – สายตstv

๑ **“ความเชื่อ - ความศรัทธา”** มิได้เป็นเรื่องแปลก
เพราะ มนุษย์มีสิ่งนี้เป็นพลังผลักดัน ให้สามารถ สร้างสรรค์
สิ่งดีงาม ให้กับโลก และสังคมเสมอมา...ทว่า อีกด้านหนึ่ง.....

“ความลุ่มหลง - ความมกมาย” ก็มิได้เป็นเรื่อง
ประหลาด แต่อย่างใด..เพราะอาจสร้างความสับสน และ
ความเลื่อมทางปัญญาได้ เช่นกัน.....

ทั้งสองประการนี้มี **“วิชา - อวิชา”** เสมือน..
แผ่นบางๆ คั่นอยู่..นั่นหมายถึง “เรา” อาจเกิดสภาพทั้งสองได้
หากเกิด **“ภาวะพร่องปัญญา”**!!!

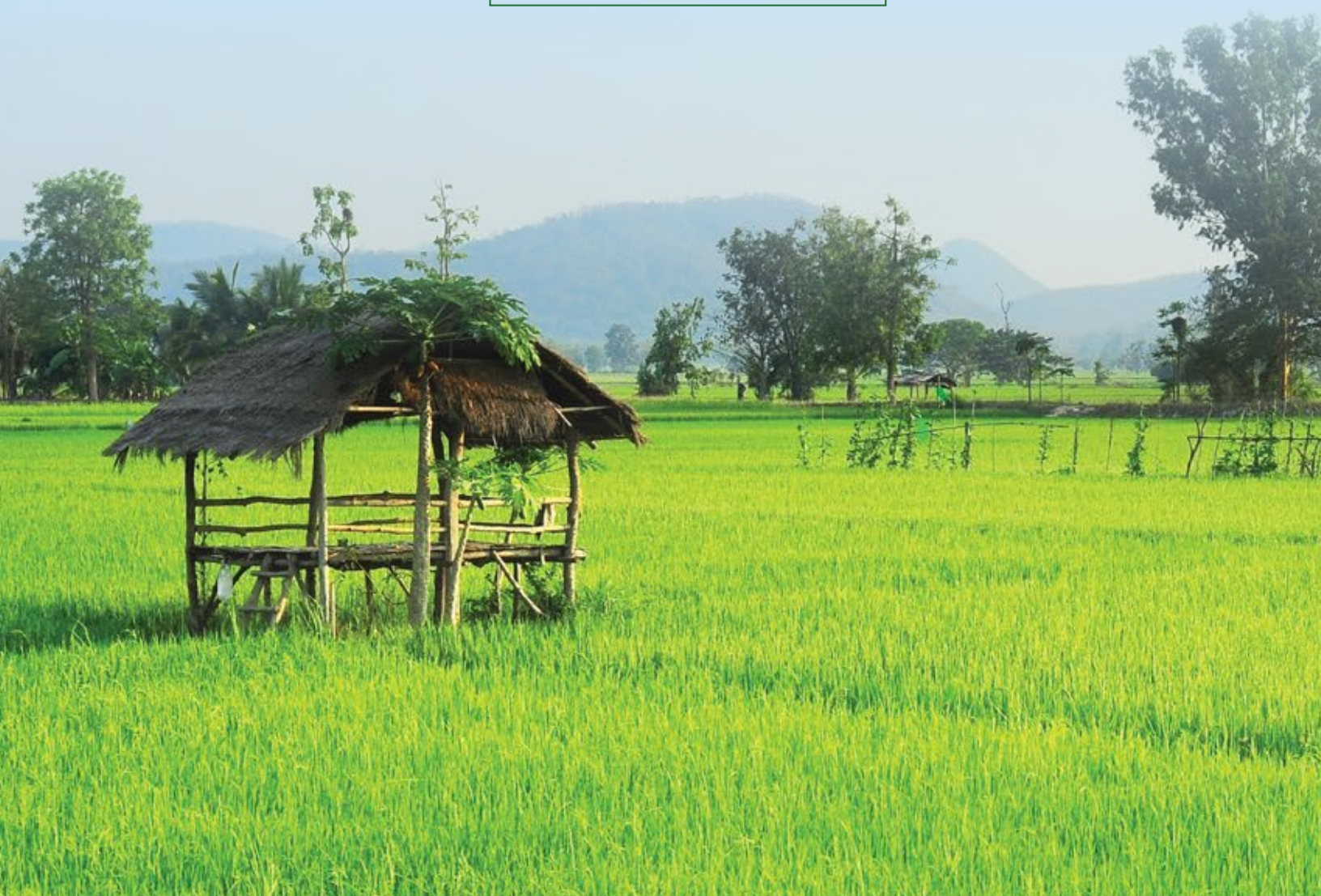
ผมตระเวนมาทั่วไทย..ท่องเที่ยวไปทั่วโลก ทั้งประเทศ
ทันสมัย ด้วยกลไกแห่งวิทยาศาสตร์..และ..ประเทศที่
เต็มไปด้วยพอมด หมอผี สิ่งศักดิ์สิทธิ์...เรียกได้ว่า พบทั้ง..
ศรัทธา เห็นทั้ง..มกมาย มากมาย

ทว่า..ทั้งหมด ที่ผมผ่านพบ..หาก **“คน”** ทั้งประชาชน
และ นักปกครอง..มี**“ความบริสุทธิ์ใจ ไร้ผลประโยชน์
แบบทุนสามัญแล้ว”**..จะมีปัญหาน้อยมาก

ดูใบหน้า และรอยยิ้มในภาพนี้ สิครับ..จะเห็นสุข
ปิติจากภายใน...ที่เปล่งจาก **“ใจ”** ให้ปลั่งไปทั้ง **“กาย”** ฯ๐๐

“ครูชน”

2 กุมภาพันธ์
วันเกษตร
แห่งชาติ

3 กุมภาพันธ์ วันทหารผ่านศึก เชิดชูวีรกรรมนักรบไทย

ดอกป๊อปปี้ สีแดง

เป็นสัญลักษณ์แทน ทหารผ่านศึก
ผู้พิทักษ์รักษาประเทศชาติให้มีเอกราชอธิปไตย

สีแดงของดอกป๊อปปี้

คือ เลือดของทหารหาญที่ได้หลังโซมแผ่นดิน
ไว้ด้วยความกล้าหาญ เสียสละอันสูงสุด

ISSN 15-13-1912

ราคา 50 บาท